WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

4 ЧЭРВЕНЯ 2010 г. ПЯТНІЦА № 107 (26715)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

УДЗЕЛЬНІКАМ VIII РЭСПУБЛІКАНСКАГА ФЕСТЫВАЛЮ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ КУЛЬТУР

Дарагія сябры!

Сардэчна віншую вас з пачаткам фінальных мерапрыемстваў VIII Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур.

З даўніх часоў беларуская зямля, як ласкавая матуля, прымала да сябе прадстаўнікоў розных нацый. Яны разам працавалі, будавалі сем'і, а калі трэба — са зброяй у руках змагаліся за незалежнасць краіны. Выдатным прыкладам патрыятызму нашых грамадзян стала Вялікая Айчынная вайна, калі ўсе разам падняліся на абарону Беларусі і ўнеслі важкі ўклад у агульную Перамогу.

Гісторыя вучыць, што беларусы моцныя менавіта сваёй еднасцю і сяброўствам. Беларусь — гэта мы, і таму наш святы абавязак — падтрымліваць тыя шматвяковыя сувязі, якія злучаюць жыхароў нашай дзяржавы ў адзіны народ, дапамагаць прадстаўнікам розных нацый зберагаць сваю духоўную адметнасць дзеля ўзбагачэння агульнай беларускай культуры. Няхай жа гэты цудоўны фестываль паспрыяе ўсім нам у выкананні гэтай высакароднай місіі, стане сапраўдным святам, дасць магчымасць пазнаёміцца з творчымі здабыткамі розных нацыянальных супольнасцяў і адкрыць новыя таленты.

Жадаю вам, шаноўныя сябры, добрага здароўя, шчасця, невычэрпнага натхнення і поспехаў у плённай працы на карысць любімай Беларусі.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

ПРЭЗІДЭНТЫ БЕЛАРУСІ І АЗЕРБАЙДЖАНА ЛІЧАЦЬ ПЕРСПЕКТЫЎНЫМ СУПРАЦОЎНІЦТВА Ў ЭНЕРГЕТЫЦЫ, СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ І БУДАЎНІЦТВЕ

Аб гэтым было заяўлена ў Баку на сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў у пашыраным складзе, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Як адзначыў, адкрываючы сустрэчу, Ільхам Аліеў, падчас перагавораў будуць вызначаны новыя шляхі для развіцця супрацоўніцтва Беларусі і Азербайджана. «Упэўнены, будуць вельмі добрыя вынікі», — сказаў кіраўнік азербайджанскай дзяржавы. Ён падкрэсліў, што ў Азербайджане надаецца вялікае значэнне цяперашняму візіту Прэзідэнта Беларусі, і выказаў надзею, што ён паслужыць далейшаму развіццю адносінаў паміж дзвюма дзяржавамі. «Нашы адносіны развіваюцца вельмі дынамічна, вельмі пазітыўна. Мы паспяхова працуем над многімі сумеснымі праектамі. Усё, што мы вызначылі, выконваем за кароткі тэрмін і якасна. Лічу, што Ваш візіт дасць больш моцны штуршок для развіцця двухбаковых адносінаў», — сказаў Ільхам Аліеў, звяртаючыся да беларускага лідара.

Гаворачы аб праведзеных перагаворах з кіраўніком беларускай дзяржавы «сам-насам», Ільхам Аліеў адзначыў, што прэзідэнты «грунтоўна прайшліся па шырокім двухбаковым парадку дня, рэгіянальных пытаннях, міжнародных справах».

Прэзідэнт Беларусі падзякаваў Ільхаму Аліеву за цёплы і дружалюбны прыём. «Шматгадовыя добрыя традыцыі ценснага супрацоўніцтва, узаемадапамогі паміж нашымі народамі не толькі жывуць, але і набываюць, асабліва апошнім часам, усё большы размах у цяперашніх няпростых умовах», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы. Ён адзначыў, што сёння нашы краіны ідуць па шляху ўмацавання дзяржаўнасці.

Аляксандр Лукашэнка, які наведваў Азербайджан у 2007 годзе, звярнуў увагу на істотныя змяненні ў абліччы сталіцы, будаўніцтва, якое шырока разгарнулася тут, рэканструкцыю старых будынкаў. «Калі ў краіне ёсць прэзідэнт, які думае аб людзях і любіць свой народ, значыць, перспектывы ў гэтай дзяржавы вялізныя», — лічыць кіраўнік беларускай дзяржавы. Ён адзначыў, што ў Беларусі ідуць тым жа шляхам, мадэрнізуючы старое, выходзячы з таго, што яго без патрэбы знішчаць не варта.

Кіраўнік беларускай дзяржавы адзначыў плённае развіццё двухбаковага дыялогу, які, на яго думку, прыносіць свае вынікі. Так, узаемны тавараварот за апошнія пяць гадоў вырас больш як у 4 разы — у 2009 годзе ён дасягнуў $125 млн. Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка лічыць, што перспектывы ў дзвюх дзяржаў яшчэ большыя. У Беларусі і Азербайджана на некалькі гадоў наперад падрыхтаваны праекты на агульную суму $1 млрд. Як лічыць Прэзідэнт Беларусі, і цяпер справа за іх рэалізацыяй. Беларусь і Азербайджан заключылі пагадненне аб заахвочванні і ўзаемнай абароне інвестыцый.

У сумеснай дэкларацыі лідары дзвюх краін адзначылі, што ўзаемныя інвестыцыі з'яўляюцца адным з важкіх фактараў эканамічнага супрацоўніцтва, і згадзіліся падтрымліваць, абараняць і развіваць інвестыцыі ў сферы энергетыкі, гандлю, цяжкай прамысловасці, машынабудавання, сельскай гаспадаркі, транспарту, камунікацый, а таксама іншых галінах, якія ўяўляюць узаемны інтарэс.

Прэзідэнты Беларусі і Азербайджана Аляксандр Лукашэнка і Ільхам Аліеў выказалі гатоўнасць развіваць і паглыбляць узаемадзеянне ў галіне транзітных і транспартных камунікацый, ствараць і забяспечваць спрыяльныя ўмовы для ажыццяўлення транспартных аперацый з выкарыстаннем паветраных і водных шляхоў зносінаў, сетак аўтамабільных дарог і чыгунак, трубаправодаў, размешчаных на тэрыторыях Беларусі і Азербайджана.

Прэзідэнты выказалі рашучасць прымаць меры для сур'ёзнага нарошчвання тавараабароту, заахвочваць стварэнне рабочых месцаў, а таксама рабіць магчымыя сумесныя захады, накіраваныя на забеспячэнне эканамічнага росту, развіццё бізнэс-асяроддзя, глыбокую вытворчую кааперацыю, пашырэнне магчымасцяў выхаду тавараў і паслуг на рынкі Азербайджана, Беларусі і трэціх краін, а таксама падтрымалі арганізацыю бізнэс-форумаў, якія садзейнічаюць умацаванню кантактаў паміж прадпрымальнікамі дзвюх краін.

Акрамя таго, бакі будуць абменьвацца вопытам у сферы еўрапейскай інтэграцыі, ажыццяўлення індывідуальнага плана супрацоўніцтва з ЕС і каардынаваць пазіцыі ў рамках рэалізацыі «Усходняга партнёрства» ЕС.

Прэзідэнты згадзіліся актыўна развіваць палітычны дыялог на розных узроўнях па ўсім спектры двухбаковых адносінаў, міжнародных і рэгіянальных праблем, якія ўяўляюць узаемны інтарэс.

Кіраўнікі дзяржаў, спасылаючыся на намаганні ў рамках АБСЕ, накіраваныя на мірнае вырашэнне нагорнакарабахскага канфлікту, а таксама на дзейнасць Мінскай групы АБСЕ, выказалі важнасць ажыццяўлення больш дзейсных далейшых захадаў у гэтым напрамку.

НА ЦЭНЫ НА ЛЕКІ МОЖНА «ПАСКАРДЗІЦЦА»

Для аператыўнага вырашэння пытанняў, якія ўзнікаюць у насельніцтва па цэнах на лекавыя прэпараты, Міністэрства аховы здароўя даручыла ўсім суб'ектам гаспадарання, якія займаюцца рознічнай рэалізацыяй лекавых сродкаў, **размясціць у гандлёвых залах аптэк у рубрыках «Інфармацыя для насельніцтва» нумары тэлефонаў, па якіх наведвальнікі аптэк могуць «паскардзіцца» на высокія цэны на лекі: у Міністэрстве аховы здароўя Рэспублікі Беларусь з такімі пытаннямі можна звяртацца на тэлефон «гарачай» лініі (017) 222 70 80, а ў Міністэрстве эканомікі Рэспублікі Беларусь па нумары (017) 200 58 95.**

Як вядома, у маі ў Мінздароўя быў падпісаны мемарандум па стрымліванні росту цэнаў на медпрэпараты, да якога на той момант далучыліся 58 прадстаўнікоў замежных кампаній і іх афіцыйных дыстрыб'ютараў і 15 айчынных вытворцаў. Згодна з гэтым дакументам, кампаніі-вытворцы бяруць на сябе абавязацельства забяспечыць да канца 2011 года мараторый цэнаў на лекавыя сродкі, што пастаўляюцца ў Беларусь, а ў выпадку павышэння заяўленай цаны загадзя інфармаваць пра гэта Міністэрства аховы здароўя і даваць абгрунтаванне новай цаны. Акрамя таго, вытворцы бяруць на сябе абавязацельства прытрымлівацца фіксаваных цэнаў пры пастаўках лекавых сродкаў згодна з умовамі тэндару і ажыццяўляць маніторынг на прадмет выяўлення фальсіфікаваных лекаў і завышэння цэнаў на сваю прадукцыю. Афіцыйныя дыстрыб'ютары, у сваю чаргу, павінны забяспечваць стрымліванне росту цэнаў шляхам прымянення аптымальных аптовых нацэнак.

Мемарандум застаецца адкрыты да падпісання і да яго можна далучыцца ў любы момант. Упершыню неабходнасць падпісання такога дакумента ўзнікла ў 2009 годзе, калі дэвальвацыя нацыянальнай валюты пацягнула за сабой рэзкі рост цэнаў на лекавыя сродкі і частковы дэфіцыт у аптэках імпартных лекавых прэпаратаў. На некаторыя лекавыя сродкі цэны выраслі ў 2-3 разы. Летась мемарандум падпісалі каля 60 замежных вытворцаў і іх афіцыйных дыстрыб'ютараў і 5 беларускіх прадпрыемстваў. У Мінздароўя ўпэўненыя, што падпісанне мемарандуму дазволіла стрымаць бескантрольны рост цэнаў на лекавым рынку.

А нядаўна міністр Васіль Жарко агучыў намер падпісаць аналагічны мемарандум па цэнах на лекі і з уладальнікамі аптэк, як дзяржаўнай, так і недзяржаўнай формы ўласнасці. Не сакрэт, што адзін і той жа прэпарат можа ў розных аптэках прадавацца па рознай цане. Гэта тлумачыцца прымяненнем розных гандлёвых нацэнак. Цяпер вызначэнне аптовых і гандлёвых надбавак рэгулюецца Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 366, і вызначаная шкала стымулюе, у першую чаргу, рэалізацыю больш танных лекаў. Напрыклад, калі адпускная цана на лякарства складае да 5 долараў за ўпакоўку, то дапускаецца аптовая надбаўка да адпускной цаны да 11 працэнтаў, а гандлёвая — да 30 працэнтаў. Калі кошт лекавага сродку складае ад 5 да 10 долараў ЗША, памер аптовай надбаўкі не можа перавышаць 10 працэнтаў, а гандлёвай — 25 працэнтаў. Чым даражэйшае лякарства, тым ніжэйшыя надбаўкі. Напрыклад, калі лякарства каштуе ад 50 да 100 долараў, то аптовая надбаўка абмежаваная 4 працэнтамі, а гандлёвая — 6 працэнтамі.

Разам з тым, адна аптэка можа вызначыць дваццаціпрацэнтную гандлёвую надбаўку на прэпарат, а іншая — пяціпрацэнтную. У Мінздароўя спадзяюцца дамовіцца з уладальнікамі ліцэнзій на фармацэўтычную дзейнасць пра нейкую ўсярэдненую гандлёвую надбаўку для ўсіх, якая б дазволіла аптэкам працаваць бясстратна...

Надзея НІКАЛАЕВА.

Божы куток ля вёскі Ператок

ПРАКАВЕТНАЕ

— Да нашага каменя час ад часу прыязджаюць маліцца, — кажуць жыхары вёскі Ператок Любанскага раёна. — Мы не ведаем гэтых людзей. Кажуць, камень ужо дапамог хворым людзям. Усе называюць яго Божым.

У жытнёвым полі паміж вёскамі Таль і Ператок гэты цуд прыроды адшукаць нескладана, арыенцірам служыць бяроза. Любанскія краязнаўцы паклапаціліся, каб да каменя ставіліся як да святыні, і прымацавалі мармуровую шыльду — ахоўны знак. А з дарогі на камень скіроўвае шыльда. Гэта клопат уладальніка тэрыторыі — прыватнага ўнітарнага прадпрыемства «Таль-агра».

Ад многіх культавых камянёў любанскі адрозніваецца найперш фактурай — ён увесь у дзірках, нібы пастраляны. У гэтыя адтуліны наведвальнікі ўстаўляюць скручаныя папяровыя грошы — своеасаблівую ахвяру. Завязаныя на бярозе і крыжах каляровыя стужкі наводзяць на думку пра аброчны характар візітаў да гэтага сведкі даўніны. Колькасць і добрая захаванасць грашовых купюр сведчаць, што наведвальнікі былі тут не болей тыдня таму. Хоць між іншым, ніякіх сцежак у маладым жыце разгледзець так і не ўдалося.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

ПРЭФЕРЭНЦЫІ ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПРАДПРЫМАЛЬНІКАЎ,

якія рэалізуюць за межамі краіны тавары айчыннай вытворчасці, мяркуецца працягнуць на няпэўны тэрмін. Прынамсі, паводле звестак Мінэканомікі, міністэрствам падрыхтаваны і накіраваны на разгляд урада праект Указа «Аб унясенні змяненняў ва Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 25 верасня 2009 года № 477».

У міністэрстве ўдакладнілі, што праектам прапануецца адмяніць часовае абмежаванне (да 1 ліпеня 2010 года) у дачыненні да прадугледжанага ўказам № 477 асаблівага (ільготнага) парадку ажыццяўлення індывідуальнай прадпрымальніцкай дзейнасці, звязанай з экспартам айчынных тавараў, і працягнуць дзеянне адпаведных прэферэнцый на няпэўны тэрмін. Мяркуецца, што такі захад будзе спрыяць далейшаму нарошчванню аб'ёмаў экспарту тавараў беларускай вытворчасці і, як вынік, змяншэнню запасаў гатовай прадукцыі на складах прадпрыемстваў краіны.

Ігар ГРЫШЫН.

ГАРАЧЫНЯ АДПУСЦІЦЬ НА ФОНЕ МОЦНЫХ ДАЖДЖОЎ

Сёння тэрыторыя Беларусі апынецца ў зоне ўплыву вельмі кантрасных атмасферных франтоў, калі паўднёвы вецер зменіцца на паўночны, а тэмпература паветра знізіцца, у параўнанні з чацвяргом, адразу на 10—15 градусаў, паведаміла рэдакцыі **начальнік аддзела метэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Людміла ПАРАШЧУК**. Максімальная тэмпература ўдзень у пятніцу — не больш за 18—24 градусы. Амаль паўсюдна па краіне пройдуць моцныя дажджы, з ліўнямі і навальніцамі. У суботу ападкаў ужо амаль не будзе, але стане значна свяжэй. Тэмпература паветра ўначы 5—12, удзень 15—22 градусы. У нядзелю ўвогуле ўсталюецца сонечнае надвор'е. Тэмпература ўначы — 3—8, удзень — 17—24. На наступным тыдні зноў пацяплее. Ўначы будзе — 9—14, а ўдзень — 22—28 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

НОВЫЯ ЗАМЕЖНЫЯ КАМАНДЗІРОВАЧНЫЯ

У пастанову Мінфіна адносна ўстанаўлення нормаў аплаты камандзіровачных расходаў пры службовых камандзіроўках за мяжу ўнесены дапаўненні. Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў міністэрстве, датычацца яны пакрыцця выдаткаў па найме жылога памяшкання пры службовых камандзіроўках у шэраг краін свету — Азербайджан, Арменію, Балгарыю, Батсвану, Венгрыю, Данію, Егіпет, Індыю і іншыя. Напрыклад, калі дагэтуль гранічная норма аплаты найму жылога памяшкання ў цэлым па Арменіі складала 50 долараў, а ў сталіцы Баку — да 100 долараў, дык цяпер гэтыя лічбы складаюць адпаведна да 100 і да 120 долараў. Раней пры службовых камандзіроўках у Расію камандзіраваны мог разлічваць на пакрыццё выдаткаў па найме жылога памяшкання ў памеры да 90 долараў у цэлым па краіне (а пры камандзіроўках у Маскву і Санкт-Пецярбург — да 120 долараў), дык цяпер гэтая норма складае да 120 долараў па краіне (і да 140 долараў пры службовых камандзіроўках у Маскву і Санкт-Пецярбург). Як дадалі газеце ў міністэрстве, у некаторых выпадках змяненні адбыліся з-за таго, што краіна ўвайшла ў еўразону, адпаведна, нормы пакрыцця выдаткаў па найме жылога памяшкання былі пералічаны з долараў ЗША ў еўра. Напрыклад, гэта адбылося ў дачыненні да Даніі.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

БПС-БАНК

В связи со снижением с 12.05.2010 ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь, ОАО «БПС-Банк» устанавливает с 5 июля 2010 года по заключенным до 27.05.2010 договорам срочного банковского депозита в белорусских рублях «Перспективный» процентную ставку в размере 20,5 % годовых.

Дополнительную информацию можно получить в любом учреждении ОАО «БПС-Банк», на сайте банка www.bpsb.by или по телефонам:

- **148** (в стационарной сети);
- МТС (029) **5-148-148, 2-148-148;**
- Velcom (044) **77-00-148, 77-55-148.**

Проценты, выплаченные по депозитам в белорусских рублях в течение 2009 г. (млрд руб.): январь – 4,6; февраль – 4,0; март – 4,8; апрель – 4,8; май – 4,7; июнь – 5,0; июль – 4,9; август – 4,9; сентябрь – 4,9; октябрь – 5,1; ноябрь – 5,6; декабрь – 5,8.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 13.11.2008 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673. ОАО «БПС-Банк»

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЗНЕШНІ ДОЎГ ЗША ДАСЯГНУЎ 13 ТРЛН ДОЛАРАЎ

Знешні доўг ЗША дасягнуў 13 трлн долараў, за апошнія 10 гадоў павялічыўшыся больш чым у тры разы. Паводле звестак Міністэрства фінансаў ЗША, цяпер знешні доўг Амерыкі складае 90 % ад ВУП. З моманту прыходу да ўлады прэзідэнта Барака Абамы ў студзені 2009 года знешні доўг ЗША вырас на 2,4 трлн долараў. За ўвесь перыяд кіравання Джорджа Буша-малодшага гэты паказчык вырас на 4,9 трлн долараў, паведамляе РБК.

Амерыканскі інстытут даследавання грамадскай думкі Gallup у сакавіку апублікаваў звесткі, паводле якіх толькі 46 % грамадзян ЗША ўхваляюць палітыку прэзідэнта краіны Барака Абамы. У лютым 2010 года гэты паказчык складаў 51 %. За год гаспадар Белага дома страціў амаль 20 працэнтных пунктаў. Не ўхваляюць працу прэзідэнта 45 % амерыканцаў. Сярод магчымых чыннікаў зніжэння рэйтынгу называюць вялікі знешні доўг ЗША, высокі ўзровень беспрацоўя, які набліжаецца да 10 %, а таксама рэформу аховы здароўя, якую пакуль не атрымалася ажыццявіць.

МУЗЫКАНТ ШАЎЧУК ЗДЗІЎЛЕНЫ БЯЗДЗЕЙНАСЦЮ ПУЦІНА

Вядомы музыкант лідар гурта «ДДТ» Юрый Шаўчук, што перадаў прэм'ер-міністру РФ Уладзіміру Пуціну папку з сабранымі ім матэрыяламі пра факты карупцыі ў Расіі, вельмі здзіўлены тым, што кіраўнік урада не знайшоў у ёй нагод да дзеяння, піша GZT.ru.

— Там былі пералічаны рэальныя пытанні. Напрыклад, праблема «Хаты надзеі на Гары» — установы, у якой людзей бясплатна пазбаўляюць ад алкагалізму і якую літаральна задушыла мясцовая бюракратыя. Мне здаецца, гэта праца нашага ўрада. Калі яны не лічаць патрэбным на іх адказваць, то я нават не ведаю, што сказаць, — пракаментаваў рэакцыю Пуціна, а дакладней, яе адсутнасць, Шаўчук.

Тым часам музыкант сам распавядаў, што гаворка ў матэрыялах, сабраных ім з дапамогай журналістаў, ідзе пра надмерна высокія заробкі чыноўнікаў, пра тое, як у «Газпраме» ў дзясятку і сотні разоў павышалі зарплаты, калі ў краіне быў крызіс. Таксама, у папцы былі прадстаўлены доказы «бязмежжа» чыноўнікаў і растрат дзяржаўных грошай на «залатыя ўнітазы», у той час як расіянін з сярэдняй зарплатай можа дазволіць сабе купіць толькі палову квадратнага метра кватэры ў год.

Пра тое, што прэм'ер наогул азнаёміўся са змесцівам руковай папкі, і пра стаўленне да яго паведаміў яго прэс-сакратар Дзмітрый Пяскоў. Нагадаем, што перадача папкі і гутарка Шаўчука з Пуціным адбылася на сустрэчы кіраўніка ўрада з прадстаўнікамі расійскай інтэлігенцыі ў Санкт-Пецярбургу 29 мая. Асноўнай тэмай гутаркі паміж музыкантам і прэм'ерам стаў «марш нязгодных» на Трыумфальным пляцы і пытанне пра яго разгон. Варта адзначыць, што прэс-сакратар прэм'ера адмовіўся каментаваць, як Пуцін ставіцца да дзеянняў міліцыі падчас мітынгу.

Варта адзначыць, што, апроч маўчання як прэзідэнта, так і прэм'ер-міністра з нагоды падзей 31 мая, замяць гэту тэму вырашыла і Партыя ўлады, блакаваўшы яе абмеркаванне на пасяджэнні ніжняй палаты парламента. На пачатку пасяджэння дэпутат ад КПРФ Сяргей Абухоў вырашыў павіншаваць сваіх калегаў з «Адзінай Расіі» са «святам дэмакратыі», якое прайшло на Трыумфальным пляцы, піша Газета.Ru.

— У нас прынята на пачатку пасяджэння віншаваць са знамянальнымі падзеямі. Я хачу павіншаваць калегаў з «Адзінай Расіі» з чарговым святам дэмакратыі, якое яна правяла на Трыумфальным пляцы ў Маскве, і з імпрэзай 31-га артыкула Канстытуцыі, — заявіў дэпутат. На гэтых словах першы віцэ-спікер Дзярждумы Алег Марозаў паспрабаваў перапыніць яго выступ, а затым і зусім адключыў мікрафон.

СТЭНАГРАМЫ З САМАЛЁТА КАЧЫНЬСКАГА ПАДМЯНІЛІ?

Палкоўнік польскіх ВПС Барташ Страіньскі, запрошаны ў Маскву для кансультацый падчас расшыфроўкі звестак чорных скрыняў Ту-154 прэзідэнта Польшчы, заявіў, што апублікаваныя стэнаграмы — не тыя, пад якімі ён ставіў свой подпіс. Пра гэта паведамляе польскі тэлеканал TVN24.

Як заявіў Страіньскі, ён быў запрошаны ў Маскву як чалавек, які меў досвед працы з самалётамі Ту-154, — ён лятаў на гэтых машынах, знаходзячыся на службе ў 36-м Адмысловым транспартным палку ВПС Польшчы. Паводле яго слоў, свой подпіс пад расшыфроўкай запісаў перамоў у кабіне самалёта ён паставіў у канцы красавіка.

Страіньскі запэўнівае, што дакумента, перададзенага расійскім бокам 31 мая і апублікаванага ў Польшчы 1 чэрвеня, ён не падпісваў. Такім чынам, Расія перадала Польшчы нейкую іншую стэнаграму.

Адным з розначытанняў, адзначаных Барташам Страіньскім пасля прачытання апублікаванай версіі расшыфроўкі, стала сцвярджэнне, што перад крушэннем у кабіне самалёта знаходзіўся шэф дыпламатычнага пратакола МЗС Польшчы Марыюш Казана. Паводле слоў Страіньскага, у падпісанай ім версіі дакумента прысутнасць у кабіне Казаны пацверджана не была.

FREEDOM HOUSE ІЗНОЎ УКЛЮЧЫЎ РФ У СПІС «НЕСВАБОДНЫХ» КРАІН

Расія ў чарговы раз увайшла ў лік «несвабодных» краін са спіса амерыканскай праваабарончай арганізацыі Freedom House.

Становішча ў краіне пагаршаецца, аднак яна паранейшаму не ўваходзіць у дзясятку «Горшых з горшых» — найболей рэпрэсіўных краін свету, сведчыць распаўсюджаная ў сераду справаздача арганізацыі за 2010 год.

Жыццялюбы

Рэцэпт шчасця з Вілейкі

БЫЎ час, калі Ігар Сямёнавіч Кіцікаў вёў у мясцовай газеце рубрыку «Смачна есці ад Кіцікава». Сёння ж дырэктар Вілейскага дзяржаўнага прафесійна-тэхнічнага каледжа, дэпутат раённага і абласнога Савета дэпутатаў, рамантык-муж і любячы бацька згадзіўся падзяліцца рэцэптам, але ўжо свайго асабістага шчасця, з чытачамі «Звязды».

«Веру не веру, а шчасце прыносіць»

Кватэра нашага сённяшняга героя больш падобная да міні-музея. Адна сценка завешана падковамі, другая нагадвае поле з кветкамі.

— Першыя дзве кветкі, а дакладней карціны з выявамі кветак, якія напісаў наш мясцовы мастак, прэзентаваў жонцы на дзень нараджэння, — праводзіць экскурсію гаспадар. — Ведаеце, у гэты дзень я ёй ніколі падарункаў не дару, толькі кветкі. Аднойчы цэлае вядро рамонкаў накасіў на лецішчы. Ларыса прачнулася, паўсміхалася, але вялікай радасці я ў яе вачах не ўбачыў. У гэты ж дзень да мяне заехаў сябар са сваёй жонкай. Жанчына, калі ўбачыла вядро палявых кветак, накінулася на мужа: «Артурык, глядзі, Ігар Ларысцы нарэзаў цэлае вядро рамонкаў, а ты мне ўсё ружы ды ружы носіш. Бачыш, як ён яе кахае». У той момант я паглядзеў на сваю імянінніцу, якая аж зазіхацела ад шчасця, і зразумеў, што яна па-сапраўднаму ацаніла мой падарунак (*усміхаецца*).

Падковы Ігар Сямёнавіч пачаў збіраць выпадкова. Першы сімвал шчасця прывёз дадому з рыбалкі недзе 12 гадоў таму.

— Я раней займаўся падводнай рыбалкай. Памятаю, выдаўся, як кажуць, нярыбны дзень. Неўзабаве маю ўвагу прывабіла жалезка, якая тырчала з пяску. Менавіта яе, а жалезка аказалася падковай, я і прывёз жонцы замест улову.

Падкова за падковай — сёння ў калекцыі Ігара Кіцікава больш за 70 сімвалаў шчасця. Сярод іх як сапраўдныя, так і сувенірныя.

— Вось гэта падкова з онікса — каменя прамоўцы, яна ў мяне займае пачэснае месца на працоўным стале. А гэту падкову-амфару з Крыма прывёз, у яе можна заліць эфірны алей і насіць на шыі. Вось гэтую, гіпсавую, я на сметніцы знайшоў, яна, праўда, была не размаляваная, дык я папрасіў мастачку яе «ажывіць».

«Не раз бачыў, што людзі вешаюць падкову на дзверы «рагамі» ўніз. Тым самым яны несвядома выліваюць сваё шчасце».

Драўляныя, гліняныя, папяровыя, чыгунныя, з кедру, белай гліны... Але найбольш каштоўнымі для калекцыянера ўсё ж з'яўляюцца сапраўдныя падковы з сапраўднымі (альбо міфічнымі) гісторыямі.

— Самую вялікую падкову прынёс мой вучань. Ён сказаў, што яна засталася ад каня, на якім яго дзед браў удзел у будаўніцтве дарогі Мінск—Гродна—Вільнюс. А вось гэтыя падковы нашы людзі здымалі з ботаў забітых немцаў і ставілі на свае. Самая маленькая, мяркую, ад поні, бо жарабят жа не падкоўвалі. Ёсць у мяне і падкова, якая належала панскаму рысаку. Чалавек, які прэзентаваў мне яе, распавядаў, што пан вельмі любіў свайго каня, таму, калі развітваўся з ім, паклаў у магілу нешта бліскучае. Людзі думалі, што золата, таму раскапалі магілу. Замест золата знайшлі на вачах рысака хусцінку, расшытую бліскучай ніткай, а на памяць вырашылі ўзяць падкову.

СТАР. 3

ISSN 1990 - 763X

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 04.06.2010 г. (для б/н разлікаў)			
▲ 1 долар ЗША	3 005,00	1 чэшская крона	143,85
▲ 1 еўра	3 689,84	1 польскі злоты	908,68
1 латвійскі лат	5 214,30	▲ 1 расійскі рубель	97,27
1 літоўскі літ	1 070,96	1 украінская грыўня	379,08

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў Цэнтрабанк РФ	
USD	30,8938
10 UAH	38,9704
1000 BYR	10,2842
EUR	38,0117

Агенцтва Уладзіміра Грачова

НА ФІНАНСАВАННЕ ДЗЕЙНАСЦІ СПЕЦФОНДУ ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ ПА ПАДТРЫМЦЫ ТАЛЕНАВІТАЙ МОЛАДЗІ Ў 2010 ГОДЗЕ НАКІРАВАНА BR950 млн

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка сваімі распараджэннямі зацвердзіў рашэнне савета спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі і аб выдзяленні сродкаў на фінансаванне расходаў гэтага фонду ў 2010 годзе, а таксама рашэнне савета спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў.

У адпаведнасці з дакументам зацверджана рашэнне савета фонду аб выдзяленні Br271,135 млн са сродкаў фонду, у тым ліку на выплату прэмій, гранд-прэмій і стыпендый фонду, аказанне матэрыяльнай дапамогі навучэнцам — Br73,325 млн; арганізацыю і правядзенне справаздачных мастацкай выставы і канцэрта (праводзяцца штогод), а таксама цыкла канцэртаў стыпендыятаў, дыпламантаў і лаўрэатаў фонду (арганізуецца ўпершыню) — Br64,4 млн і Br77 млн адпаведна; стварэнне відэафільма «15 гадоў дзейнасці спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі» — Br11,11 млн; іншыя мэты, звязаныя з ажыццяўленнем дзейнасці фонду, — Br45,3 млн.

Назначаны стыпендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і заахвочванні грашовымі прэміямі 274 навучэнцам і студэнтам. Агульная сума выплат у адпаведнасці з гэтым распараджэннем складзе Br304 625 тыс. Стыпендыі кіраўніка дзяржавы ў памеры Br300 тыс. кожны месяц на другі семестр 2009/2010 навучальнага года назначаны 192 студэнтам-выдатнікам. Грашовымі прэміямі ў памеры ад Br140 тыс. да Br245 тыс. заахвочаны 36 пераможцаў XXI Рэспубліканскага конкурсу навуковых біялагічных работ, 36 пераможцаў XI Рэспубліканскага турніру юных матэматыкаў, 5 пераможцаў Рэспубліканскай алімпіяды прафесійнага майстэрства навучэнцаў устаноў, якія забяспечваюць атрыманне сярэдняй спецыяльнай адукацыі, па спецыяльнасці «Бухгалтарскі ўлік, аналіз і кантроль» і грашовымі прэміямі ў памеры Br700 тыс. — 1 пераможца Усерасійскай тэлевізійнай гуманітарнай алімпіяды «Разумнікі і разумніцы» і 4 пераможцы Усерасійскай адкрытай студэнцкай алімпіяды «Оптатэхніка-2009».

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ЦЯРПЕННЕ І КАМПРАМІС — НАЙЛЕПШЫЯ ЗАРУКІ

Пасол Швецыі ў Беларусі Стэфан ЭРЫКСАН заклікае быць рэалістычнымі ў сваіх чаканнях ад Усходняга партнёрства

Чарговая сустрэча дыпламата з журналістамі сталася абмеркаваннем не столькі двухбаковых адносінаў, колькі ўзаемадзеяння па еўрапейскім вектары ў прынцыпе. Скажам, навіны пра тое, што даўно абазначаны ў нашай краіне паўночны інтарэс нарэшце атрымаў юрыдычнае падмацаванне. Днямі падпісанае пагадненне паміж беларускім Урадам і Паўночным інвестыцыйным банкам (у якім удзельнічаюць скандынаўскія і прыбалтыйскія краіны). Дамоўленасць па сутнасці запальвае «зялёнае святло» для работы гэтай фінансавай структуры ў нашай краіне. Засталося толькі яе ратыфікаваць. Аднак за парламентам, трэба думаць, справа не стане. Дыпламат спадзяецца, што неабходныя працэдуры будуць зробленыя ў гэтым сезоне.

— Рэсурсы даволі вялікія, — так ацэньвае патэнцыял супрацоўніцтва дыпламат і акрэслівае пункты перасячэння з Беларуссю: — Ёсць планы па ўдзеле ў экалагічных праграмах. У прыватнасці, ачыстка вады — у нас жа агульны водны басейн, многія беларускія рэкі ўпадаюць у Балтыйскае мора.

Прадугледжваюцца праекты для брэсцкага і гродзенскага рэгіёнаў. Канкрэтныя тэрміны пакуль не агучваюцца, аднак відавочна, што гэта досыць аглядная перспектыва.

У пасла Швецыі — адной з краін-ініцыятарак Усходняга партнёрства — нельга было не пацікавіцца меркаваннем адносна дынамікі рэалізацыі праграмы. Каментуючы па просьбе карэспандэнта «Звязды» сітуацыю праз год пасля пражскага старту, дыпламат выказваўся вельмі ўзважана і цвяроза:

— Многія кажуць, што год прайшоў, а нічога не здарылася. З самага пачатку трэба было расцэньваць Усходняе партнёрства як праграму на перспектыву. Не трэба было чакаць, што за год адбудуцца нейкія радыкальныя змены.

Паводле яго ацэнкі, гэты час «прайшоў добра, мабыць, нават лепш, чым можна было чакаць — трэба заўжды мець рэалістычныя чаканні».

Лепш развіваюцца, на яго думку, двухбаковыя кантакты, што «залежыць ад гатоўнасці, жадання кожнай канкрэтнай краіны». З Беларуссю ён таксама бачыць рух наперад, «але, мабыць, не так хутка, як хацелася б». Выказванне, як і мае быць, вельмі дыпламатычнае, калі ўлічыць, што беларускі ўдзел фактычна застопарыўся — прынамсі ў міжпарламенцкім блоку — з-за палемікі адносна беларускай дэлегацыі ў Еўранэст. Нагадаем, улады настойваюць на ўдзеле ў рабоце структуры выключна прадстаўнікоў парламента, як тое і прадугледжвае Пражская дэкларацыя.

Затое без замінак ідзе на кантакт трэці сектар.

— Форум грамадзянскай супольнасці меў сапраўдны поспех. Беларускія прадстаўнікі актыўна бралі ўдзел, вельмі паспяхова выступалі, — перакананы кіраўнік шведскай дыпмісіі.

Паводле яго слоў, шматбаковае ўзаемадзеянне — новы фармат для ЕС, таму «патрэбны час, каб усталяваць структуры», аднак ужо праводзяцца шматлікія сустрэчы, семінары, дзе абмяркоўваюцца канкрэтныя аспекты супрацоўніцтва. У прыватнасці, наладжаныя кантакты між памежнымі службамі.

Пасол упэўнены, што ўсё гэта будзе працаваць на карысць агульнай мэты — наблізіць шэсць краін-удзельніц (Азербайджан, Арменія, Беларусь, Грузія, Малдова, Украіна) да Еўрасаюза. «Праграма яшчэ будзе працаваць. Трэба мець цярпенне. Думаю, вынікі будуць», — рэзюмуе спадар Эрыксан.

Ала МАЧАЛАВА.

Дзяржаўная ўстанова адукацыі «Гімназія № 4 г. Мінска»

АБ'ЯЎЛЯЕ ДАДАТКОВЫ НАБОР ВУЧНЯЎ у 5-11 класы на 2010/2011 навучальны год з будучым размеркаваннем па вучэбных накірунках:

- фізіка-матэматычны;
- хіміка-біялагічны;
- філалагічны;
- грамадазнаўчы.

У гімназіі вывучаюцца наступныя замежныя мовы: англійская, польская, нямецкая. Даецца магчымасць вывучаць дысцыпліны музычнага, харэаграфічнага і мастацкага накірунку.

За 2009/2010 навучальны год гімназія мае 40 дыпломаў на раённых, гарадскіх і Рэспубліканскіх алімпіядах.

У нас:
- 100 % паступленне выпускнікоў у ВНУ;
- высокакваліфікаваныя настаўнікі;
- каманда вучняў «Машына часу» штогод перамагае ў еўрапейскіх фіналах міжнароднага конкурсу дзіцячай крэатыўнасці «Адысея Розуму»;
- узорны харэаграфічны ансамбль «Дзянніца», хор «Сябрына» – лаўрэаты дзіцячых мастацкіх конкурсаў у Беларусі, Германіі, Польшчы і Літве.

Адрас гімназіі: г. Мінск, вул. Кунцаўшчына, 18.
Тэл.: 315 33 82, 257 77 72, 258 49 71.

УНП 190891849.

МАГІЛЁЎСКАЯ АДАПТАЦЫЯ

СТАРШЫНЯ Магілёўскага аблвыканкама Пётр РУДНІК сустрэўся з журналістамі і расказаў пра надзённыя пытанні развіцця рэгіёна.

ЭКАНОМІКА

— Прамысловасць Магілёўскай вобласці адаптавалася да новых умоў гаспадарання, — зрабіў выснову Пётр Руднік.

Па выніках за 4 сёлетнія месяцы, аб'ёмы прамысловай вытворчасці павялічыліся на 16,1 % у параўнанні з леташнім паказчыкам. Аднак, па словах кіраўніка вобласці, яшчэ шмат трэба зрабіць, асабліва ў сэнсе інавацый.

— У нас сёлета ў вышэйшых навучальных установах 6600 выпускнікоў, — паведаміў Пётр Руднік. — Усе яны пішуць дыпломныя работы, але мець практычную значнасць, можа быць, будуць толькі 259. Трэба гэту сітуацыю папраўіць і падняць звязку «універсітэт — прадпрыемства» на іншы ўзровень.

Сёлета ўлады мяркуюць увогуле пазбавіцца стратных прадпрыемстваў: цяпер іх 84 з 1019, альбо 8,2 %. Яшчэ адна значная задача — павелічэнне рэнтабельнасці вытворчасці. Болей за палову прадпрыемстваў маюць рэнтабельнасць 5 і меней працэнтаў, у той час як паказчык ад 15 % і вышэй дае магчымасць прадпрыемству развівацца, выдаткоўваць грошы на інвестыцыі.

ЗАРОБКІ

Яшчэ ў студзені работнікі 368 арганізацый у Магілёўскай вобласці мелі сярэдні заробак, ніжэйшы за 200 долараў. Цяпер такіх засталося толькі 100.

З іх — 57 бюджэтных арганізацый сферы адукацыі . Гэта яслі-садкі, у асноўным у Бабруйску. У спісе таксама тры дзясяткі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, дзе кіраўнік вобласці абяцае навесці парадак.

— Мы параўналі сярэднюю плату ў арганізацыях і заробак іх кіраўнікоў, — расказаў Пётр Руднік. — Я звярнуў увагу на тое, што, напрыклад, ва УКСП «Краснапольскі», адзінай гаспадарцы ў Краснапольскім раёне, сярэдні заробак работнікаў складае 348 тысяч рублёў, а ў кіраўніка — 1 мільён 702 тысячы рублёў. Я лічу, што сёння гэта непарадак.

Фота Ірыны САВОСІНАЙ.

Напрыканцы гэтага года сярэдні заробак у Магілёўскай вобласці павінен дасягнуць 444 долары.

— Сумеснымі высілкамі ўрада, абласной выканаўчай улады і гаспадарнікаў трэба выканаць задачу, як бы ні было цяжка, — пацвердзіў старшыня аблвыканкама. — Сёлета Год якасці — якасці жыцця, дабрабыту людзей.

АСАБІСТЫЯ ПАДСОБНЫЯ ГАСПАДАРКІ

Пётр Руднік даручыў вырашыць усе праблемы са зборам малака ў насельніцтва, каб болей не было скаргаў на гэты конт.

— Паводле справаздачы, для належнай арганізацыі працы патрабуюцца 98 камплектаў збруі, 259 фурманак, 2 тысячы бітонаў і больш за сотню прыбораў вымярэння тлустасці, — паведаміў кіраўнік вобласці. — На закупку трэба выдаткаваць 2,3 мільярда рублёў.

Літаральна на наступным тыдні будуць закуплены бітоны, вупраж і фурманкі. Для чаго цяпер у рэгіёне тэрмінова шукаюць вытворцаў гужавых фурманак.

Між тым, аб'ёмы вытворчасці асабістых падсобных гаспадарак штогод памяншаюцца: старыя не могуць, маладыя не хочуць.

— Навязваць гаспадаркі мы нікому не будзем, але тых, хто хоча займацца гэтым, павінны падтрымаць, — вызначыўся Пётр Руднік. — Усе лішкі ад асабістых гаспадарак мы купім і перапрацуем.

ПРАЦОЎНЫЯ МЕСЦЫ

Праблема занятасці людзей застаецца актуальнай у посткрызіс. Нават нягледзячы на тое, што вобласць выконвае даведзены паказчык па ўзроўні беспрацоўя: цяпер ён не перавышае 1 %.

Аднак невыпадкова сёлета ўсе сельскія раёны і гарады павінны стварыць 5-10 новых прадпрыемстваў. Увогуле па рэгіёне іх павінна быць 250, і 87 да гэтага часу ўжо запрацавалі. Новыя прадпрыемствы — гэта не толькі новыя працоўныя месцы, але і дадатковыя паступленні ў мясцовыя бюджэты і ажыццяўленне праектаў.

МАНІТОРЫНГ

У Магілёўскай вобласці , як і ў іншых рэгіёнах, гэтымі днямі працуе міжведамасная рабочая група, якая робіць маштабны маніторынг працы дзяржаўных органаў па вырашэнні сацыяльна значных праблем насельніцтва і якасці працы са зваротамі грамадзянаў.

— Я стаўлюся да гэтай праверкі толькі станоўча, — заявіў Пётр Руднік, і далей растлумачыў сваю пазіцыю на прыкладзе.

На тэрыторыі Бялыніцкага раёна ёсць месца, якое называюць мядзведжым кутам. Гэта ў раёне чыгуначнай станцыі Друць, на мяжы чатырох раёнаў. На тэрыторыі УКСП «Падзевічы» тры дзясяткі населеных пунктаў, цэнтрам якіх з'яўляецца вёска Заполле. Старажытны край са сваімі традыцыямі, але апынуўся ў заняпадзе. Заўвагу на гэты конт зрабіў кіраўніцтву Магілёўскай вобласці Аляксандр Лукашэнка.

Цяпер там разгарнулася шырокае будаўніцтва: фермы, пабудовы 1953 года, разбураюцца, замест іх узводзіцца новы комплекс на 500 галоў жывёлы. Днямі ў Заполлі адбудзецца семінар, які дазволіць зрабіць высновы наконт развіцця глыбінкі і рухаць там прагрэс.

— Правядзенне планавай праверкі ва ўсіх рэгіёнах дазволіць сёння вызначыць болевыя кропкі пры выкананні Дырэктывы № 2, — лічыць Пётр Руднік. — Звароты грамадзян — гэта важна, і вырашэнне праблем, якія ўзнікаюць у людзей, — задача выканаўчай улады.

Ілона ІВАНОВА.

Абзац

◢ **У Брэсце магутная залева спыніла рух тралейбусаў. Рух быў прыпынены на гадзіну на шасці маршрутах. Прычына — падтапленне праезнай часткі на скрыжаванні праспекта Машэрава і вуліцы Карла Маркса. Увечары 2 чэрвеня ў горадзе падчас навальніцы з 20.55 да 22.40 выпала 26 мм ападкаў, што складае дэкадную норму. Ураганны вецер, які дасягаў 15 м за секунду, паваліў два дрэвы, у выніку чаго былі пашкоджаны два аўтамабілі.**

◢ Адзін вадаём Беларусі трапіў у спіс закрытых для купання зонаў адпачынку. Гэта возера Сырскае ў Гомельскай вобласці. У Беларусі ёсць каля 600 санкцыянаваных пляжаў. На 1 чэрвеня санслужба абследавала больш за 80 % зонаў адпачынку. Тыя або іншыя парушэнні выяўленыя на кожнай пятай.

◢ **Сямігадовы хлопчык патануў у Ляхавіцкім раёне. Трагедыя адбылася 2 чэрвеня прыкладна ў 14.30 у вёсцы Сваяцічы. Паводле папярэдніх звестак, хлопчык вырашыў пакупацца ў мясцовым вадаёме. Спускаючыся па бетоннай пліце, дзіця паслізнулася і павалілася. Цела хлопчыка знайшоў веласіпедыст, які праязджаў міма. Акалічнасці гібелі дзіцяці высвятляе пракуратура Ляхавіцкага раёна.**

◢ Былы галоўны тэхнолаг ААТ «Гроднажылбуд» за атрыманне буйнога хабару прыгавораны да 9 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці. Летам мінулага года ў праваахоўныя органы паступілі звесткі пра тое, што ён атрымлівае незаконнае ўзнагароджанне ад камерцыйных структур за спрыяльнае вырашэнне пытанняў, звязаных з закупкай будматэрыялаў і абсталявання. У лістападзе ён быў затрыманы пасля атрымання хабару ў памеры каля 8 тыс. еўра. У ходзе следства быў даказаны яшчэ адзін эпізод атрымання хабару на суму звыш 5 тыс. еўра. Па ініцыятыве пракуратуры Гродзенскай вобласці пасяджэнне суда з зачытаннем прысуду адбылося ў актавай зале «Гроднажылбуда».

Поўны абзац

◢ **Аўстралійскія ветэрынары ратуюць папугаяў ад «пахмелля». У краіне зафіксаваная незвычайная з'ява: сотні лорыевых папугаяў — маленькіх яркаафарбаваных птушак — падаюць з дрэваў і паводзяць сябе так, нібыта яны п'яныя. Ветэрынары збіраюць з зямлі птушак і спрабуюць прывесці ў пачуцці. У папугаяў парушаная каардынацыя, яны нібыта церпяць ад пахмелля — ачуняўшы, яны забіваюцца ў куток клеткі, хаваюцца пад лістамі паперы альбо проста кладуцца і не рухаюцца. Каб вывесці птушак з гэтага стану, іх кормяць пладамі і салодкай кашай. Ветэрынары мяркуюць, што такія паводзіны сталі сімптомамі атручэння, — магчыма, птушкі ядуць нейкую небяспечную для іх здароўя расліну. Вылучаная і версія пра тое, што папугаі падхапілі невядомы небяспечны вірус, які хутка распаўсюджваецца.**

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ЗАБІЦЬ ШВЕДАМ НЕ ЗМАГЛІ

У трэцім таварыскім матчы нашай зборнай не хапіла свежасці

2 чэрвеня адбылася ледзь не самая значная падзея беларускага футбола гэтага лета — анансаваная зорная каманда Швецыі правяла таварыскі матч з нашай нацыянальнай зборнай. Гэты матч завяршаў цыкл з трох таварыскіх сустрэч, дзве з якіх большасць беларускіх гледачоў магла ўбачыць толькі па тэлевізары — у Аўстрыі беларусы згулялі супраць зборнай Гандураса (нічыя 2:2) і Паўднёвай Карэі (выйгралі 1:0). Швецыі наша каманда, на жаль саступіла — 0:1.

Фота Пятра ФАМІНА.

Усе, хто хацеў, маглі ўбачыць каманду Швецыі на стадыёне «Дынама», але запоўненым ён аказаўся добра калі на палову. 15 тысяч гледачоў — гэтым і вычэрпвалася цікавасць да матча. Магчыма, занадта высокім аказаўся кошт білетаў — ад 5 тысяч у сектары за варотамі да 40 тысяч на цэнтральныя сектары. Праўда, цэнтральныя сектары з самымі дарагімі білетамі аказаліся як раз такі запоўненымі. Шведскія балельшчыкі былі на стадыёне, але зусім у невялікай колькасці. Цэнтралізаваных заявак на паездку ў Беларусь ад іх не паступала, і на чартары з камандай з 17 футбалістаў прыбыло яшчэ 9 журналістаў (для параўнання нагадаем, што летась каманда Турцыі на таварыскі матч прыбыла ў складзе 30 футбалістаў, з імі столькі ж журналістаў).

Склад у каманды Швецыі прыбыў не самы аптымальны, затое ў ім знайшлося месца чатыром прадстаўнікам леташняй «маладзёжкі» (Лусціг, Берг, Вернблом, Тойванен), якая ў стартавым матчы фінальнай часткі чэмпіянату Еўропы разграміла нашу каманду 5:1. Былі і ў камандзе Штанге бітыя летась шведамі футбалісты — Пуціла, Кісляк, Мартыновіч, Крывец, Шытаў, Верхаўцоў. Праўда, зараз шведы не прагнулі разгрому, ды і да перамогі не надта імкнуліся, як падалося ў першым тайме. Першая палова матчу выдалася даволі сумнай. Праўда, індывідуальнае майстэрства шведаў было на вышыні — двойчы выратоўваць каманду прыйшлося Юрыю Жаўнову. А вось другі тайм пачаўся для беларусаў з гола, які на 47-й хвіліне забіў Крысціян Вільхельмсан. Шытаў занадта лёгка даў прайсці шведскаму пяўабаронцу, не спыніў яго і Мартыновіч, ну а Жаўноў не здолеў узяць мяч, забіты літаральна з нулявога вугла, што недаравальна галкіперу такога ўзроўню. Так што гол — вынік усеагульнай абыякавасці і індывідуальных памылак. Пасля беларусы хоць і мелі моманты (узгадаем удары Пуцілы, Крыўца і Кісляка, якім не хапіла дакладнасці), і другі тайм правялі значна лепш, чым першы, згуляць нават унічыю не змаглі.

Пасля матча галоўны трэнер нашай каманды растлумачыў пройгрыш адсутнасцю свежасці. Што і нядзіўна — каманда правяла трэці матч за сем дзён. Дзіўна, чаму Бернд Штанге на кожны матч пакідаў стартавы склад нязменным. Сам галоўны трэнер растлумачыў гэта пастаянства наступным чынам: «Мне, як кожнаму трэнеру, хочацца спадзявацца, што аднаўленне гульцоў адбываецца добра. Спачатку я планаваў памяняць Жаўнова на Амельчанку, але калі ўбачыў стан палявых гульцоў, вырашыў на іх скарыстаць усе шэсць замен. Мы хацелі атрымаць вынік у гэтым матчы, але не змаглі. Чаму мы праводзілі тры гульні за такі кароткі час? Еўрапейскія каманды праводзяць па 60 гульняў за сезон, а пасля гуляюць на чэмпіянаце свету. І мы павінны імкнуцца прайсці праз такі напружаны графік». Бернд Штанге заклікаў з павагай ставіцца да яго каманды: «За сем дзён мы згулялі тры гульні, гэта з паездкамі і пералётамі. У першым тайме шведы выглядалі лепш, але ў другім тайме дамінавалі мы. І мы стараліся згуляць унічыю, таму вельмі расчараваныя вынікам».

Шведскі трэнер Эрык Хамрэн, які ўзначаліў зборную зусім нядаўна, у лістападзе 2009 года, адзначыў, што для яго было важна паглядзець футбалістаў у матчы на выездзе. «Я задаволены, што мы добра згулялі ў цяжкай гульні на выездзе. Гэта быў карысны матч, дзе мне ўдалося паглядзець, як паводзіць сябе мая каманда».

Што ж, на стадыёне «Дынама» праграма вялікага футбола ў выкананні нацыянальнай зборнай на гэта лета скончана. 11 жніўня каманда правядзе на выездзе таварыскі матч супраць Літвы, а 3 верасня беларусы стартуюць у адборачным цыкле да Еўра-2012 выязным матчам супраць Францыі.

Алена АЎЧЫННІКАВА.

Выпрабавана на сабе

ГУСТ ДА ПІВА

Беларускі пенны напой мае ўсе шанцы стаць часткай нацыянальнай традыцыі

ПАМЯТАЮ, наш гасцінны турэцкі гід неяк запытаўся пра тамтэйшы напой «Як вам ракы?». Крыўдзіць абаяльнага правадніка не хацелася. Аднак вырашыўшы, што найлепшым адказам будзе... шчыры, выдала як на споведзі: «Дужа мікстурай аддае». «Дык трэба ж пад правільную закуску!» — расчаравана працягнуў ён. Слінкі цяклі ад адных яго апетытных аповедаў пра сыр з авечага малака, экзатычныя салаты і дары мора... Тым жа вечарам вінаградна-анісавая гарэлка была «рэабілітаваная»: прысмаку лекаў і след прастыў. А я ўмацавалася ў меркаванні, што «выгадна адцяняць» — гэта не толькі пра вочы, і прывезла-такі пару бутэлек сябрам. Разам з інструкцыяй па ўжыванні!

Удалае спалучэнне напою і пачастунку насамрэч можа непазнавальна змяніць успрыняцце і першага, і другога — адкрыць новы, нетрывіяльны смак. Праўда, пра піва ў такім ключы мы задумваемся ў апошнюю чаргу. Дарма! Існуе значна больш камбінацый, чым «піва+чыпсы» ці «піва+вобла» — больш удалых, яркіх і гарманічных, на любы густ. Якіх менавіта? «Аліварыя» раскажа і... пакажа — на самім піве. Парады па спалучэннях са стравамі размесцяцца проста на этыкетках: для кожнага гатунку свае. Што цалкам гарманіруе з агульнай ідэяй — прывіць густ да беларускага піва.

Накаштаваўшыся ячнага напою па ўсіх канонах падчас колішняга рэйду з «Аліварыяй», мы цяпер здольныя засвоіць і тонкую навуку спалучэння з ежай. Гэта кажа вам чалавек, які яшчэ нядаўна на дух не пераносіў портэр, але аднойчы злучыўшы яго з шакаладным пірагом, перагледзеў свае погляды на жыццё. Абы не перастарацца з экзатычнымі камбінацыямі! Захаваць разумны баланс дапамогуць гэтыя простыя правілы, якімі мы ўзбагаціліся падчас чарговай дэгустацыі ў кампаніі піўных гуру з «Аліварыі»:

- Мікс з вострымі, горкімі і салодкімі стравамі ўзмацняе гаркату ў піве (ад хмелю і смажанага соладу).
- Кіславатая, салёная і тлустая ежа, наадварот, змякчае піўную горкасць.
- Выбар стравы залежыць і ад таго, якое «цела» ў піва (біяхімікі патлумачылі б гэтую адметнасць як ступень ферментацыі, мы ж згадаем мацунак, шчыльнасць і насычанасць, ай, што тут казаць — лепш пакаштуйце!). Выбірайце, як кажуць, бліжэй да цела: так, лёгкія гатункі пеннага напою «любяць» адпаведныя пачастункі — нятлустыя морапрадукты, адварное мяса. Мацнейшыя, з высокай шчыльнасцю і большым утрыманнем алкаголю, аддаюць перавагу «цяжкай артылерыі» (дзічыне, напрыклад).

У астатнім палітра спалучэнняў абмяжоўваецца... хіба што вашай фантазіяй, напой жа ў пэўнай ступені ўніверсальны. Дарэчы, піва ў многіх краінах — больш, чым проста пачастунак. З паездкі, скажам, у Германію турысты часцяком прывозяць яго як сувенір. Дзякуючы міжнароднаму прызнанню яно трывала ўмацавалася ў свядомасці як сімвал краіны. А што перашкаджае беларускаму піву зазнаць такую ж долю?

Даўнія традыцыі ёсць. Піўзавод «Аліварыя» бярэ пачатак ажно з 1864 года. А значыць, легендаў і паданняў, якія так любяць турысты, — хоць адбаўляй.

Якасць — таксама ў наяўнасці. «Вада праходзіць спецыялізаваную сістэму ачысткі пад кожны канкрэтны гатунак. Каб надаць піву непаўторны водар, выкарыстоўваем высакаякасны нямецкі хмель, які славіцца сваёй прыемнай горыччу і духмянасцю. Дрожджы падабраныя паводле рэкамендацый кампаніі Карлсберг, яны дазваляюць атрымаць піва з зададзенымі характарыстыкамі», — расказвае **галоўны півавар «Аліварыі» Аляксей ФОКІН**. Ён адзіны ў краіне можа пахваліцца дыпломам Скандынаўскай школы піваварства. Падрыхтоўку персаналу ён, дарэчы, лічыць не менш важнай умовай для вырабу якаснага піва, чым добрую сыравіну — поруч з сучасным абсталяваннем і адладжанай сістэмай кантролю. Дэгустацыйная камісія «дае добро» на кожнай ступені прыгатавання напою. «Калі яно гатовае да разліву, мы на 100 адсоткаў упэўненыя ў яго якасці», — запэўнівае півавар. Не губляюць пільнасці і пасля выпуску піва — рэйды «сакрэтных пакупнікоў» (у адным з іх вы, дзякуючы нашаму аповеду, можна сказаць, сталі саўдзельнікамі) працягваюцца, як і навучанне персаналу ў кавярнях і барах. Каб якасна зробленае піва такім і трапляла ў келіхі аматараў. «Асноўныя сёлетнія інвестыцыі пойдуць на далейшае павышэнне якасці», — кажа **генеральны дырэктар ААТ «Піўзавод Аліварыя» Міхаіл ЧЭЧАНЕЎ**. Давядзецца раскашэліцца, натуральна, і на палаткі з парасончыкамі — разам каля 30 часовых пляцовак (пасля заканадаўчых абмежаванняў наталіць смагу пеністым напоем на свежым паветры цяпер можна толькі ў спецыяльна абсталяваных месцах). На ўсё пра ўсё — больш як мільён еўра.

Міжнароднае прызнанне — калі ласка. «Портэр» і «Экстра» нядаўна атрымалі «пагоны» — па дзве зоркі на гатунак (лічы, срэбра) — на Superior Taste Award, своеасаблівым «Оскары» для прадуктаў харчавання, у Бруселі. А з World beer award у Мельбурне тыя ж гатункі вярнуліся з золатам і бронзай адпаведна. Гэта вам не проста з моста! Апроч міжнародных ушанаванняў ёсць і прамое матэрыяльнае пацвярджэнне — рост экспарту «Аліварыі» ў 91 (!) раз. Прычым пераважна за кошт суседзяў: дужа папулярнае наша піва ў расіян.

Дык чаго ж нестае? На піўзаводзе мяркуюць, што... прызнання ўласнага спажыўца:

— Не прывык беларус да таго, што яго могуць балаваць найлепшым. Нібыта ўсё самае лепшае ідзе на экспарт ці там у Аўстралію, дзе журы выпіла найлепшую партыю піва, якая для гэтага і была выраблена... Ёсць такі стэрэатып, яго варта змяняць, — кажа **намеснік генеральнага дырэктара па маркетынгу Надзея ДЗЕШКАВЕЦ**. — Для нас самае вялікае прызнанне, калі кожны дзень піва набывае наш, беларускі, спажывец. Мы хочам, каб людзі паверылі, што кожны дзень «Аліварыя» выробляе для іх такі ж якасны прадукт, як і той, што адпраўляе ў Мельбурн...

Атрымліваецца, дастаткова ўсяго толькі перагледзець сваё стаўленне?! І ласавацца айчынным півам з усім належным каларытам. А хоць бы і з нацыянальнымі стравамі. Найперш самім, а замежнікі пасля падцягнуцца. Глядзіш і стане піва часткай нацыянальнай традыцыі. Такім жа памятным і знакавым, як ільняныя сурвэткі, лапці ды гліняныя гаршчочкі. Пачаць мы рэкамендуем... з сябе! Возьмем на сябе смеласць парэкамендаваць сёе-тое з уласна апрабаваных і, на наш густ, удалых, «пар».

Піва «Экстра», у якім лёгкія мядовыя ноты пераплятаюцца з водарам лімоннай цэдры і вільготнага цеста, добра ідзе... з бабкай! У сэнсе, з традыцыйнай бульбяной стравай — пышнай і духмянай — шчодра зашкваранай, з дыхтоўнымі мяснымі кавалкамі, вытрыманай да тонкай скарынчкі ў печы. «Моцнае», з гарманічным, збалансаваным смакам (нягледзячы на павышанае ўтрыманне алкаголю) — якраз пад тлустую, смажаную ежу: а хоць бы блінцы з мачанкаю, ці верашчакаю (мясная падліўка, для якой нашы продкі разбоўтвалі ў вадзе муку, смачна прыпраўлялі мясам, кавалкамі каўбасы). Яркія ноты карамелі і сухафруктаў у «Портэры» ўзбагаціць дзяд (у старабеларускай кухні — адмысловы пірог з начынкаю), такая салодкая парачка здольная акцэнтаваць і адменнае шакаладна-кававае паслясмачча цёмнага гатунку...

Піва — увогуле жаданы госць у кулінарыі. Колькі можна прыгатаваць кактэйляў: цёмнае з вішнёвым сіропам — казка. Ячны напой можа стаць самастойным інгрэдыентам стравы ці дадаткам да яе — як кампанент падліўкі, марынаду для мяса ці пікантнай прыправы. Такія піўныя «ўкрапіны» выкарыстоўваюць многія рэстаратары. Дарэчы, на месцы калісь зачыненага рэстарана «Аліварыі» праз паўгода мае з'явіцца новы, каб запрацаваць у абсалютна новым фармаце. Там, мусіць, будзе з чаго дзівіцца.

Ну а калі ўжываенне піва будзе сапраўдным цырыманіялам, атрымаецца не толькі смачней і цікавей, але і здаравей — наўрад ці ў такой атмасферы ўзнікне жаданне напіцца да ачмурэння! Галоўнае — рабіць усё з густам. Атмасфера сапраўды вырашае многае. Сваімі піўнымі «традыцыямі» дзеліцца і кіраўніцтва піўзавода: Міхаіл Чэчанеў раіць «Портэр» пасля лазні, Надзея Дзешкавец — «Белае золата» як упадабанае жанчынамі піва для душэўнай гутаркі ў сяброўскай кампаніі. А якія густы ў вас?..

Ала МАЧАЛАВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 30 июня 2010 года проводит 8-й повторный открытый аукцион на 9 открытом аукционе по продаже имущества республиканской собственности

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Год выпуска	Пробег в км/наработка в м/ч, (износ)	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка, (руб.)
1	2	3	4	5	6	7
59А.	Аэродромная железобетонная плита ПАГ-14 партия — 30 шт., 4 кат.	г. Береза, в/часть 55782	1988	80 %	10 200 000	1 020 000
60А.	Аэродромная железобетонная плита ПАГ-14 партия — 26 шт., 4 кат.	г. Береза, в/часть 55782	1988	80 %	8 840 000	884 000
61А.	Автоцистерна АЦ-8-500А, с/о А7630656, на шасси МАЗ-500, ш. 66133, дв. 304069, 4 кат.	н.п. Михановичи в/часть 52188Ф	1976	60441 1028 м/ч	16 000 000	1 600 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, 2, 6-й этаж, в 11.00, **30 июня 2010 г.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 **28 июня 2010 года.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи **30 июня 2010 г.**
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5-ти банковских дней со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012008660018, код 357, в Октябрьском отд. ОАО «БПС-Банк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 101099370. **Без НДС. Справки по тел.: (017) 278 06 97, факс 224 20 01. Наш адрес в интернете: www.belspeckontrakt.com.**

По ранее проведенным торгам извещение опубликовано в газете «Звязда» № 81 28 апреля 2010 года.

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»

15 июля 2010 года проводит 10-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Год выпуска	Пробег в км/наработка в м/ч, (износ %)	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка, (руб.)
1	2	3	4	5	6	7
81.	Автотопливомаслозаправщик АТМЗ-4,5-375, с/о № 800409 на а/шасси УРАЛ-375, ш. 322430, дв. 121547, 4 кат.	н.п. Михановичи в/часть 52188Ф	1980	1562	15 000 000	1 500 000
82.	Автоцистерна АЦ-5,5-375 с/о № 8205050 на а/шасси УРАЛ-375, ш. 375955, дв. 639408, 4 кат.	н.п. Михановичи в/часть 52188Ф	1982	1192	14 000 000	1 400 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, 2, 6-й этаж, в 11.00, **15 июля 2010 г.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и

Рэцэпт шчасця з Вілейкі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Ігар Сямёнавіч, вакол вас столькі падкоў, яны і дома, і ў працоўным кабінеце, і на лецішчы... Ці верыце вы ў тое, што падкова прыносіць шчасце?

— Падобнае пытанне задавалі і Эйнштэйну. Ён адказаў вельмі ўдала, на мой погляд: «Веру не веру, а шчасце прыносіць». Не раз бачыў, што людзі вешаюць падкову на дзверы «рагамі» ўніз. Тым самым яны несвядома выліваюць сваё шчасце. Недарэмна ж кажуць, што шчасця павінна быць поўная чаша, у нашым выпадку поўная падкова.

Ігар Сямёнавіч лічыць, што нядрэнна было б у Вілейцы адкрыць помнік падкове.

— Праз наш горад ідзе дарога на Нарач, таму ў сезон тут праязджае процьма людзей. Я думаю, яны з задавальненнем дакраналіся б да падковы на шчасце. Побач жа можна было б наладзіць продаж сувеніраў у форме падковы. Рэалізаваць маю ідэю нескладана, бо ў нас у каледжы працуюць майстры з залатымі рукамі. Трэба толькі атрымаць дазвол.

«На працу хадзіў і хаджу як на свята»

З такой жа апантанасцю, як і пра свае захапленні, Ігар Сямёнавіч расказвае і аб працы. А працаваць яму дзе толькі ні даводзілася.

— Калі мяне пасля педінстытута (цяпер — універсітэт імя Максіма Танка) размеркавалі ў Вілейку, месца настаўніка геаграфіі і біялогіі не знайшлося. А ў мяне на той час ужо былі жонка і маленькая дачка. Патрэбна было карміць сям'ю. Вось я і апрануў белую сарочку, на гальштук грошай не хапіла, і пайшоў уладкоўвацца ахоўнікам у казіно. Узялі з рукамі і нагамі, бо я ў студэнцкія гады займаўся каратэ і боксам. Пасля гэтага лёс закінуў у Расію, дзе я гандляваў літоўскімі пухавікамі, быў барменам у Польшчы, распрацоўваў тэхналогіі вытворчасці макаронаў разам з таварышам у Вілейцы. Справа закруцілася. Ужо свае пункты збыту былі, сем адзінак тэхнікі. Але расійскія макароны аказаліся больш таннымі...

У сферу адукацыі Ігар Сямёнавіч прыйшоў толькі праз сем гадоў пасля інстытута. У арміі быў старшым сяржантам, таму даверылі выкладаць у ліцэі дапрызыўную падрыхтоўку хлопцаў.

— Жыццё кардынальна змянілася пасля таго, як з'ездзіў з сям'ёй на мора. Ва Украіне ў той час якраз праходзіла агульнанацыянальная акцыя «Сем цудаў Украіны». Я і кажу жонцы і дачцэ: «Чаму б і ў Беларусі не правесці нешта падобнае? Трэба прыцягваць турыстаў да нашай культуры!» Яны толькі пасмяяліся, а я загарэўся. Вярнуўся дадому і пачаў дзейнічаць. Так і з'явіўся конкурс «Сем цудаў Міншчыны», які стартаваў восенню 2007 года і праводзіўся метадам інтэрнэт-галасавання. Дарэчы, у ім наш вілейскі Касцёл Узвіжання Святога крыжа заняў шостае месца.

У хуткім часе пасля гэтага Ігара Кіцікава запрасілі працаваць у ідэалагічны аддзел у Мінаблвыканкам.

— Шчыра прызнацца, у Мінску адчуваў сябе, як у гасцях. Шум, мітусня. Таму, як толькі падвярнулася магчымасць — вызваліўся месца дырэктара каледжа — вярнуўся на маленькую радзіму. Зараз, сапраўды, адчуваю сябе на сваім месцы. Але і аб тым, што было, ні кроплі не шкадую. Паверце, нічога лёс проста так не пасылае.

Кіцікава-дырэктара можна параўнаць з вопытным гульцом, які дакладна ведае, у які бок поля трэба рабіць пас. Без падачы дырэктара наўрад ці ў каледжы было б сваё тэлебачанне, а ў інтэрнаце — свабодны доступ да інтэрнэту і спадарожнікавая талерка. А ўсё гэта дзякуючы разумнай пазабюджэтнай дзейнасці. У агульную скарбонку робіць пасільны ўнёсак практычна кожная майстэрня. У прыватнасці, спрактыкаваныя майстры разам з дзецьмі на практычных занятках куюць з металу мангалы, драўніцы, камінныя наборы, акучнікі для агародаў. У іншай майстэрні вырабляюцца пад заказ дзверы, вокны, балконныя рамы, мэбля. У зварачным цэху, падчас майго наведвання, над ямай стаяў аўтобус, які прыгналі на рамонт з Мядзела. Ён папоўніць скарбонку каледжа ажно на 4 мільёны.

Вось такія мангалы пад пільным кіраўніцтвам майстроў робяць навучэнцы каледжа на практычных занятках.

«Нядрэнна было б у Вілейцы адкрыць помнік падкове. Побач жа можна было б наладзіць продаж сувеніраў у форме падковы. Рэалізаваць маю ідэю нескладана, бо ў нас у каледжы працуюць майстры з залатымі рукамі. Трэба толькі атрымаць дазвол».

— Такім чынам мы забіваем адразу трох зайцаў: дзеці атрымліваюць выдатную практычную падрыхтоўку і маральнае задавальненне, бо бачаць канечны прадукт сваёй працы, — кажа Ігар Сямёнавіч, — майстры атрымліваюць працэнт ад прыбытку, а каледж зарабляе грошы. На выручаныя сродкі набываем новае абсталяванне, камп'ютары, частка ідзе на рамонт класаў, інтэрнатаў. Напрыклад, не так даўно набылі за пазабюджэтныя сродкі формы для тратуарнай пліткі. Вібрастол для яе вырабу зрабілі нашы зваршчыкі. Рэч у тым, што плітка на тэрыторыі каледжа ўжо старая. Класці новую — дорага. Вось мы і вырашылі зрабіць гэта сваімі сіламі. Тым больш што рыхтуем муляраў, павінны ж і яны таксама набірацца практычнага вопыту.

Па ініцыятыве Кіцікава ў каледжы з'явіўся і гурток дэкаратыўна-прыкладной творчасці «Кераміка».

— Пашчасціла трапіць у Брэст на рэспубліканскі з'езд краязнаўцаў. Там пазнаёміўся з земляком маёй маці, яна родам з Магілёўшчыны. Разгаварыліся, і ён мне расказаў, што стрыечны брат маёй маці быў народным умельцам па ганчарным мастацтве. Вось я і падумаў, што нядрэнна было б у каледжы вучыць дзяцей рабіць штосьці з гліны. Маю ідэю фінансава падтрымаў цэнтр занятасці. Купілі ганчарны круг, знайшлі таленавітага майстра. Зараз нашы гліняныя кубкі, вазы, з тонкім рэльефным роспісам, карыстаюцца вялікай папулярнасцю.

Акрамя таго, цэнтр занятасці, з умовай стварэння працоўнага месца для рэабілітацыі інваліда, дапамог арганізаваць у інтэрнаце каледжа і работу більярднай залы. Першы більярдны стол Ігар Кіцікаў знайшоў на сметніцы. Падрамантавалі яго ў майстэрні. Набылі лузы, шары, кіі, навучальны дыск для дзяцей.

— Трэба, — перакананы дырэктар каледжа, — рабіць жыццё дзяцей насычаным, цікавым, тады ім не застанецца часу на пустыя пасядзелкі з бутэлькай піва і на цыгарэты.

«Жыву згодна з тэорыяй яркіх плямаў»

Ігар Кіцікаў прызнаўся, што яму ўжо не раз прапаноўвалі заняцца камерцыяй. Але для яго зараз грошы не стаяць на першым месцы, хочацца зрабіць нешта карыснае для маленькай радзімы.

— Я ўжо даўно нашуся з адной ідэяй. Лічу, што ў Вілейцы неналежным чынам запатрабавана вадасховішча. Усе адпачываюць там дзікунамі. Дык чаму б не арганізаваць ля берага патрэбную інфраструктуру, пабудаваць базу адпачынку (10-20 дамкоў сямейнага тыпу, лазню, танцавальную пляцоўку)? Пасля правесці некалькі цікавых мерапрыемстваў. У Вілейцы ўсё для гэтага ёсць. Вада. Маракі. Школа веславання. Пачаць з Дня Нептуна — ну і нарошчваць папулярнасць.

На развітанне я пацікавілася ў Ігара Сямёнавіча, які ўсё ж такі рэцэпт яго жыццялюбства.

— Калі вы любіце гатаваць, то вы заўсёды будзеце атрымліваць ад працэсу прыгатавання ежы асалоду. Тое ж самае і з жыццём: той, хто любіць жыць, заўсёды будзе атрымліваць асалоду ад жыцця. Ведаеце, я заўсёды адчуваў сябе шчаслівым, нават калі без працы сядзеў. За гэты час я двойчы перачытаў Біблію. Я там знайшоў адказы на ўсе пытанні. Я думаю, вы ведаеце людзей, якія пастаянна незадаволеныя жыццём: і прэзідэнт ім не падабаецца, і ўрад дрэнны, і жонка сварлівая, і дзеці бесталковыя. У такога хочацца спытаць: «А сам ты што зрабіў, каб было па-іншаму?» Дакладнага рэцэпта жыццярадаснасці даць немагчыма, але я вось, напрыклад, жыву згодна з тэорыяй яркіх плямаў. Адна яркая пляма (у якасці прыкладу Ігар Сямёнавіч прывёў конкурс «Сем цудаў Міншчыны»), другая... У выніку яны абавязкова разрастуцца, зліюцца і закрыюць сабой шэрасць.

Надзея ДРЫЛА, фота аўтара.

НА ПРЫЁМ — З НАДЗЕЯЙ

Блізкая ўлада

У Баранавічах знаходзіцца рэспубліканская міжведамасная група, створаная Адміністрацыяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, якая вывучае стан работы дзяржаўных органаў і падначаленых ім арганізацый па рашэнні найбольш вострых сацыяльных пытанняў насельніцтва. Кіраўнік групы Міхаіл Аношка правёў прыём грамадзян без папярэдняга запісу.

Такой колькасці ахвотных трапіць на прыём раней не даводзілася бачыць. У сценах гарвыканкама з людзьмі сустракаліся раней міністры, прадстаўнікі пракуратуры, дзяржкантролю... Але асаблівага наплыву тады не назіралася. Відавочна, на гэты раз людзей разварушыла тое, што яны могуць выказацца перад прадстаўніком Адміністрацыі Прэзідэнта.

На прыёме прысутнічаў і старшыня гарвыканкама Віктар Дзічкоўскі, ён пры неабходнасці выклікаў таго ці іншага кіраўніка гарадскіх структур.

Скардзіцца некаторыя прыходзілі нават сем'ямі, але трэба адзначыць, што не ўсе праблемы, узнятыя наведвальнікамі, былі настолькі сур'ёзнымі, каб вырашаць іх на такім высокім узроўні. Іх можна падраздзяліць на тры групы.

1. Праблема існуе, і яе неабходна вырашыць.

2. Сваю праблему чалавек захацеў узваліць на дзяржаўныя структуры.

3. Праблема надуманая, хоць чалавеку яна здаецца сур'ёзнай.

Усе скардзіліся, і кожнаму наведвальніку думалася, што яго праблема самая-самая.

Не буду пералічваць усе скаргі, бо ў гэтым няма сэнсу, а спынюся на тых, якія падаліся мне найбольш адметнымі.

На вул. Савецкай першы паверх дома №86 займае крама, якая тут знаходзіцца з 1958 года, і ўсё было добра — людзі, якія жывуць над ёй, не скардзіліся. Але ўсё змянілася, калі ў краме вырашылі зрабіць рэканструкцыю і мадэрнізавалі абсталяванне.

— Пад маімі вокнамі паставілі вентылятары, устанавілі халадзільныя камеры. Працуюць канды-цыянеры, і ў маёй кватэры шум і холад, падлога адстае, — скардзілася **пенсіянерка** з кватэры №19 **Вера ІВАНОЎСКАЯ**. *— Пісала ў Брэст, Мінск, але ўсё вяртаецца назад — мясцовай уладзе. Былі камісіі, але я ўжо ніякім камісіям не веру.*

Праз аднаго наведвальніка на прыём прыйшоў **Юрый ПАТАПАЎ з жонкай** — з гэтага ж дома.

— Мы нічога не хочам звыш таго, што ў нас было да той рэканструкцыі. Чаму жыльцы дома павінны змагацца за правы, якія нам належаць па законе. Умовы пражывання пагоршыліся. Паставілі побач з домам прыбудову — давялося звярнуцца ў пракуратуру і яе знеслі. Раіў кіраўніцтву крамы ўсе гэтыя механізмы ўстанавіць у зялёнай зоне — за 5-10 метраў ад дома, дык не — адмовіліся, бо дорага. Грузавікі да дзвярэй цугам стаяць, — абураўся Ю. Патапаў. — А што да камісіі, то як толькі прыходзяць замяраць шум — працуе адзін вентылятар, камісія пайшла — уключаюць чатыры. Гэтак жа і з аўтамашынамі: калі камісія, то разгружаецца адна, а астатнія за рогам стаяць. Праверка закончылася — зноў у чаргу выстройваюцца. Што, у магазіне не могуць на столь падвесіць нейкую гукаізаляцыю? Матэрыялаў сёння розных хапае. Уначы мы павінны спаць спакойна, а нам перашкаджае манатонны гук.

Усё гэта адбывалася ў прысутнасці прадстаўнікоў крамы, але яны ў асноўным маўчалі.

Апошняе слова было за Міхаілам Аношкам.

— Неабходна праверыць, ці быў дазвол на рэканструкцыю, ці была праведзена экспертыза, ці ёсць праект і ці ўзгоднены ён. Зрабіць замеры шуму, тэмпературы і вібрацыі, якая можа ствараць пэўныя праблемы. Усё высветліць і пасля гэтага прыняць рашэнне. Замеры павінны быць зроблены не пры выключаных механізмах, а калі халадзільнікі і вентылятары будуць працаваць.

Сёння першыя паверхі жылых дамоў у цэнтры горада выкупленыя пад крамы ды офісы. І тут адпаведным службам не трэба забываць, што ў гэтых дамах жывуць людзі і розныя рэканструкцыі не павінны ствараць жыльцам праблемы.

Калі на прыём прарваліся прадстаўнікі цыганскай сям'і, то міліцыянеру давялося наводзіць у чарзе парадак.

Жанчына прыйшла з унучкай, якая трымала на руках малое, і выказала сваю скаргу.

— У доме працякае дах, а ў мяне пенсія ўсяго 125 тысяч. Трэба правесці каналізацыю, а грошай і сілаў няма.

Да размовы падключыўся **старшыня гарвыканкама Віктар ДЗІЧКОЎСКІ**.

— А колькі чалавек зарэгістравана ў вашым доме?

— Вось я з мужам ды ўнучка разам жывём...

Напэўна, Віктар Іванавіч ведаў сітуацыю, але ўключыў у мабільніку гучную сувязь і патэлефанаваў. Праз хвіліну ўсе прысутныя пачулі, што ў гэтым доме зарэгістравана 22 чалавекі!!!

— А яны не ўсе жывуць з намі, вунь у Мінску...

— Няхай з вамі пражывае нават палова ад зарэгістраваных, але па законе ўсе яны абавязаны прымаць удзел ва ўтрыманні жылля ў парадку, — падкрэсліў Міхаіл Аношка.

— З дахам мы разбяромся. А хто з вашых мог бы ўзяць крэдыт, каб правесці каналізацыю? — спытаў старшыня гарвыканкама.

Аказалася, што крэдыт у банку з тых 22 прапісаных няма каму ўзяць (ды ці банк даў бы?), і тады жанчына папрасіла:

— Вось дайце жыллё ўнучцы, бо ёй няма дзе жыць, а яна з дзіцем...

Бытавыя праблемы ў гэтай сям'і ёсць, як і ёсць пытанні. Калі ў чалавека сацыяльная пенсія, то ён, відаць, не працаваў. А калі здолелі столькі чалавек зарэгістраваць на сваю жыллёвую плошчу, то няхай бы тыя і скінуліся на шыфер для даху.

Кожны меў права заняць чаргу і выказаць сваю праўду кіраўніку групы Адміністрацыі Прэзідэнта. Але што можна было сказаць жыхарцы горада, якая паклала на стол стос розных даведак і сказала:

— Я пішу ва ўсе інстанцыі, а мяне адусюль адфутбольваюць. Чаму архітэктура дала дазвол суседзям на ўзвядзенне гаража?

Галоўны архітэктар горада пачаў паказваць праект і даваць тлумачэнні.

— Я ведаю, па дакументах усё ў парадку, а на справе гараж стаіць на мяжы, ён высокі і доўгі. І будаўніцтва са мной не ўзгаднялі, — працягвала наведвальніца.

І тут высветлілася, што гараж знаходзіцца не ў адным метры ад мяжы, як па законе, а ў 97 см. І што жанчына ўжо вяла працяглае змаганне супраць устаноўленага суседзямі плота...

— А я патрабую, каб яны і брызент знялі, — не здавалася жанчына, *— а мяне ўсе ў суд адпраўляюць.*

Былі нараканні на суд. На прыём прыйшлі трое: маці, сын і ўнучка-вучаніца. Тут ідзе зацятая барацьба за ўнучку. Усе трое хочуць жыць разам, а вось суды і аддзел апекі занялі бок маці (якая знаходзіцца ў разводзе) і прымаюць рашэнне забраць дзяўчынку ад бацькі. Чаму? Напэўна ж, ёсць сур'ёзныя для гэтага падставы?

Не выслухаўшы другі бок, цяжка зрабіць нейкі вывад. А тут патрабуюць зняць з пасады і чатырох супрацоўнікаў органаў апекі, якія быццам бы знаходзяцца ў змове з судом. Цяжкі выпадак.

Нехта лічыць: «Вось прыехаў пан, то надае ўсім па шыі» — гэта як у адной казцы.

Сітуацыя: чалавек не згодзен з рашэннем гарадскога суда і падаў пратэст, але не дачакаўшыся пастановы абласнога суда, прыйшоў скардзіцца і прасіць дапамогі. Яму сказалі, што неабходна дачакацца рашэння з вобласці: а раптам суд задаволіць усе патрабаванні?

«А вы хіба не ўлада?»— усклікнуў мужчына.

І ўсё ж значную частку праблем, з якімі людзі звяртаюцца ў розныя інстанцыі, можна было вырашыць у судзе. Праўда, многія спадзяюцца на сілавое рашэнне зверху. Ім думаецца, што гэта самы просты і эфектыўны шлях. Неабходна ўдасканальваць судовую сістэму краіны, бо, магчыма, у нейкіх выпадках, суддзя можа падысці да справы фармальна, а не па сутнасці.

Што датычыцца жыллёвай праблемы, то яна на сёння застаецца самай актуальнай. Ёсць прэтэнзіі і да медыцыны.

Некаторыя прыйшлі хадайнічаць за родных — бацькоў ці дзяцей.

— Я вяду асабісты прыём, і калі чалавек дзеяздольны, то павінен сам прыйсці і выкласці сваю праблему ці даверыць гэта іншаму, — тлумачыў Міхаіл Рыгоравіч.

Выслухоўвалі ўсіх. Кожны наведвальнік стараўся весці аповед пра сваю справу грунтоўна. Адна сям'я цэлую гадзіну даказвала, уключала дыктафон з запісам, паказвала афіцыйныя паперы... А за дзвярыма чарга не меншала. Так падалося, калі я пакінуў кабінет.

Падвядзенне вынікаў будзе зроблена пазней, калі камісія пазнаёміцца з ананімнымі анкетамі, якія гараджане маглі апусціць у спецыяльныя скрыні, якія знаходзяцца ў некалькіх пунктах горада.

А перад тым як паставіць кропку, скажу, што такія прыёмы сведчаць: наша грамадства знаходзіцца ў стадыі фарміравання. Не кожны адчувае сябе грамадзянінам — чалавек не ведае, як адстаяць свае правы, але часам забывае пра свае абавязкі перад грамадствам.

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара.

І КРАН НЕ КРАН, І БЕТОНШЧЫК НЕ СТРОПАЛЬШЧЫК...

ПРЫ будаўніцтве жылых аднаквартэрных дамоў сядзібнага тыпу ў вёсцы Кузьмінічы Добрушскага раёна загінуў рабочы камунальнага даччынага будаўнічага ўнітарнага прадпрыемства «Добрушская перасоўная механізаваная калона № 95».

Як расказалі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС, 31-гадовы мужчына займаўся разгрузкай цокальнай панэлі памерам 1,2х3,5м і вагой 2,5 тоны. Бетоншчык па асноўнай спецыяльнасці (пасведчання стропальшчыка загінулы не меў), праводзіў работы па страпоўцы гэтай панэлі і знаходзіўся ў кузаве аўтамабіля, калі панэль сарвалася і прыдавіла яго. Падзенне панэлі адбылося таму, што абарваўся прыстасаваны дрот, які быў зачэплены за петлі, а яны, у сваю чаргу, занадта глыбока былі ўтопленыя ў бетонную панэль. Акрамя таго, высветлілася, што кран на базе МАЗ, 1979 года выпуску, быў тэхнічна няспраўным і яго эксплуатацыя была забаронена Дзяржпрамнаглядам яшчэ ў лютым 2008 года.

Як адзначае пракурор Добрушскага раёна Віталь Савінчук, па папярэдніх ацэнках, прычынай трагедыі стала сукупнасць парушэнняў рознымі службамі, якія адказваюць за бяспеку вытворчасці работ.

КАНОПЛІ НЕ ДАЙШЛІ ДА СПАЖЫЎЦА

У машыне «Сеат-кардоба», якой кіраваў 48-гадовы ляснік Бяляеўскага лясніцтва, што ў Чачэрскім раёне, знойдзены пакункі з высушанай раслінай масай. Экспертызай яна прызнаная наркатычным сродкам — марыхуанай. Аналагічныя пакункі, якія належаць гэтаму грамадзяніну, знойдзены і ў закінутай пабудове ў вёсцы Беляеўка. Усяго — больш за 2 кілаграмы. Трафік шкоднай сыравіны высвятляе следства. А зусім недалёка ад Гомеля, за 300 метраў ад вёскі Чонкі, у лесе знойдзены ўчастак, на якім на плошчы ў 25 квадратных метраў раслі дзікія каноплі. Выкашаная зялёная маса, а гэта 250 кілаграмаў, знішчана, паведамляюць у прэс-службе УУС Гомельскага аблвыканкама.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЭПІДЭМІЯ КРАДЗЯЖУ ВЕЛАСІПЕДАЎ

За адзін дзень, 2 чэрвеня, органамі міліцыі Брэстчыны заведзена чатыры крымінальныя справы па фактах крадзяжу веласіпедаў. У гаспадара дома па вуліцы Суворава ў Брэсце веласіпед скралі са двара, такі ж лёс напаткаў двухколы транспарт аднаго з жыхароў Кобрына. У Столінскім раёне ў адзін дзень зладзеі паціху забралі веласіпеды ў вёсках Белавуша і Аздамічы. Міліцыянеры нагадваюць, што не варта пакідаць веласіпеды ў двары.

Яна СВЕТАВА.

Калі вы падпісаліся на газету **«Звязда» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2010 года** — запаўняйце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце яе **да 2 ліпеня** ў рэдакцыю на адрас: **220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А**.

Падпісчык можа выйграць электрапрас, кухонны камбайн, тэлевізар або печ ЗВЧ. Розыгрыш прызоў адбудзецца **6 ліпеня 2010 г.**, вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» **па 16 ліпеня 2010 г.**

Дастаўку тэлевізараў і печы ЗВЧ ажыццяўляе рэдакцыя. Астатнія прызы можна атрымаць у рэдакцыі **па 30 верасня 2010 г.** пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2010 года і пашпарта. **Пасля 30 верасня** выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Правілы гульні чытайце ў газеце «Звязда» за 22.05.10 г.

Тэрмін правядзення гульні — з 22.05.10 па 30.09.10.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 1694 ад 13.05.10, выдадзена Міністэрствам гандлю РБ.

3 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2010 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

_____

Падпіска афармлена і аплачана ў _____
(аддзяленне сувязі)

_____ **на III кв. або 2-е паўг. 2010 года**

Жатні адрас і тэлефон _____ _____
(індэкс)

_____

_____

Удачы ў розыгрышы!

«ГЭТЫ ВЯРБЛЮД ІДЗЕ ЯШЧЭ З САВЕЦКІХ ЧАСОЎ, І ЎСЁ НЯМА ЯМУ ПРЫТУЛКУ...»,

Ідэю прапануе чытач

або Ці зможам мы калі-небудзь набыць у краме звычайныя айчынныя «Запалкі»?..

МІНЧАНКА Таццяна Іванаўна Ганчарова ўзняла, на першы погляд, зусім нязначную праблему. З іншага боку, рэч, скажам так, якая паслужыла тэмай для размовы, большасць з нас ці не штодзень і неаднойчы трымае ў руках. Каштуе яна не надта шмат, але часам абысціся без яе ў гаспадарцы ўвогуле немагчыма. Падчас вайны яна набывала асаблівую каштоўнасць. У мірны час неасцярожнае абыходжанне з ёю можа прывесці да наступстваў, параўнальных па сваёй разбуральнасці са стыхіяй або баявымі дзеяннямі. Вытворчасцю гэтай рэчы ў краіне займаюцца некалькі буйных прадпрыемстваў і большая частка вырабленага ідзе на экспарт. Не здагадаліся яшчэ, пра што гаворка? Пра звычайны пачак запалак!

І вось паважаная чытачка нагадвае, што на роднай мове гэтая будзёная рэч менавіта так і называецца — запалкі. А якія надпісы мы бачым на пачках? Выключна рускамоўныя — «спички». Хацелася б, каб якасць афармлення была добрай і адпавядала змесціву, да якога ў гэтым сэнсе ў Таццяны Іванаўны таксама ёсць прэтэнзіі, гаворыць яна далей. Вяртаючыся да пытання афармлення айчынных запалак, чытачка пытаецца, маючы на ўвазе, у прыватнасці, этыкетку барысаўскіх вытворцаў: гэты вярблюд ідзе яшчэ з савецкіх часоў, і ўсё няма яму прытулку? Што дапаможа вытворцам зрабіць належнае афармленне? У якасці прыкладаў жанчына ўклала ў канверт некалькі ўзораў кардонак ад запалак з Барысава і Пінска. Сапраўды, шэры кардон, не заўсёды выразныя надпісы на ім, этыкетка — выява вярблюда або васількa, што друкуюцца ўжо не адзін год запар. І калі кветка яшчэ мае дачыненне да нашай краіны, дык жывёла — якое?!. У вытворцаў з Пінска ёсць узор з выявай зубра, аднак такія запалкі чамусьці нячаста можна пабачыць у крамах. Ну і, вядома, нельга абмінуць пытанне якасці. Яно востра ўздымалася і паўтара дзесяцігоддзі таму, і зараз, як бачна, усё яшчэ часам хвалюе спажыўцоў... Словам, зварот чытачкі стаў нагодай для гутаркі з прадстаўнікамі буйнейшых у краіне вытворцаў запалак — ААТ «Барысаўдрэў» і ЗАТ «Холдынгавая кампанія «Пінскдрэў» (запалкавая фабрыка).

— Этыкетка з выявай вярблюда — увогуле адна з самых вядомых і самых даўніх у вытворцаў запалак. Наколькі — не скажу, бо баюся памыліцца, колькі ёй гадоў. Дадам, што ў савецкія часы запалкі экспартаваліся менавіта з такой этыкеткай, — патлумачыў на наш запыт **начальнік упраўлення продажу ААТ «Барысаўдрэў» Вадзім ЛІХАДЗІЕЎСКІ**. — Гэта па-першае. Па-другое, 85 працэнтаў запалак ідзе на экспарт, у тым ліку ў Сярэднюю Азію, Закаўказзе. Спажыўцоў там задавальняе менавіта такая выява, нейкай іншай ім не трэба. Мы імкнёмся выпускаць прадукцыю з рознымі малюнкамі на этыкетцы для розных рэгіёнаў, аднак цалкам абгрунтавана, што пэўная яе частка трапляе на наш унутраны рынак. Напрыклад, адлюстраванне таго ж вярблюда прызначанае найперш для Сярэдняй Азіі, для Украіны вырабляюцца запалкі з выявамі і вярблюда, і зебры. Для ўнутранага айчыннага рынку найперш характэрныя выявы валошкі і гваздзіка, прадукцыя з такімі ж этыкеткамі ідзе ў Расію. Для Македоніі характэрнай выявай на запалкавым карабку з'яўляецца леў, для Афганістана — адлюстраванне самалёта. І ўсе пералічаныя ўзоры можна час ад часу пабачыць у беларускіх крамах.

Як паведаміў далей суразмоўца, калі якасць запалак з цягам гадоў выклікае ўсё менш нараканняў, дык «праблема афармлення каробак заўсёды стаяла на парадку дня». У той жа час наконт якасці кардону суразмоўца адрэагаваў коратка: даводзіцца браць тое, што ёсць у наяўнасці ў канкрэтны момант. Тут трэба ўлічваць і нюансы канкурэнтаздольнасці прадукцыі. Для Сярэдняй Азіі вырашальным з'яўляецца не знешні выгляд прадукцыі, а яе цана. І калі выкарыстоўваць для ўпакоўкі больш якасны кардон, гэта непазбежна прывядзе да павялічэння кошту запалак. Ці будзе задаволены спажывец, калі па гэтай прычыне мусіць заплаціць за тавар больш?..

— Шведскае абсталяванне на прадпрыемстве стаіць з 1974 года. Да яго ўжо нават запчастак не вырабляюць, даводзіцца сваімі сіламі выпраўляць няспраўнасці. Таму і колькасць колераў і распазнаванне абмежаваныя. Па гэтай жа прычыне — з-за састарэлага абсталявання — часам узнікаюць і праблемы з якасцю запалак. Але ж гэта аўтамат: падчас збою на адной запалцы атрымліваецца больш серкі, на другой — менш. Таму ўвогуле ў сітуацыі, што склалася, можа дапамагчы найперш тэхнічнае пераабсталяванне вытворчасці. Тым больш што запалкавая вытворчасць для ААТ «Барысаўдрэў» — не адзіная.

Дырэктар запалкавай фабрыкі ў Пінску Павел ПРЫВАЛЬЧУК таксама пацвердзіў, што запалкі, на этыкетках якіх ёсць выява вярблюда, карыстаюцца попытам у такіх краінах як Кыргызстан, Казахстан, Узбекістан і іншых.

— Згодна з правіламі, частку экспартнай прадукцыі мы маем права пастаўляць на ўнутраны рынак. Вось такім чынам запалкі з вярблюдам трапляюць на паліцы нашых крамаў. Прычым у пэўны рэгіён можа быць адгружаная адразу вялікая партыя. Потым канкрэтная гандлёвая арганізацыя таксама бярэ для продажу адносна вялікую партыю, а рэалізоўваецца яна павольна. Вось і выходзіць, што ў нейкай краме паўгода запар прадаюцца запалкі з выявай вярблюда, — распавёў Павел Дзянісавіч. — Аднак ад гэтага малюнка для Беларусі мы ўжо адыходзім.

Паводле далейшых слоў суразмоўцы, дызайнерскі аддзел прадпрыемства ўжо распрацаваў шэраг этыкетак для запалкавых пачак з выявамі звяроў, характэрных для нашай краіны. Гэта адлюстраванні зайца, лісы, ваўка, бабра, аленя, лася.

— Гэта супадзенне або свядомы выбар, бо выбраныя выявы практычна супадаюць з адлюстраваннямі колішніх беларускіх грошай, якія тады ўсе называлі «зайчыкамі»? — пытаюся ў Паўла Дзянісавіча.

— Канешне, свядомы выбар, — крыху здзіўлена адказвае той. — А выявы якіх звяроў мы павінны былі яшчэ выбраць? Гэта ж жывёлы, характэрныя для Беларусі! Выява зайца, на мой густ, не вельмі дакладная атрымалася. А, напрыклад, адлюстраванне ваўка на ўзвышшы спадабалася.

— А назва будзе на беларускай мове — запалкі? Пагадзіцеся, гэта было б зусім лагічным працягам вашай задумы...

— Ведаеце, у нас ёсць кардонка, на якой няма ніякіх малюнкаў, а толькі надпіс, акрамя рэквізітаў прадпрыемства, — «Спички». Але зараз якраз распрацоўваецца этыкетка з нацыянальнай сімволікай, у тым ліку і на роднай мове. Узоры будуць падрыхтаваныя ў самы бліжэйшы час. А ўвогуле звароты, падобныя на прапанову вашай чытачкі, да нас ужо паступалі. Чалавек з Мінска напісаў і пра таго самага вярблюда, і пра выкарыстанне беларускай мовы на этыкетках.

— І калі можна будзе пабачыць запалкі з выявамі звяроў у крамах?

— Мы над гэтым працуем. Як толькі наладзім выпуск, абавязкова вам скрыню адправім.

P.S. *Як мне падалося, абодва мае суразмоўцы так і не пачулі думкі, што запалкі з нацыянальным каларытам, якія можна было б набыць у любой краме — адзін з не самых горшых і вельмі танных варыянтаў выбару сувеніра іншаземцам, што патрапіў у Беларусь. Гаворка вялася пераважна пра аб'ёмы экспартных паставак, калі прадавец «заказвае музыку» — выбірае этыкетку на свой густ.*

Сяргей РАСОЛЬКА.

Ф.СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі:
«ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

(індэкс выдання)

Колькасць камплектаў

на 2010 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму

Куды (прозвішча, ініцыялы)

(адрас)

(паштовы індэкс) (горад, населены пункт)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі:

(індэкс выдання)

ПВ | месца | літар

«ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

Кошт	падпіскі	_____ руб.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	_____ руб.		

на 2010 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму

Куды (прозвішча, ініцыялы)

(адрас)

(паштовы індэкс) (горад, населены пункт)

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Лечымся без лекаў

КАЛІ ЗАХВАРЭЛІ... ПЯТКІ

СЕЗОН адкрытага абутку настаў, а, значыць, тэма дагледжаных пятак зноў актуальная. У ідэале яны павінны быць гладкімі, чыстымі і мяккімі, з прыемным ружовым адценнем. Але, на жаль, ад такой непрыемнасці, як трэшчыны, не застрахаваны ніхто.

Пяткі — тыя яшчэ працаўнікі. Амаль уся нагрузка падчас хады падае менавіта на іх. І калі скура на пятках дастаткова эластычная і трывалая, то трэшчыны (а таксама мазалі, натоптышы і іншыя дэфекты) вам не страшныя. Але ўласцівасці скуры могуць мяняцца па розных прычынах, і тады пяткі могуць «захварэць». Так, так не здзіўляйцеся. Трэшчыны на пятках — гэта разнавіднасць скурных захворванняў.

Прычыны ўзнікнення натоптышаў і трэшчын на пятках:

- актыўная хада, а таксама няправільна падабраны абутак, сінтэтычныя шкарпэткі і калготкі;
- спякотнае надвор'е: ногі пры гэтым ацякаюць, а, значыць, могуць стаць цеснымі нават самыя зручныя туфлі. У ступнях, сціснутых абуткам, парушаецца кровазварот, што вядзе да пагаршэння стану скуры;
- змена клімату: у спякоту, пры моцным потааддзяленні, верхні слой скуры расцягваецца ад вільгаці, а ў халодны час скура высыхае, і на ёй з'яўляюцца трэшчыны;
- гэта можа быць сімптомам няправільнай работы эндакрыннай сістэмы, а таксама дыябету і гастрыту;
- грыбковыя захворванні;
- недахоп або лішак вітамінаў у арганізме;
- залішне старанны догляд ступняў.

Як змагацца з трэшчынамі?

Лечым вазелінам. Распарце ногі ў гарачай вадзе з невялікай колькасцю борнай кіслаты: 1 ч. лыжка на шклянку вады. Пасля гэтага нанясіце слой вазеліну на трэшчыны. Заклейце пластырам і пакіньце на ноч. Гэтую працэдуру трэба рабіць штодзень да знікнення трэшчын.

Содава-мыльныя ванначкі. Растварыце 1 ст. лыжку соды ў 1,5—2 літрах гарачай вады, дадайце палову чайнай лыжкі мыла з марской соллю і натуральнымі алеямі. Патрымайце ногі ў ванначцы 10—15 хвілін і злёгку апрацуйце пяткі пемзай. Пасля нанясіце на пяткі гліцэрыну або тлусты крэм з утрыманнем алоэ. Для атрымання эфекту неабходна зрабіць не менш як 10 ванначак адным курсам.

Аліўкавы алей. Штодзень пасля цёплых водных працэдур уцірайце яго ў трэшчыны на пятках і масіруйце ступні. Такі масаж узмацняе кровазварот і садзейнічае загойванню трэшчын. Працэдуру лепш рабіць на ноч. Надзеньце пасля яе баваўняныя шкарпэткі і не здымайце іх перад сном.

Васковы спосаб. Змяшайце і разагрэйце ў роўных частках пчаліны воск, парафін і саліцылавую кіслату. Нанясіце ватным тампонам сумесь на пяткі і дайце падсохнуць. Такім жа чынам нанясіце яшчэ 2—3 слаі і замацуйце ўсё павязкай з бінту. Праз суткі зрабіце мыльна-содавую ванначку, выдаліце васковае пакрыццё і апрацуйце пяткі пемзай без моцнага націскання. Гэтую працэдуру паўтарыце некалькі разоў.

Яблык і цыбуля. Калі трэшчын няма, але на пятках з'явіліся тонкія насечкі, прыкладвайце надзёрты яблык або цыбулю. Яблычную або цыбульную кашку трэба спачатку выкласці на кавалачак шчыльнай тканіны, а затым зафіксаваць на пятках бінтам.

Капуста. Свежы капусны ліст прыкладвайце да пятак на ноч, фіксуючы бінтам. Раніцай змазвайце ступні любым крэмам для ўвільгатнення.

Мёд. Нанясіце яго на кавалачак баваўнянай тканіны і прыкладзіце да трэшчын на пятках. Пакіньце мядовы кампрэс на ноч, а раніцай апаласніце ногі цёплай вадой і змажце ступні ўвільгатняльным дзіцячым алеем. На пяткі прыклейце пластыр — ён дапаможа ўтрымаць вільгаць, неабходную для скуры.

Ванначкі з крухмалам. Развядзіце 1 ст. лыжку бульбянога крухмалу ў літры цёплай вады. Патрымайце ступні ў растворы паўгадзіны (можна дадаваць цёплую ваду па меры астывання). Затым вытрыце ногі і змажце іх крэмам.

Корань дзівасілу. Калі штодзень рабіць прымочкі або гарачыя кампрэсы з кораня гэтай расліны, трэшчыны на пятках загояцца вельмі хутка.

Травяныя адвары. Выкарыстайце святаяннік, рамонак, шалфей, календулу, кару дуба, ваўчкі. Рабіце з адвараў 10-хвілінныя ванначкі, затым змазвайце ступні крэмам. У адвары можна дадаваць 9-працэнтны сталовы воцат па 2 ст. лыжкі.

Увага! Трэшчыны на пятках — гэта адкрытыя вароты для інфекцый і грыбкоў. І калі заражэнне адбылося, то з дапамогай хатніх працэдур сітуацыю вы наўрад ці выправіце, спатрэбіцца дапамога ўрача і антыбактэрыяльнае лячэнне. Самастойным лячэннем лепш займацца, калі вы ўпэўненыя, што грыбкі і інфекцыя ў вашым выпадку выключаныя. Каб пераканацца ў гэтым, здайце аналізы. У далейшым, каб пазбегнуць інфіцыравання, змазвайце пяткі мазямі, што ўтрымліваюць антыбіётыкі. Таксама асабліва эфектыўнымі з гатовых сродкаў з'яўляюцца крэмы з пропалісам або вітамінамі А і F у сваім складзе.

Падрыхтавала Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.

ХАЛОДНАЯ ВАДА НЕБЯСПЕЧНАЯ ДЛЯ СЭРЦА

Адчуваеце галавакружэнне? Задыхаецеся? Магчыма, гэта звязана з тым, што ваша цела ўступіла ў кантакт з халоднай вадой! Нізкая тэмпература вады павялічвае нагрузку на сардэчна-сасудзістую сістэму і кровазварот, папярэджваюць дактары.

Мы ўсе ведаем пра карысць кантраснага душа, многім падабаецца скакаць пасля лазні ў палонку і акунацца ў святыя крыніцы, пасля чаго нашыя целы становяцца чырвонымі, як стручковы перац. Аднак халодная вада карысная далёка не ўсім людзям. У тых, хто мае якія-небудзь праблемы з сэрцам і кровазваротам, яна можа выклікаць трывожныя сімптомы.

Медыкі тлумачаць: наша цела вельмі спецыфічна рэагуе на такія раздражняльнікі як халодная вада. Па-першае, крывяносныя сасуды звужаюцца, каб утрымаць цяпло. Гэта можа выклікаць збоі ў сардэчна-сасудзістай дзейнасці, прывесці да праблем з сэрцам. Па-другое, адбываюцца змены ў рэжыме дыхання, што небяспечна для астматыкаў. Нават самае нескладанае плаванне або простае хаджэнне ў вадзе — дадатковая нагрузка для сэрца. Калі падчас знаходжання ў вадзе ў вас перахапіла дыханне, з'явілася галавакружэнне і слабасць, неабходна як мага хутчэй выбрацца з вады. У такіх выпадках спецыялісты раяць прайсці абследаванне ў кардыёлага.

БОЛЬ У ГРУДЗЯХ: САРДЭЧНЫ ПРЫСТУП АБО ПЯКОТКА?

Боль у грудзях можа тлумачыцца сардэчным прыступам, а можа і звычайнай пякоткай, якая не пагражае жыццю. Часам бывае вельмі складана вызначыць розніцу паміж гэтымі двума станамі. І ўсё ж ведаць яе трэба, тым больш, што сімптомы пякоткі і сардэчнага прыступу адрозніваюцца.

Падчас сардэчнага прыступу чалавек адчувае сціскание ў грудзях, быццам там штосьці гарыць, цісне. Гэты боль нярэдка абвастраецца пасля фізічнай нагрузкі або эмацыйнага стрэсу. Ён можа перайсці на спіну, шыю, рукі. Часта суправаджаецца моцным потавыдзяленнем, галавакружэннем, млоснасцю, цяжкім дыханнем, няроўным пульсам. Акрамя таго, на карысць сардэчнага прыступу гаворыць і факт вашага знаходжання ў групе рызыкі. Сюды адносяцца курцы, а таксама асобы, якія пакутуюць ад дыябету, атлусцення, высокага халестэрыну, або тыя, у каго ў сям'і былі выпадкі захворванняў сэрца. Нарэшце, сардэчныя прыступы ў мужчын часта здараюцца пасля 45 гадоў, а ў жанчын пасля 55.

Варта ўлічыць і такі фактар, як працягласць болю. Пякотка можа мучыць вас гадзінамі, а сардэчны прыступ наўрад ці прадоўжыцца больш чым паўгадзіны.

Калі боль выкліканы «стравальнымі» прычынамі, то ён часта ўзнікае пасля ўжывання якой-небудзь тлустай або вострай ежы. Чалавек мяняе становішча (напрыклад, устае або лажыцца), пасля чаго ў грудзях узнікае рэзкі і востры боль. Дарэчы, гарызантальнае становішча толькі ўзмацняе яго.

Па чутках і кампетэнтна

Сэксалагічныя праблемы: пачынаць трэба зверху

«Фрыгіднасць і імпатэнцыя, відаць, неўзабаве застануцца ў мінулым. Урачы высветлілі, як можна павысіць сваю сэксуальнасць, і нават вынайшлі спецыяльныя «трэнажоры», — піша адно з расійскіх друкаваных выданняў».

Далей расказваецца аб «інтымных» мышцах, якія ўключаюцца ў працу толькі падчас сэксу, і ад тонусу якіх залежыць якасць інтымнага жыцця. Маўляў, жанчыны і мужчыны са слабымі «інтымнымі» мышцамі не могуць ні атрымаць, ні даставіць паўнавартаснага сэксуальнага задавальнення. Са спасылкай на розных расійскіх спецыялістаў расказваецца ў занатоўцы і пра тое, якім чынам гэтыя мышцы, дакладней, іх тонус уплываюць на стан здароўя органаў малога тазу мужчын і жанчын.

Узгадваецца і шырока вядомы ўрач мінулага стагоддзя Арнольд Кегель, які распрацаваў праграму практыкаванняў для развіцця мышцаў прамежнасці, што павінна было дапамагчы пацыенткам пазбавіцца ад нетрымання мачы. Аднойчы хворая прызналася доктару ў тым, што ўпершыню за гады жыцця ў шлюбе перажыла аргазм. З таго моманту сфера прымянення практыкаванняў Кегеля значна пашырылася.

Публікацыя сцвярджае, што ўмацаваць мышцы сёння навучаюць у спецыяльных школах інтымнага фітнэсу — імбілдынгу. Хоць у прынцыпе займацца можна і самастойна.

Урач-сэксолаг Мінскага абласнога псіханеўралагічнага дыспансэра Дзмітрый КАПУСЦІН так каментуе падобныя смелыя завярэнні:

— Наогул век жыві — век вучыся... Але навошта тады ўрачы-сэксолагі трацяць часам гадзіны свайго працоўнага часу на абследаванне хворага? Усё, аказваецца, так проста: трэніруй інтымныя мышцы, і не будзе ні фрыгіднасці, ні імпатэнцыі! Падобны прымітыўны падыход да вырашэння найскладанейшых праблем сэксуальнай дысфункцыі можна параўнаць хіба з рэкамендацыямі лячэння лёгачнай паталогіі фізічнымі практыкаваннямі... Прынцыповых пярэчанняў супраць практыкаванняў мышцаў прамежнасці, якія бяруць удзел у палавой блізасці, зразумела, няма. Але як урача-псіхіятра мяне некалькі засмучае ўпэўненасць некаторых у магчымасці вылечвання адразу многіх сур'ёзных захворванняў адной-адзінай методыкай...

Дарэчы, паводле выдання Д.З. Капусціна «Сэксалагічны слоўнік. Новы погляд», імпатэнцыя (ад лац. impotentia — бяссілле, слабасць) — гэта састарэлае паняцце, пад якім мелася на ўвазе няздольнасць мужчыны да ажыццяўлення палавых актаў у поўным аб'ёме; аслабленне эрэкцыі, што парушае нармальнае цячэнне палавога акта. Вылучаюць імпатэнцыю coeundi — няздольнасць мужчыны да ажыццяўлення паўнавартасных палавых актаў і імпатэнцыю generandi — мужчынскую бясплоднасць, якая ёсць адсутнасць зачацця на працягу 1 года пры рэгулярным палавым жыцці са здаровай жанчынай дзетароднага ўзросту без прымянення супрацьзачаткавых сродкаў. Што да фрыгіднасці (ад лац. frigidus — халодны, змярцвелы, раўнадушны), то гэта — адсутнасць палавой цягі ў асобаў жаночага полу, што праяўляецца адсутнасцю або вельмі слабай праявай цікавасці да любых формаў сэксуальнага жыцця, уключаючы сэксуальныя фантазіі, выказванні і размовы на сэксуальную эматыку, мастурбаторныя або палавыя акты, абыякавасць да сэксуальных стымулаў.

Практыкаванні Кегеля ўяўляюць сабой трэніроўку лабкова-хвастцовай мышцы, якая скарачаецца падчас аргазму. Практыкаванні таксама карысныя для аднаўлення тонусу мышцаў пасля родаў і ў клімактэрычным перыядзе. Першапачаткова адчуць гэтую мышцу дазваляе перарыванне акта мочаспускання. Практыкаванні паўтараюць тройчы ў дзень серыямі па 10 скарачэнняў, сціскаючы і расслабляючы мышцу па 3 секунды. Лічыцца, што практыкаванне спрыяе ўмацаванню мышцаў, якія падтрымліваюць похву, што павышае сэксуальную рэактыўнасць жанчыны.

Падагульняючы, можна сказаць, што ўсе мышцы, дадзеныя чалавеку прыродай, для нечага патрэбныя. Умацаванне апошніх, у тым ліку так званых інтымных, мае права на жыццё і можа саслужыць добрую дапаможную службу. Аднак любую складаную паталогію — ад афтальмалагічнай да палавой, ад інфекцыйнай да анкалагічнай — нерэальна прадухіліць ці тым больш перамагчы з дапамогай аднаго, просценькага, спосабу. А палавая сфера, як добра вядома, звязана не толькі з мышцамі. Тут задзейнічана псіхіка чалавека, а гэта ўжо — бясконцы цёмны калідор нашых уражанняў, перажыванняў, жаданняў... Так што практыкаванні Кегеля з рахунку можна не скідваць, але куды большую ўвагу трэба надаць маральнаму, этычнаму, псіхалагічнаму, сямейнаму выхаванню... дзяцей. Папярэджваць трэба праблемы, спадарства, а не шукаць цудадзейны спосаб забыцца на іх. А лячэнне сэксалагічных паталогій пакінем спецыялістам-сэксолагам. Тым больш, яны ў нас ёсць.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

Аукцион проводит КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью»

1	Дата, время и место проведения аукциона	Аукцион состоится 08 июля 2010 г. в 11.00 по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45
2	Срок приема документов	с 9.00 до 17.00 по рабочим дням по 01 июля 2010 года, 02 июля 2010 года – до 13.00
3	Номер лота	1
4	Адрес земельного участка	Жлобинский район, г. Жлобин, перекресток улиц Первомайская и Войкова
5	Кадастровый номер участка	321850100001001520
6	Площадь, га	0,0375 га
7	Целевое назначение	Для строительства и обслуживания объектов розничной торговли – размещение павильона промышленных товаров
8	Срок аренды	10 (десять) лет
9	Характеристика территории и расположенных на участке инженерных коммуникаций; строений и сооружений; инженерно-геологические условия	Участок свободен от застройки (инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ)
10	Ограничения и условия	1. Внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка. 2. Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка. 3. Заключение победителем с райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок. 4. Получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 1 год. 5. Осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией
11	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории	Подключение к общегородским сетям и сооружениям инженерной инфраструктуры выполняется по техническим условиям эксплуатирующих организаций с учетом нагрузок, определенных при разработке ПСД
12	Начальная стоимость, рублей	4 588 721
13	Сумма задатка, рублей	400 000
14	Затраты по изготовлению землеустроительной документации, рублей	1 396 471
15	Стоимость расходов по организации и проведению аукциона (ориентировочно), рублей	2 000 000

1. Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене. Победителем признается участник предложивший наиболее высокую цену. В течение 10 рабочих дней местный исполнительный комитет принимает решение о предоставлении земельного участка в аренду. Победитель обязан внести плату за право аренды земельного участка, определенную в результате торгов, возместить расходы, связанные с подготовкой аукциона и документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона.

2. Для участия в аукционе гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) не позднее 02 июля 2010 года подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить в аренду по результатам аукциона, а также заверенную копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того, представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

3. Перечисление суммы задатка осуществляется на расчетный счет Организатора аукциона № 3012006530026 в филиале № 312 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Жлобин, код МФО 151501673, УНН 490317354.

4. Оплата стоимости предмета аукциона, расчеты с организатором аукциона осуществляются в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня принятия исполнительным комитетом решения о предоставлении победителю аукциона земельного участка.

Сумма задатка победителя аукциона засчитывается при оплате им стоимости земельного участка.

Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами по объекту и с объектом в натуре. Контактные телефоны: **8 (02334) 9 11 21, 2 18 18, 3 14 08.**

ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА II ПАЎГОДДЗЕ 2010 ГОДА З БЯСПЛАТНЫМІ ЎКЛАДКАМІ

МАСТЕРАМ ЧАРНОБЫЛЮ

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ · СВАЯ СПРАВА · ЖЫРАНДОЛЯ · ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА · КУПІ ЛЕПШАЕ! ТАВАРЫ ПАСЛУГІ ЦЭНЫ · Краіна здароўя

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63850	12 400 рублёў на месяц 74 400 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	11 600 рублёў на месяц 69 600 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63858	19 900 рублёў на месяц 119 400 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАДПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ	63239	18 000 рублёў на месяц 108 000 рублёў на паўгоддзе

ПАДПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ»* (праз кіёск РУП «Белсаюздрук»)

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63850	9 700—11 180 рублёў на месяц 58 200—67 080 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	8 940—10 430 рублёў на месяц 53 640—62 580 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63858	13 134—14 080 рублёў на месяц 78 804—84 480 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАДПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ	63239	12 230—13 170 рублёў на месяц 73 380—79 020 рублёў на паўгоддзе

*** Залежыць ад рэгіёна**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ, НАХОДЯЩИХСЯ В РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ, И НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Аукцион состоится 8 июля 2010 г. в 11.10 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 106.

Организатор аукциона: фонд «Могилевоблимущество», г. Могилев, ул. Первомайская, 62, тел. 8(0222)229022, 311185, 223375.

Продавцы недвижимого имущества: по лотам №№ 1–3 – ГУ «Бобруйское эксплуатационное управление Вооруженных Сил», тел. 8(0225)481011; по лоту № 4 – ГОЛХУ «Костюковичский опытный лесхоз», тел. 8(02245)55453.

Заявления на участие в аукционе принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 104. Последний день приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами **6 июля 2010 г. до 17.00.** Заключительная регистрация участников аукциона **8 июля 2010 г. с 10.00 до 10.50.**

№ лота	Сведения о предметах аукциона							
	Информация об имуществе			Информация о земельных участках			Начальная цена предмета аукциона, тыс. руб.	Сумма задатка, тыс. руб.
	Наименование и краткая характеристика	Место нахождения	Начальная цена недвижимого имущества, тыс. руб.	Площадь, га	Срок аренды, лет	Начальная цена права заключения договора аренды земельных участков, тыс. руб.		
1	**Капитальные строения: здание 1/39 поликлиника,** одноэтажное кирпичное площадью 652 кв.м с асфальтовым мощением площадью 42 кв.м; **сети водопровода** ВК-6/КЖ39 протяженностью 73,6 м**, сети канализации** КЖ-КК31 и КЖ-КК3 протяженностью 153,85 м**, кабельные линии** КЯ16-КЯ-14 и КЖ-КЯ13 протяженностью 143,9 м	Могилевская область, г. Бобруйск, военный городок № 1 «Крепость»	1 620 483,120	0,2368	30	125 562,076	1 746 045,196	100 000,0
2	**Капитальное строение (гараж неотапливаемый)** одноэтажное площадью 1196 кв.м с мощением асфальтовым площадью 1189 кв.м	Могилевская обл., г. Бобруйск, военный городок № 5 «Авиагородок	141 776,940	0,2692	50	157 498,422	299 275,362	20 000,0
3	**Капитальное строение (здание КТП, в т.ч. мастерские)** двухэтажное кирпичное площадью 177 кв.м с мощением асфальтовым площадью 255 кв.м		74 028,146	0,0386	50	22 583,360	96 611,506	9 600,0
4	**Капитальное строение (лесопильный цех)** одно-двухэтажное кирпичное площадью 1851,05 кв.м; **капитальное строение (навес-склад)** на железобетонных столбах площадью 580,0 кв.м; **капитальное строение (кабельная линия)** кабель АВВГ-4×120 длиной 153,7 м; **оборудование:** электротельфер грузоподъемностью 2,5 т, две кран-балки грузоподъемностью 2,5 т, и 3,2 т, вентилятор ВЦП 8 мощностью двигателя 7,5 кВт, три бревнотаски мощностью двигателя по 11 кВт каждый, циклон диаметром 2 м	Могилевская обл., г. Костюковичи, пер. Юбилейный, д. 16	89 334,575	0,9785	50	58 233,593	147 568,168	14 700,0

Начальная цена имущества входящего в состав лотов понижена: по лоту № 1 – капитальных строений (сети водопровода, сети канализации, кабельные линии) – на 20 процентов, по лотам №№ 2–3 – на 20 процентов, по лоту № 4 – капитальных строений (лесопильный цех, навес-склад) и оборудования – на 50 процентов, капитального строения (кабельная линия) и оборудования – на 20 процентов.

Капитальное строение (здание 1/39 поликлиника), входящее в состав лота № 1, является историко-культурной ценностью. Согласно Закону Республики Беларусь «Аб охове гісторыка-культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь» победитель аукциона обязан подписать охранное обязательство.

Условия для победителей аукциона в отношении земельных участков, право заключения договоров аренды которых входит в состав лотов №№ 2–3 – получение в установленном порядке разрешения Бобруйского горисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий двух лет; осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

Победителям аукциона в отношении земельных участков, право заключения договоров аренды которых входит в состав лотов №№ 1–3, предоставляется возможность рассрочки платежа по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков на срок, не превышающий 2 лет со дня принятия Бобруйским горисполкомом решения о предоставлении земельного участка.

Задаток перечисляется на расчетный счет фонда «Могилевоблимущество» № 3642900001315 в филиале № 700 – Могилевское областное управление ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700052050.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в фонд «Могилевоблимущество» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; а также копии учредительных документов юридического лица;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, перечисленные выше, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, при этом объявление об отказе от проведения аукциона публикуется в газете «Звязда».

Срок заключения (государственной регистрации) договоров купли-продажи и договоров аренды земельных участков – не позднее 2 рабочих дней со дня возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этих участков, и выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка.

Оплата за предмет аукциона осуществляется денежными средствами по безналичному расчету без предоставления рассрочки. Оплата за объекты недвижимости производится в течение 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи имущества.

Победитель аукциона в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении ему земельного участка возмещает затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этих участков.

ПАНЯДЗЕЛАК, 7 ЧЭРВЕНЯ

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
6.05, 7.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
7.05, 8.10, 18.50, 00.40 Зона Х.
7.30, 8.15, 11.50 Дзелавое жыццё.
8.20 У свеце матораў.
8.50 Выпускныя іспыты па матэматыцы, па рускай і беларускай мовах за перыяд навучання на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі ў агульнаадукацыйных установах.
9.05 Nota Bene.
9.35 Здароўе.
10.05 «Жыццё як жыццё».
11.05, 17.25 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
12.10 Фільм-казка «Папялушка».
13.45 «OFF STAGE LIFE».
14.05 «Мая праўда».
15.15, 19.15 Навіны рэгіёна.
15.25 «Уласнай персонай».
15.55 «Культурныя людзі».
16.25 Серыял «Агульная тэрапія»
18.20 «Даруй мне».
19.25 «КЕНО».
19.35 Арэна.
19.55 Ток-шоу «Ход у адказ».
21.00 Панарама.
21.55 Серыял «Адчайныя хатнія гаспадыні-4».
22.55 Шоу зорак сусветнай гімнастыкі.
0.45 Дзень спорту.

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 0.45 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.10 «Дыханне планеты».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.15, 1.00 Навіны спорту.
11.10 «Мікі Маўс. Хатні клуб».
11.30 Серыял «Мая жонка мяне прычаравала».
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Зразумець. Дараваць».
13.40 «Модны прыгавор».
14.45 «Кантрольная закупка».
15.15 Серыял «Іван Падушкін. Джэнтльмен вышуку».
16.15 Серыял «Заручальны пярсцёнак».
18.20 Серыял «Тата на ўсе рукі».
19.00 Чакай мяне.
20.00 Час.
21.05 Ток-шоу «Выбар».
22.00 Серыял «Застацца ў жывых».
23.20 «Злачынствы стагоддзя».
23.55 Серыял «Якая размаўляе з прывідамі».

ЛАД

7.00 ЛАДная раніца.
8.00, 21.20 Серыял «Універ».
8.30, 16.25 Гадзіна суда.
9.30, 18.00 У гэты дзень.
9.35 Серыял «Каханне як каханне».
10.35, 19.00 Меладрама «Да заўтра».
12.20 «Пра мастацтва».
12.50 Школа рамонту.
13.45 Серыял «Пакахай мяне зноў».
14.35 Бухта капітанаў.
15.15 Тэлебарометр.
15.30, 21.55 Серыял «Ланцуг».
17.25 Простыя практыкаванні з Ю. Афанасьевым.
19.00 Серыял «Бухта страху».
20.00 Беларуская часінка.
21.00 Калыханка.
22.40 Камедыя «Фердынанд і Караліна».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.35 «Вялікае сненданне».
10.05 «Пяць гісторый».
10.40 Серыял «Анёл-ахоўнік».
11.40, 17.30 «Званая вячэра».
12.35, 18.30 Серыял «Мачаха».
13.50 «Зорны рынг». Сяргей Пенкін супраць групы «По глазам».
15.00 «Вялікі горад».
15.40 «Далёкія сваякі».
16.00 «Культурнае жыццё».
16.50 «Скардзіцца дазволена».
17.10 «Наша справа».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.20 «Добры вечар, малы».
20.35 Маст. фільм «Таямнічы востраў».
22.55 «Сталічны футбол».
23.25 Маст. фільм «Дзеці шпіёнаў 2: Востраў няздзейсненых надзей».

МІР

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 16.05 Серыял «Нашы суседзі».
6.05 «Разам».
7.05 «Саюзнікі».
7.35 «Лёгкае жыццё».
8.05 «Прагрэс».
8.50, 9.45 «Удачная пакупка».
9.05, 18.30 «Агульны інтарэс».
9.35 «Кыргызстан у асобах».
9.55 «Білет на сёння».
10.05, 3.50 Серыял «Ваўчыха».
11.05, 0.05 Маст. фільм «Віна лейтэнанта Някрасава».
12.50 «Радкі памяці» А. Ільін.
13.05 М/с «Рэдвал».
13.30 Серыял «Старшакласнікі 2».
14.05, 1.05 Серыял «33 квадратныя метры».
14.30 «Смачны свет».
15.20 «Дом з гісторыяй».
17.05, 1.45 Ток-шоу «Слова за слова».
18.20 «Акцэнты».
20.05, 2.50 Серыял «Астрог. Справа Фёдара Сечанава».
21.20 «Свет спорту».
22.05 «Хіт-экспрэс».

8 КАНАЛ

7.00, 23.30 «Надвор'е».
7.10 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
7.25 Трылер «Воўчы месяц».
8.45 «8 самых».
9.00, 16.00 Мультпарад.
9.15, 22.50 «Навіны кіно».
9.30 «К-відэа» для дзяцей».
10.00 Серыял «Амазонкі».
10.45 «Кіна-ляп».
11.00 Камедыя «Сеткі зла».
13.00 Тэлечацік.
13.30 Дзённы сеанс «Цяжкі панядзелак».
15.30 «Час віншаваць».
16.20 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
17.20 «Мой улюбёны гадаванец».
18.00 Серыял «Яна напісала забойства».
19.45 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «К-відэа» для ўсёй сям'і.
21.10 Драма «Шэпт».

ВТБ

6.00, 23.30 «PLAY».
8.00, 18.00, 23.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 14.00, 20.00 Серыял «Татавы дочкі».
10.00, 15.00, 19.00 Серыял «Ранеткі».
11.00 «Forward».
16.00 Баявік «Сапраўдная Макой».
21.00 Камедыя «Махляры».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
9.25, 19.30 Серыял «Аднойчы будзе каханне».
10.20 «Ранішняя пошта з Ларысай Грыбалёвай».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае».
12.15 Серыял «Дзве сястры-2».
13.05 «Пакой смеху».
13.50, 16.50, 18.50, 0.05 Навіны — Беларусь.
14.25 Дак. фільм «Сустрэча».
15.10 Маст. фільм «Сюрпрыз».
17.15 «Кулагін і партнёры».
17.50 Серыял «Кармеліта. Цыганская страсць».
20.25 Серыял «Пуцейцы».
22.20 Серыял «Дворык».
22.55 Серыял «Тэрыторыя прыгажосці».
23.50 «Нічога асабістага».
0.15 «Весткі+».
0.35 «Дзяжурны па краіне». Міхаіл Жванецкі.

НТБ—БЕЛАРУСЬ

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 Сёння.
7.05 «Сёння раніцай».
8.25 «Праграма Максімум».
9.20, 15.30, 18.35 «Надзвычайнае здарэнне».
10.20 «Сярэдні клас».
10.55 «Кулінарны паядынак».
11.55 Серыял «Вярнуць на даследаванне».
13.30 Серыял «Адвакат».
14.15 Серыял «Знакі лёсу».
15.05 «Выратавальнікі».
16.30 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
19.35 Серыял «Дзікі».
21.40 Серыял «Час Волкава».
23.50 «Сумленны панядзелак».
0.40 «Школа зласлоўя».

ТНТ

5.00 «Невытлумачальна, але факт».
6.00 Таксі.
6.35, 10.30 «Нікеладэон на ТНТ».
7.30, 0.00 «Камедзі Клаб».
8.30, 17.30, 19.00 «Універ». Сітком.
9.30, 17.00, 18.30 Серыял «Шчаслівыя разам».
13.00, 4.50 Серыял «Саша + Маша».
13.40 «Comedy Woman».
14.40 «Вяртанне мушкецёраў, або Скарбы кардынала Мазарыні». Маст. фільм.
18.00, 19.30 «Інтэрны». Сітком.
20.00 Камедыя «Аднакласніцы».
22.00, 1.30 «Дом-2».
23.30 «Сэкс» з Анфісай Чэхавай.
1.00 Серыял «Сайнфелд».
2.20 «Варанне». Жахі.
4.10 «Забойнай ночы».

КУЛЬТУРА

6.00 «Еўраньюс».
9.00, 18.30, 22.30 Навіны культуры.
9.20 «Хто там...».
9.45, 0.35, 1.50 Праграма перадач.
9.55 Маст. фільм «Прывалаўскія мільёны».
12.40 Да 85-годдзя Гурыя Марчука. «Цытаты з жыцця».
13.20 Маст. фільм «Расія маладая».
14.30 Усё пра сабак.
14.40 Серыял «Навальнічныя камяні».
15.35 Дак. серыял «Востраў арангутангаў».
15.55, 0.40 Дак. фільм «Восіп Мандэльштам: «сохрани мою речь навсегда...».
16.20, 1.10 «Відавочнае—неверагоднае».
16.50 Дак. фільм «Франсіска Пісаро».
17.00 Дак. фільм «Шуман. Клара. Брамс».
17.50 Дак. фільм «Веймар. Горад паркаў».
18.05 «У галоўнай ролі...».
18.50 «В яростном мире лицедейства». Уладзімір Самойлаў.
19.30 Абсалютны слых.
20.10 Дак. фільм «Кіно нашага дзяцінства».
21.05 «Тым часам».
22.00 «Маналог у чатырох частках». Уладзімір Мяншоў.
22.50 Дак. фільм «Больш, чым чалавек».
23.20 Дак. фільм «Цудоўная трагедыя».
0.20 П'есы для скрыпкі выконвае Н. Барысаглебскі.
1.35 Дак. фільм «Катманду. Каралеўства ля падножжа Гімалаяў».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 10.00, 20.00, 1.00 «Мінулы час».
6.50, 9.45, 14.45 «Ералаш».
7.15 «Да і пасля...». 1966 год.
8.55 «На агеньчык». Юбілейны 100-ы выпуск «Блакітнага агеньчыка». 1966 год.
10.55 «Мужчына і жанчыны». Камедыя.
12.15 «Анталогія гумару. Сакрэт актрысы». 1994 год.
13.00 «На вершы А.С. Пушкіна». Вершы А.С. Пушкіна чытае Алег Даль. 1979 год.
13.45 «Музычны ліфт».
16.00 «Фестываль у Сан-Рэма». 1984 год.
17.10 «Вас запрашае Вячаслаў Малежык». 1990 год.
18.40 «Творчы вечар Аркадзя Арканава». 1990 год.
19.45, 0.45 «Добрай ночы, малыя!».
21.00, 1.00 «Народжаныя ў СССР».
22.10 «Спявае Карэл Гот». 1980 год.
22.40 «Усім дзякуй». Маст. фільм.
0.15 «Ранішняя пошта».

3.00—07.00 ПРАФІЛАКТЫКА.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Кінааповесць «Ступень рызыкі».
8.30, 14.35 Маст. фільм «Сільва».
10.55, 17.00 Драма «Грыбны дождж».
14.05 Плюс кіно.
18.30, 0.35 Драма «Данская аповесць».
20.30, 2.30 Драма «Прывалаўскія мільёны».
23.10, 5.10 Дэтэктыў «Зніклыя сярод жывых».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Злачынства і пакаранне».
3.50 Дэтэктыў «Сярэбраны самурай».
5.30 Меладрама «Каханне зямное».
7.05 Маст. фільм «Супрацоўнік ЧК».
8.45 Драма «Так і будзе».
11.50 Серыял «Пецярбургскія тайны».
12.45 Маст. фільм «Браты Карамазавы».
16.25 Меладрама «Шчаслівая, Жэнька!».
17.45 Камедыя «Каханне злое...»
19.50 Драма «Брат-2».
21.55 Камедыя «Адыходзячы — адыходзь».
23.25 Маст. фільм «Бераг».
1.40 Меладрама «Неспадзяванае каханне».

ТБ-21

9.00, 17.00, 1.00 Меладрама «Муж пасла».
10.50, 18.50, 2.50 Драма «Не хлебам адзіным».
12.50, 20.50, 4.50 Камедыя «Чорная котка, белы кот».
15.05, 23.05, 7.05 Драма «Прыгажосць па-англійску».

ТБ1000

3.00 Камедыя «Зомбі па імені Фіда».
5.00 Камедыя «Цыпачка».
7.00 Трылер «Непрыемнасці з Гары».
9.00 Жахі «Птушкі».
11.00 Камедыя «Пялёсткі надзеі».
13.00 Драма «Высокая мода».
15.30 Камедыя «Рэальнае каханне».
17.00 Драма «10 крокаў да поспеху».
19.00 Драма «Музыка сэрца».
21.00 Камедыя «Думкі, поўныя жадання».
23.00 Камедыя «Тайныя страсці».
1.00 Меладрама «Вар'яцтва».

ТБ3

5.00 М/ф.
5.30 М/ф «Том і Джэры. Дзіцячыя гады».
6.00 М/ф «Пінкі і Брэйн».
6.30 М/ф «Бэтмен будучыні».
7.00, 14.00 «Альф». Серыял.
8.00 Упс!
9.00 «Ясон і арганаўты». Серыял. 1-я серыя.
10.00 «Іншае». Серыял.
11.00 Маст. фільм «Сола».
13.00, 4.00 «Разбуральнікі міфаў».
15.00, 23.00 «Зорныя вароты: Сусвет». Серыял.
16.00 «Закінуты свет». Серыял.
17.00 «Прытворшчык». Серыял.
18.00 Дак. фільм «Мелодыя вар'яцтва».
19.00 «Грань». Серыял.
20.00 Дак. фільм «Рэальнасць або фантастыка».
21.00 Маст. фільм «Напал».
0.00 Серыял «Дзіўныя гісторыі».
1.00 Маст. фільм «Замена».
3.00 «Бафі — знішчальніца вампіраў». Серыял.

РАМАНТЫКА

7.00, 18.40, 5.20 «Рэванш-II».
7.55, 2.40 «Кахаючае сэрца».
8.50, 14.10, 0.55 «Жонка Іуды».
9.45, 15.05, 3.35 «У пошуках бацькі».
10.40, 20.30 «Плата не па заслугах».
11.30, 16.55, 17.45, 21.20 «Прывітанне, красуня».
12.25, 1.50, 6.10 «Тайна Лаўры».
13.20, 23.05, 4.30 «Мая Папялушка».
16.00, 19.35, 22.10 «Тайны кахання».
0.00 «Парадоксы кахання».

HALLMARK

0.55 «Улада і краса». Маст. фільм.
2.30, 23.10 «Аддзел мокрых спраў-IV». Серыял.
3.20 «Забойствы ў Мідсомеры-XII». Дэтэктыў.
5.00 «Дочкі Маклеода-VIII». Серыял.
5.40 «Каханне прыходзіць ціха». Маст. фільм.
7.10 «Месца, названае домам». Маст. фільм.
8.45 «Інспектар Мама: выкраданне ў рытме вальса». Маст. фільм.
10.20 «Плётка». Маст. фільм.
12.00 «Бландзінка». Маст. фільм.
15.00 «Людзі ў дрэвах-II». Серыял.
16.40 «Быць Эрыкай-II». Серыял.
18.20 «Зачараваныя-VII». Серыял.
19.10 «Сапраўдныя хатнія гаспадыні Нью-Ёрка-II». Серыял.
20.00 «Кватэра нумар 12». Маст. фільм.
21.30 «Доля секунды». Маст. фільм.

SyFy

7.30, 13.20, 0.45 Прытворшчык.
9.10, 12.30, 15.50 Цёмны анёл.
10.00, 15.00 Зачараваныя.
10.50 Па слядах прывідаў.
16.40 Зорны крэйсер «Галактыка».
17.30 Сховішча.
18.20 У апошняе імгненне.
20.00 Пункт прызначэння — праўда.
21.40 «Горад у агні». Драма.
23.10 «Палярная бура». Фантастыка.
1.35 Кароткаметражныя фільмы.

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 09.00, 13.00 Маст. фільм «Да першай крыві».
6.25, 10.25, 14.25 М/с «Боцман і папугай». Зборнік м/ф: «Пра казла», «Страшная гісторыя».
7.00, 11.00 М/ф «Тайна Трэцяй планеты». Рускія народныя казкі. «Крылаты, касматы ды маслены».
8.00, 12.00 Казкі рускіх пісьменнікаў. «Жаба-вандроўніца»; зборнік м/ф: «На лясной эстрадзе», «Дзед Мароз і шэры воўк», «Жураўліныя пёры».
15.00 Маст. фільм «Гэта трывожная зіма».
16.15 М/с «Ох і Ах». Зборнік м/ф: «Так сыдзе!», «Каралеўская гульня», «Хачу бадацца!».
17.00 Рускія народныя казкі. «Мяжа»; зборнік м/ф: «Мурашыны вожык», «Машачка і мядзведзь».
18.00 М/с «Папялушка». Зборнік м/ф: «Поры года», «Сінявочка».

ЗДАРОЎЕ

5.00, 16.55 Вялікая прабежка.
5.30 Небяспечны сон.
6.25, 18.25 Памылкі здароўя.
7.00, 21.30 Ты тое, што ты ясі.
7.30, 22.00 Выдаткі вытворчасці.
8.00, 22.30 Школа розуму.
8.30, 23.00 Я расту.
9.00, 15.15 Азбука здароўя.
9.05, 23.35 Сакрэты здароўя.
9.30, 0.00 Практыка здароўя.
10.00, 0.30 Панацэя.
10.40, 1.00 Набалелае пытанне.
11.20, 1.40 Кабінет прыгажосці.
11.50, 2.10 Невядомы дыягназ.
12.40, 3.00 Тайны медыцыны.
13.10, 3.35 Як Вы сябе адчуваеце?
13.50, 4.05 Як пражыць даўжэй.
14.45 Цела чалавека.
15.20 Жаночы часопіс.
16.00 Няёмкія хваробы.
17.30 Цела і кроў.
19.00 Я чакаю дзіця.
19.30 Пазнай сябе.
20.00 Гісторыя хваробаў.
20.30 Хто старэе хутчэй?
21.00 Не выходзячы з дому.

ТДК

6.00, 7.50, 11.50, 13.00, 14.00, 14.50, 17.50, 18.50, 22.00 Парады ТДК.
6.25, 3.00 Гісторыя поспеху.
7.25, 12.00, 18.00, 22.10, 5.00 Ваш доктар.
8.00 Добрай раніцы, каханая!
9.00, 14.55 Усё лепшае, для вас.
10.00, 17.00 Красуня.
10.50 Дыягназ — здаровы.
11.00, 13.25, 2.00 Нашы дзеці.
13.25 «Інтэлектуальнае і духоўнае развіццё асобы».
15.55, 20.00 Ваш асабісты псіхолаг.
19.00 Люстэрка жыцця.
21.00 Сэксуальная рэвалюцыя.
22.30 Тэлешанц.
4.00 Твой дом.

DISCOVERY

7.00, 14.45 «Пятая перадача».
7.25, 15.15 Брудная работка.
8.20 Выжыць любой цаной.
9.15, 18.00, 3.50 Разбуральнікі легендаў.
10.10, 2.55, 6.05 Новы свет.
11.05, 19.00, 5.10 Цікава пра ўсё.
11.35, 19.00, 5.10 Як гэта працуе.
12.00, 17.05 Сапраўды вялікія рэчы.
12.55, 20.00, 0.30 «Top Gear».
13.50 Амерыканскі чопер.
16.10 Смяротны ўлоў.
21.00, 1.30 Амерыканскія лесарубы.
22.00 Крутыя лесарубы.
23.00 «Чорнае золата».
0.00, 4.45 «Маланкавыя катастрофы».
2.25 Скрыўленне часу.

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00, 7.00, 12.00 «Суперзбудаванні для кубка свету».
6.00 «Самыя небяспечныя жывёлы».
9.00 «Бітва ў Кругер Парку».
10.00, 17.00 «Самы цяжкі ў свеце рамонт».
11.00, 19.00, 1.00 «Секунды да катастрофы».
11.30, 19.30, 1.30 «Зона будаўніцтва».
14.00 «Укусі мяне, або Падарожжы вірусолага».
15.00 «Некранутая прырода».
16.00, 4.00 «Туземцы ў ЗША».
18.00 «Мяжа».
20.00, 23.00, 2.00 «Навука рукапашнага бою».
21.00, 0.00, 3.00 «Наступствы».
22.00 «Забароны».

TRAVEL

5.00, 10.00, 14.00, 21.00, 2.00 Сусветны падарожнік.
6.00, 15.00, 19.00 Пра галоўнае.
6.30 Далёкія берагі.
7.00, 13.00 Прыпынкі на сафары.
8.00, 16.00, 18.00, 23.00, 3.00 Планета ежы.
9.00, 4.00 Бясстрашныя падарожнікі.
11.00, 15.30 Падарожжа са смакам.
11.30 Прагны вандроўнік.
12.00 Смак Каліфорніі.
12.30 Культура і кухня Лацінскай Амерыкі.
13.00 Беражыце дрэвы.
17.00, 22.00 Радаснае падарожжа.
19.30 Падарожнічайце сёння.
20.00, 0.00 Сафі Грысан едзе на Усход.
20.30, 0.30 Падарожжы па месцах вінаробства.
1.00 Знаёмства з Токіа.

ANIMAL PLANET

7.00, 14.35 «SOS дзікай прыроды».
7.25, 13.10 «Ветэрынарная «хуткая дапамога».
7.50, 15.30, 19.10, 23.50 Востраў арангутангаў.
8.15, 15.55, 19.40, 0.15 Смутны час у горадзе малпаў.
8.45 Прыгоды Осціна Сцівенса.
9.40, 17.20, 5.45 «Выхадкі малпаў».
10.05, 16.25 «Самыя забаўныя жывёлы планеты».
10.55, 17.45 «Жыццё малпаў».
11.20, 15.00 Аддзел па абароне жывёл.
11.50, 4.25 Тэрыторыя жывёл.
12.45, 6.10 Ветэрынары-стажоры.
13.40, 22.55, 3.30 Паліцыя Філадэльфіі — аддзел па абароне жывёл.
18.15 Уводзіны ў сабаказнаўства.
20.10, 0.45 «Аддзел абароны жывёл — Паўднёвая Афрыка».
21.05, 1.40 Дзікія і небяспечныя.
22.00, 2.35 Я выжыў.
5.20 Палі звярыных бітваў.
6.35 «Ветэрынары на маршы».

EUROSPORT

9.35, 20.30, 1.45 Аўтаспорт. Аўтагонкі на выслівасць Ле-Ман.
10.30, 13.30 Тэніс. Roland Garros. Мужчыны. Фінал.
11.30 Тэніс. «Гейм, сэт і Матс».
12.00, 0.00 Футбол. Кубак свету-2010. Таварыскі матч.
13.00, 21.15 Футбол. Кубак свету-2010. Прэзентацыя краін-удзельніц.
14.30, 17.30 Тэніс. Турнір ATP. Queen's.
16.00 Веласпорт. Крытэрыум ду Дофіне Ліберэ.
21.00, 23.30, 1.30 Футбол. Soccer City.
21.50, 2.15 Вось гэта дзіва!!!
22.00 Пра рэстлінг.
23.45 Футбол. Еўрагалы.
1.00 Ралі. Эштарыл.

MTV

5.00, 1.20 Music.
6.00 «Стэрэа_раніца».
8.50, 18.15 Бобыск і спатканне.
9.15 «20 самых багатых галівудскіх парачак».
10.05 News блок Weekly.
10.35 «Губка Боб квадратныя штонікі».
11.00, 17.50 Спатканне на выжыванне.
11.25 Dance Chart.
12.20, 22.50 News блок.
12.30, 23.55 Мадэльная школа ведзьмы Джэніс.
13.00, 20.00 «Подыум».
14.20 Па дамах: залатыя дзеткі.
14.45 «MTV Movie Awards».
18.40 Наступны.
19.05 Rehab: тэрыторыя вечарынак.
20.55 «Непрыгожая». Серыял.
21.50 «Клініка». Серыял.
22.20 «Паўднёвы парк».
23.00 Сэкс па-італьянску.
0.20 Вясёлы мясатрас.
0.50 Трэндзі.

ІНТЭР+

7.00, 8.00, 9.00, 12.00 Навіны.
7.10, 8.10 Раніца з Інтэрам.
9.10 Бацькі, якія кормяць.
9.25, 21.20, 4.45 Маст. фільм «Апошні гейм».
10.45, 18.15, 3.30 Серыял «Суседзі».
11.10, 20.30 Серыял «Заручальны пярсцёнак».
12.10 БУМ. Бітва капітанаў.
13.10 Знак якасці.
13.40 Маст. фільм «Вяселле».
14.45 Маст. фільм «Дрэнь».
16.15 Формула кахання. Я. Міронаў.
17.00 Украінская топ-дваццатка.
18.45, 1.45 Маст. фільм «Міргород і яго насельнікі».
20.00, 3.00 «Падрабязнасці».
22.35, 6.05 Агенты ўплыву.
23.10, 6.30 Тэлефармат.
23.35 Вялікі канцэрт на Інтэры.
4.00 Судовыя справы.

22.40 ФІЛЬМ ДНЯ

«ФЕРДЫНАНД І КАРАЛІНА»
(ІТАЛІЯ—ФРАНЦЫЯ, 1999 г.)

Канец XVIII стагоддзя, Неапаль пад уладай дынастыі Бурбонаў. Малады кароль Фердынанд па мянушцы Доўгі нос павінен ажаніцца на прыгожанькай Караліне, дачцэ аўстрыйскай імператрыцы. Выключна ў інтарэсах італьянскай арыстакратыі, якая завязла ў інтрыгах, і дзеля палітычнай выгады. Але на здзіўленне ўсіх, уключаючы і саму маладую сямейную пару, у іх знайшоўся адзін агульны інтарэс.

Рэжысёр — Ліна Вертмюлер. **У ролях:** Серджыа Асізі, Габрыэла Песіён, Ніколь Грымауда. Андрыяна Панталеа.

АЎТОРАК, 8 ЧЭРВЕНЯ

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
6.05, 0.40 Дзень спорту.
6.10, 7.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
7.05, 8.10, 18.50, 00.25 Зона Х.
7.30, 8.15, 11.50 Дзелавое жыццё.
8.20 Арэна.
8.45 Выпускныя іспыты па беларускай і рускай мовах, па матэматыцы за перыяд навучання на ўзроўні агульнай базавай адукацыі ў агульнаадукацыйных і спецыяльных установах.
9.05 Серыял «Паўночны вецер».
09.55, 16.50 Серыял «Агульная тэрапія»
10.55, 17.50 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
11.40 «Шаркаўшчынская мара».
12.10 Меладрама «Жонка па кантракце».
14.05 Ток-шоу «Ход у адказ».
15.15, 19.15 Навіны рэгіёна.
15.25 «Заступніца зямлі беларускай».
15.55 Серыял «Генеральская ўнучка».
19.25 «КЕНО».
19.30 Сфера інтарэсаў.
19.55 Серыял «Жыццё, якога не было...».
21.00 Панарама.
21.55 Серыял «Адчайныя хатнія гаспадыні-4».
22.55 Трылер «Незнаёмцы».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.15, 1.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Чакай мяне.
10.00, 22.10 «Гарады-героі. Севастопаль».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.30, 1.15 Навіны спорту.
11.10 «Мікі Маўс. Хатні клуб».
11.30 Серыял «Мая жонка мяне прычаравала».
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Зразумець. Дараваць».
13.40 «Модны прыгавор».
14.45 «Кантрольная закупка».
15.15 Серыял «Іван Падушкін. Джэнтльмен вышуку».
16.15 Серыял «Заручальны пярсцёнак».
17.05 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Тата на ўсе рукі».
18.55 Серыял «Слова жанчыне».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Ярмолавы».
22.10 Серыял «Выклік-3».
23.35 «Зваротны адлік».
0.10 Серыял «Якая размаўляе з прывідамі».

ЛАД

7.00 ЛАДная раніца.
8.00, 21.20 Серыял «Універ».
8.30, 16.20 Гадзіна суда.
9.25 У гэты дзень.
9.30, 18.00 Серыял «Каханне як каханне».
10.35, 19.00 Серыял «Бухта страху».
11.30 «Страсці па культуры».
12.10 Дак. фільм «Тайны пячоры гультаёў-гігантаў».
13.10 Серыял «Гісторыя жартуе».
13.35 Серыял «Пакахай мяне зноў».
14.30 М/ф.
14.50 Свая кампанія.
15.30, 22.20 Серыял «Ланцуг».
17.25 Простыя практыкаванні з Ю. Афанасьевым.
20.00 Беларуская часінка.
21.00 Калыханка.
21.55 Спорт-кадр.
23.10 Трылер «Лютасць».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30 Маст. фільм «Таямнічы востраў».
10.05 «Пяць гісторый».
10.40 Серыял «Анёл-ахоўнік».
11.40, 17.30 «Званая вячэра».
12.35, 18.30 Серыял «Мачаха».
13.50 «Гучная справа».
14.40 Серыял «Свая каманда».
15.40 «Ваенная тайна».
16.50 «Сталічны футбол».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.25 Серыял «Салдаты. Дэмбель непазбежны!».
21.30 Серыял «Чэркізона. Аднаразовыя людзі».
22.55 «Рэпарцёр СТБ».
23.25 «Аўтапанарама».
23.45 Маст. фільм «Пчолы-забойцы».

МІР

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 16.05 Серыял «Нашы суседзі».
6.05 «Цік-так».
6.20 М/с «Прыгоды Рэкса».
6.30 Серыял «Арабэла вяртаецца».
7.05 М/ф.
7.35 «Лёгкае жыццё».
8.05, 19.05 Серыял «Багатая і каханая».
8.50, 9.45 «Удачная пакупка».
9.05 «Усюды жыццё».
9.35 «Садружнасць. LIVE».
9.55 «Білет на сёння».
10.05, 3.50 Серыял «Ваўчыха».
11.05, 23.05 Маст. фільм «Ён, яна і дзеці».
12.50 «Радкі памяці» Н. Валуеў.
13.05 М/с «Рэдвал».
13.30 Серыял «Старшакласнікі 2».
14.05, 1.05 Серыял «33 квадратныя метры».
14.30 «Шчырая размова».
15.20 «Дэтэктыўныя гісторыі».
17.05, 1.45 Ток-шоу «Слова за слова».
18.20 «Акцэнты».
18.30 «Сакрэтныя матэрыялы».
20.05, 2.50 Серыял «Астрог. Справа Фёдара Сечанава».
21.20 Дак. фільм «Невядомая вайна».
22.20 «Зямля і людзі».

8 КАНАЛ

7.00 «К-гульні».
7.10, 10.55, 23.15 «Надвор'е».
7.15 Драма «Стрыманы Люк».
09.30 «Грэцыя вачыма гурмана».
10.00 «Сакрэтныя матэрыялы».
11.00 Трылер «Шэпт».
13.00 Тэлечацік.
13.30 «ВосьМыла». Серыял «Салодкі плод».
15.30 «Час віншаваць».
16.00 «Мультпарад».
16.20 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
17.20 «Бульбокс».
17.45 «Кіна-ляп».
18.00 Серыял «Закон Мэрфі».
19.00 Серыял «Вецер, які малюе». 1 серыя.
20.50 «Вечарніца».
21.05 «К-гульні — «Лайт».
21.10 Трылер «Смяротнае зачараванне».
23.00 «Навіны кіно».

ВТБ

6.00, 23.30 «PLAY».
8.00, 18.00, 23.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 14.00, 20.00 Серыял «Татавы дочкі».
10.00, 15.00, 19.00 Серыял «Ранеткі».
11.00 «Forward».
16.00 Камедыя «Махляры».
21.00 Камедыя «Пад замком».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
9.20, 19.30 Серыял «Аднойчы будзе каханне».
10.10 «Прыгажосць па-савецку. Лёс манекеншчыцы».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25 «Нічога асабістага».
11.40 «Пра самае галоўнае».
12.30 Серыял «Дзве сястры-2».
13.50, 16.50, 18.50, 23.50 Навіны — Беларусь.
14.25, 22.55 Серыял «Тэрыторыя прыгажосці».
15.15, 20.25 Серыял «Пуцейцы».
17.15 «Кулагін і партнёры».
17.50 Серыял «Кармеліта. Цыганская страсць».
22.20 Серыял «Дворык».
0.00 «Весткі+».
0.20 Дак. фільм «Бермудскі трохвугольнік. Логава д'ябла».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 Сёння.
7.05 «Сёння раніцай».
8.25 «І зноў добры дзень!».
9.15 «Чыстасардэчнае прызнанне».
10.20 «Сярэдні клас».
10.55 «Кватэрнае пытанне».
12.00 Серыял «Вярнуць на даследаванне».
13.30 Серыял «Адвакат».
14.20 Серыял «Знакі лёсу».
15.10, 15.30, 18.35 «Надзвычайнае здарэнне».
16.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
19.35 Серыял «Дзікі».
21.40 Серыял «Час Волкава».
23.50 «Галоўны герой прадстаўляе...».
0.35 «Ракавы дзень».

ТНТ

5.00 «Інтуіцыя».
6.00 Таксі.
**6

СЕРАДА, 9 ЧЭРВЕНЯ

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
6.05, 1.00 Дзень спорту.
6.10, 7.10, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!».
7.05, 8.10, 18.50, 0.55 Зона Х.
7.30, 11.55 Дзелавое жыццё.
8.35 Сфера інтарэсаў.
9.05, 19.55 Серыял «Жыццё, якога не было...».
9.55, 16.50 Серыял «Агульная тэрапія»
10.55, 17.50 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
11.40 «Экспрэсам праз Лунінеччыну».
12.10 Меладрама «Калі мы былі шчаслівыя».
14.05 «Альманах падарожжаў».
14.30 Дак. цыкл «Нябачны фронт».
15.15, 19.15 Навіны рэгіёна.
15.25 «Еўрабачанне 2010: за кадрам».
15.55 Серыял «Генеральская ўнучка».
19.25 «Спортлато 5 з 36».
19.30 «КЕНО».
19.35 «Зямельнае пытанне».
21.00 Панарама.
21.55 Драма «24 гадзіны».
0.00 Серыял «Часткі цела-5» .

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.15, 1.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 Серыял «Слова жанчыне».
10.00, 22.10 Серыял «Выклік-3».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.30, 1.15 Навіны спорту.
11.10 «Мікі Маўс. Хатні клуб».
11.30 Серыял «Мая жонка мяне прычаравала».
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Зразумець. Дараваць».
13.40 «Модны прыгавор».
14.45 «Кантрольная закупка».
15.30 «Хачу ведаць».
16.15 Серыял «Заручальны пярсцёнак».
17.05 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Тата на ўсе рукі».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Ярмолавы».
23.35 «Дакументальны дэтэктыў».
0.10 Серыял «Якая размаўляе з прывідамі».

ЛАД

7.00 ЛАДная раніца.
8.00, 21.20 Серыял «Універ».
8.30, 16.25 Гадзіна суда.
9.25 У гэты дзень.
9.30, 18.00 Серыял «Каханне як каханне».
10.35, 19.00 Серыял «Бухта страху».
11.30 Экспедыцыя.
12.00 Бітва экстрасэнсаў.
13.00 Серыял «Гісторыя жартуе».
13.25 Серыял «Пакахай мяне зноў».
14.20 М/ф.
14.50 Жывы гук.
9.30, 18.00 Серыял «Каханне як каханне».
10.35, 19.00 Серыял «Бухта страху» .
11.30 Рэпарцёр «Беларускай часінкі».
12.10 Спорт-кадр.
12.40 Серыял «Гісторыя жартуе».
13.10 М/ф.
13.40 Серыял «Пакахай мяне зноў».
14.35 «Лабірынты: маёнтак Талстых у Беларусі».
15.05 Урачэбныя тайны з доктарам А. Цярэшчанкам.
15.30, 21.55 Серыял «Ланцуг».
17.25 Простыя практыкаванні з Ю. Афанасьевым.
20.00 Беларуская часінка.
21.00 Калыханка.
22.40 Камедыя «Залаты ключык».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30, 20.25 Серыял «Салдаты. Дэмбель непазбежны!».
9.30 «Аўтапанарама».
10.00 «Пяць гісторый».
10.40 Серыял «Анёл-ахоўнік».
11.30 «Далёкія сваякі».
11.40, 17.30 «Званая вячэра».
12.35, 18.30 Серыял «Мачаха».
13.50 «Фантастычныя гісторыі».
14.40 Серыял «Свая каманда».
15.40, 21.30 Серыял «Чэркізона. Аднаразовыя людзі».
16.50 «Добры дзень, доктар!».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Добры вечар, малы».
22.55 «Асабісты інтарэс».
23.25 «Аўтапанарама».
23.45 Маст. фільм «Як рыбка без вады».

МІР

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 16.05 Серыял «Нашы суседзі».
6.05 «Цік-так».
6.20 М/с «Прыгоды Рэкса».
6.30 Серыял «Арабэла вяртаецца».
7.05 М/ф.
7.35 «Лёгкае жыццё».
8.05, 19.05 Серыял «Багатая і каханая».
8.50, 9.45 «Удачная пакупка».
9.05, 18.30 «Рэч.doc».
9.35 «Садружнасць. LIVE».
9.55 «Білет на сёння».
10.05, 3.50 Серыял «Ваўчыха».
11.05, 23.05 Маст. фільм «Выпадак у аэрапорце».
12.50 «Радкі памяці» Л. Рашаль.
13.05 М/с «Рэдвал».
13.30 Серыял «Старшакласнікі 2».
14.05, 1.05 Серыял «33 квадратныя метры».
14.30 «Гісторыя стварэння».
15.20 «Рэальныя гісторыі».
17.05, 1.45 Ток-шоу «Слова за слова».
18.20 «Акцэнты».
20.05, 2.50 Серыял «Астрог. Справа Фёдара Сечанава».
21.20 Дак. фільм «Невядомая вайна».
22.20 «Дэтэктыўныя гісторыі».

8 КАНАЛ

7.00 «8 самых».
7.10, 10.55, 23.25 «Надвор'е».
7.15, 14.30, 19.15 Серыял «Вецер, які малюе».
9.00 «Адшукваецца адпачынак».
9.30, 16.00 Мультпарад.
10.00 Серыял «Амазонкі».
11.00 Трылер «Смяротнае зачараванне».
12.50 «К-гульні».
13.00 Тэлечацік.
13.30 «ВосьМыла». Серыял «Салодкі плод».
16.20 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
17.20 «К-відэа» для дзяцей.
17.45 «Майстар-клас».
18.00 Серыял «Закон Мэрфі».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «К-відэа» для ўсёй сям'і.
21.10 Драма «Наводчыца».
23.10 «Кіно—кліп—парад».

ВТБ

6.00, 23.30 «PLAY».
8.00, 18.00, 23.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 14.00, 20.00 Серыял «Татавы дочкі».
10.00, 15.00, 19.00 Серыял «Ранеткі».
11.00 «Forward».
16.00 Камедыя «Пад замком».
21.00 Баявік «Канец гульні».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
9.20, 19.30 Серыял «Аднойчы будзе каханне».
10.10 Дак. фільм «Фальшываманетчыкі. Геніі і зладзеі».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае».
12.15 Серыял «Дзве сястры-2».
13.20, 17.15 «Кулагін і партнёры».
13.50, 16.50, 18.50, 23.50 Навіны — Беларусь.
14.25, 22.55 Серыял «Тэрыторыя прыгажосці».
15.15, 20.25 Серыял «Пуцейцы».
17.50 Серыял «Кармеліта. Цыганская страсць».
22.20 Серыял «Дворык».
0.00 «Весткі+».
0.20 Дак. фільм «Казачныя прыгажуні. Жыццё пасля славы».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 Сёння.
7.05 «Сёння раніцай».
8.30 «Следства вялі...».
9.20 «Іх норавы».
10.20 «Сярэдні клас».
10.50 «Дачны адказ».
11.55 Серыял «Вярнуць на даследаванне».
13.30 Серыял «Адвакат».
14.15 Серыял «Знакі лёсу».
15.05 «Галоўная дарога».
15.30, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
19.35 Серыял «Дзікі».
21.40 Серыял «Час Волкава».
23.50 «Позняя гутарка».
0.35 «Першая кроў».

ТНТ

5.00 «Інтуіцыя».
6.00 Таксі.
6.35, 10.30 «Нікеладзон на ТНТ».
7.30, 0.00 «Камедзі Клаб».
8.30, 17.30, 19.00 «Універ». Сітком.
9.30, 17.00, 18.30 Серыял «Шчаслівыя разам».
13.00 Серыял «Саша + Маша».
13.30 «Жаночая ліга».
14.00 «Comedy Woman».
15.00 «Вясельны пярэпалах». Камедыя.
18.00, 19.30 «Інтэрны». Сітком.
20.00 Камедыя «Любоўны менеджмент».
22.00, 1.30 «Дом-2».
23.30 «Сэкс» з Анфісай Чэхавай.
1.00 Серыял «Сайнфелд».
2.20 «Канвой пад прыцэлам». Баявік.
4.05 «Забойнай ночы».
4.45 «Камедыянты».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 18.30, 22.30 Навіны культуры.
9.20, 18.05 «У галоўнай ролі...».
9.40, 0.50, 1.50 Праграма перадач.
9.50 Маст. фільм «Кветкі запозненыя».
11.25 В. Радзянка. Дак. серыял «Мой лёс».
11.55, 20.15 Дак. фільм «Двары нашага дзяцінства».
12.50 «Стагоддзе Рускага музея».
13.20 Маст. фільм «Расія маладая».
14.30 Усё пра сабак. Такса.
14.40 Серыял «Навальнічныя камяні».
15.35 Дак. серыял «Востраў арангутангаў».
15.55 «Уладзімір Вярнадскі: загадка асобага статусу».
16.20, 1.25 «Відавочнае—неверагоднае».
16.50 Дак. фільм «Эхнатон».
17.00 Уладзімір Ашкеназі — «Матылі» і «Сімфанічныя эцюды».
18.50 «Я — балерына».
19.35 Улада факта.
21.15 Магія кіно.
22.00 «Маналог у чатырох частках». Уладзімір Мяньшоў.
22.50 Серыял «Лорка, смерць паэта».
0.45 Дак. фільм «Ціцыян».
0.55 «Уладзімір Вярнадскі: загадка асобага статусу».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 10.00, 15.00, 20.00, 1.00 «Мінулы час».
6.50, 9.45, 14.45, 5.50 «Ералаш».
7.10, 3.10 «Вас запрашае Вячаслаў Малежык». 1990 год.
8.40, 4.40 «Творчы вечар Аркадзя Арканава». 1990 год.
11.00, 16.00, 21.00 «Народжаныя ў СССР».
12.15 «Музычны рынг». 1989 год.
13.30, 18.30 «Зялёны фургон». Маст. фільм.
17.10 «Спатканне ля раяля». 1992 год.
19.45, 0.45 «Добрай ночы, малыя!».
22.15 «Анталогія гумару. Сакрэт Актрысы». 1994 год.
23.00 «На вершы А.С. Пушкіна». Вершы А.С. Пушкіна чытае Алег Даль. 1979 год.
23.45 «Музычны ліфт».
2.00 «Фестываль у Сан-Рэма». 1984 год.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Ксенія, любімая жонка Фёдара».
8.00 Плюс кіно.
8.30, 14.30 Маст. фільм «Яраслаўна, каралева Францыі».
10.30, 16.30 Драма «Аліса і букініст».
18.30, 0.30 Драма «Вірынея».
20.30, 2.30 Дэтэктыў «Сіцыліянская абарона».
22.30, 4.30 Маст. фільм «У горадзе С.».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Злачынства і пакаранне».
3.50 Камедыя «Неверагодныя прыгоды італьянцаў у Расіі».
5.30 Маст. фільм «Лялечка».
7.40 Камедыя «Вясельны падарунак».
9.00 Маст. фільм «Крок».
11.50 Серыял «Пецярбургскія тайны».
12.45 Меладрама «Валянціна».
14.25 Меладрама «Чорны вэлюм».
16.00 Маст. фільм «Зімовы вечар у Гаграх».
17.30 Драма «Жорсткасць».
19.50 Маст. фільм «Ландыш серабрысты».
21.20 Маст. фільм «Зорка чароўнага шчасця».
0.00 Фантастыка. «Выкраданне чараўніка».
1.40 Камедыя «Сустрэнемся ля фантана».

ТБ-21

9.00, 17.00, 1.00 Меладрама «Муж пасла».
10.45, 18.45, 2.45 Мюзікл «Прывід оперы».
13.10, 21.10, 5.10 Меладрама «Прадаўшчыца фіялак».
15.05, 23.05, 7.05 Драма «Усе маленькія звяры».

ТБ1000

3.00 Драма «Маё сэрца біцца перастала».
5.00 Камедыя «Флетч».
7.00 Камедыя «Узаемаразуменне».
9.00 Меладрама «Марні».
11.30 Камедыя «Цяжкае дзіця».
13.00 Камедыя «Флетч жывы!».
15.00 Камедыя «Чароўная Марта».
17.00 Драма «Волат».
19.00 Камедыя «Поўны аблом».
21.00 Камедыя «Марская прыгода».
22.40 Драма «Ліхаманка джунгляў».
1.00 Драма «Каханне на лініі фронту».

ТБ3

5.00 М/ф.
5.30 М/ф «Том і Джэры. Дзіцячыя гады».
6.00 М/ф «Пінкі і Брэйн».
6.30 М/ф «Новы бэтмен».
7.00, 14.00 «Альф». Серыял.
8.00 Упс!
9.00 «Ясон і арганаўты». Серыял.
10.00 «Іншае». Серыял.
11.00 Дак. фільм «Фактар рызыкі».
12.00 Дак. фільм «Эфект Настрадамуса».
13.00 «Разбуральнікі міфаў».
15.00, 23.00 «Зорныя вароты: сусвет». Серыял.
16.00 «Закінуты свет». Серыял.
17.00 «Прытворшчык». Серыял.
18.00 Дак. фільм «Апакаліпсіс».
19.00, 0.00 «Мяжа». Серыял.
20.00 Дак. фільм «Рэальнасць або фантастыка».
21.00 Маст. фільм «Баншы!».
1.00 Маст. фільм «Мора д'ябла».
2.45 «Бафі — знішчальніца вампіраў». Серыял.
4.45 Пакой страху.

РАМАНТЫКА

7.00, 18.40, 5.20 «Рэванш-II».
7.55, 2.40 «Кахаючае сэрца».
8.50, 14.10, 0.55 «Паляванне за мільянерам».
9.45, 15.05, 3.35 «У пошуках бацькі».
10.40, 20.30 «Плата не па заслугах».
11.30, 16.55, 17.45, 21.20 «Прывітанне, красуня».
12.25, 1.50, 6.10 «Тайна Лаўры».
13.20, 23.05, 4.30 «Мая Папялушка».
16.00, 19.35, 22.10 «Тайны кахання».
0.00 «Парадоксы кахання».

HALLMARK

0.00, 4.10, 23.20 «Аддзел мокрых спраў-IV». Серыял.
0.50 «Банк». Маст. фільм.
2.30 «Загадка». Дэтэктыў.
5.00 «Дочкі Маклеода-V». Серыял.
5.50 «Вясельная ліхаманка». Маст. фільм.
7.20 «Бландзінка». Маст. фільм.
10.20 «Інспектар мама». Серыял.
12.00 «Інспектар мама: выкраданне ў рытме вальса». Маст. фільм.
13.30, 18.20 «Зачараваныя-VII». Серыял.
14.20, 19.10 «Сапраўдныя хатнія гаспадыні Нью-Ёрка-II». Серыял.
15.10 «Пярсцёнак падману». Маст. фільм.
16.50 «Усё, што захочаш». Камедыя.
20.00 «Шпік». Серыял.
21.40 «Людзі ў дрэвах-II». Серыял.

SyFy

7.30, 13.20, 0.50 Прытворшчык.
9.10, 12.30, 15.50 Цёмны анёл.
10.00, 15.00 Зачараваныя.
10.50, 16.40 Зорны крэйсер «Галактыка».
11.40, 17.30 Сховішча.
18.20, 23.10 Пункт прызначэння — праўда.
20.00 «Выратаванне з глыбіні». Фантастыка.
21.35 Маладосць Геракла. Фэнтэзі.
1.40 Кароткаметражныя фільмы.

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Маст. фільм «Што б ты выбраў?».
6.20, 10.20, 14.20 М/с «Ох і Ах ідуць у паход». Зборнік м/ф: «Старая цацка», «Квартэт для двух салістаў», «Лашарык».
7.00, 11.00 Рускія народныя казкі. «Садко багаты». Зборнік м/ф: «Васілёк», «Генерал Таптыгін», «Караблік».
8.00, 12.00 М/с «Папялушка». Зборнік м/ф: «Вяршкі і карэньчыкі», «Воўк і сямёра казлянят», «Дзе я яго бачыў?».
15.00 Фільм-казка «Там, на невядомых дарожках...».
16.10 М/с «Віні-Пух». Зборнік м/ф: «Хто я такі?», «Блакітнае шчаня», «Люстэрачка».
17.00 Рускія народныя казкі. «Як грыбы з гарохам ваявалі». Зборнік м/ф: «Згубілася ўнучка», «Свавольнікі», «Раз — гарох, два — гарох...».
18.00 М/с «Папялушка». Зборнік м/ф: «Як страціць вагу?», «Архангельскія навелы».

ЗДАРОЎЕ

5.00, 17.00 Цела чалавека.
5.30, 13.10, 17.30 Азбука здароўя.
5.35, 17.35 Жаночы часопіс.
6.05 Крык: гісторыя анестэзіі.
7.00, 21.00 Я чакаю дзіця.
7.30, 22.00 Гісторыя хваробаў.
8.00, 22.30 Хто старэе хутчэй?
8.30, 23.00 Вялікая прабежка
9.00 Небяспечны сон.
9.55, 0.25 Памылкі здароўя.
10.40, 1.00 Не выходзячы з дома.
11.10, 1.30 Ты тое, што ты ясі.
11.40, 2.00 Выдаткі вытворчасці.
12.10, 2.30 Школа розуму.
12.40, 3.00 Я расту.
13.15, 3.35 Сакрэты здароўя.
13.50, 4.00 Практыка здароўя.
14.20, 4.30 Панацэя.
14.50 Набалелае пытанне.
15.40 Кабінет прыгажосці.
16.10 Невядомы дыягназ.
18.05 Няёмкія хваробы.
19.00 Тайны медыцыны.
19.35 Як Вы сябе адчуваеце?
20.05 Як пражыць даўжэй.
21.30 Спазнай сябе.
23.30 Плоць і кроў.

ТДК

6.00, 7.50, 10.50, 11.50, 13.00, 14.00, 14.50, 17.50, 18.50, 22.00 Парады ТДК.
6.25, 3.00 Гісторыя поспеху.
7.25, 12.00, 18.00, 22.10, 5.00 Ваш доктар.
8.00 Добрай раніцы, каханая!
9.00, 14.55 Усё лепшае, для вас.
10.00, 17.00 Красуня.
11.00, 14.00, 2.00 Нашы дзеці.
12.00, 18.00, 22.10, 5.00 Ваш доктар.
13.25, 4.00 Твой дом.
15.55, 20.00 Ваш асабісты псіхолаг.
16.50 Дыягназ — здаровы.
19.00 Люстэрка жыцця.
21.00 Сэксуальная рэвалюцыя.
22.30 Тэлешанц.

DISCOVERY

7.00, 14.45 «Пятая перадача».
7.25, 15.15 Брудная работка.
8.20, 21.00, 1.30 Выжыць любой цаной.
9.15, 18.00, 3.50 Разбуральнікі легендаў.
10.10, 2.55, 6.05 Новы свет.
11.05, 19.00, 5.10 «Як гэта працуе».
12.00, 17.05 Сапраўды вялікія рэчы.
12.55, 20.00, 0.30 «Top Gear».
13.50 Амерыканскі чопер.
16.10 Смяротны ўлоў.
22.00 Рачныя монстры.
23.00 Дарога тарнада.
0.00, 4.45 «Маланкавыя катастрофы».
2.25 Скрыўленне часу.

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 «У пошуках акул».
6.00 «Дзікая прырода Расіі».
7.00, 12.00 «Суперзбудаванні».
8.00, 13.00 «Цуды інжынерыі».
9.00 «Байкеры — выратавальнікі жывёл».
10.00, 17.00 «Самы цяжкі ў свеце рамонт».
11.00, 19.00, 1.00 «Секунды да катастрофы».
11.30, 19.30, 1.30 «Зона будаўніцтва».
14.00 «Дзіўныя часы на планеце Зямля».
15.00 «Жыццё сярод вялікіх котак».
16.00, 4.00 «Туземцы ў ЗША».
18.00 «Верталётныя баталіі».
20.00, 23.00, 2.00 «Забіць Гітлера».
21.00, 0.00, 3.00 «Вялікая кітайская сцяна».
22.00 «Забароны».

TRAVEL

5.00, 10.00, 14.00, 17.00, 20.00, 1.00 Сусветны падарожнік.
6.00, 15.00 Падарожнічайце сёння.
6.30 Далёкія берагі.
7.00, 13.00 Вясна. Галандыя — цюльпан навекі.
7.30, 13.30 Сафары для бабуль.
8.00, 16.00, 19.00, 0.00, 3.00 Планета ежы.
9.00, 4.00 Бясстрашныя падарожнікі.
11.00, 15.30 Падарожжа са смакам.
11.30 Прагны вандроўнік.
12.00 Смак Каліфорніі.
12.30 Культура і кухня Лацінскай Амерыкі.
18.00, 23.00 Раскошныя падарожжы з Варунам Шармай.

ANIMAL PLANET

7.00, 14.35 «SOS дзікай прыроды».
7.25, 13.10 «Ветэрынарная «хуткая дапамога».
7.50, 15.30, 19.10, 23.50 Востраў арангутангаў.
8.15, 15.55, 19.40, 0.15 Смутны час у горадзе малпаў.
8.45 Прыгоды Осціна Сцівенса.
9.40, 17.20, 5.45 «Выхадкі малпаў».
10.05, 16.25 «Самыя забаўныя жывёлы планеты».
10.55, 17.45 «Жыццё малпаў».
11.20, 15.00 Аддзел па абароне жывёл.
11.50, 4.25 Тэрыторыя жывёл.
12.45, 6.10 Ветэрынары-стажоры.
13.40, 22.55, 3.30 Паліцыя Філадэльфіі — аддзел па абароне жывёл.
18.15, 22.00, 2.35 Як выжыць жывёлам?
20.10, 0.45 «Аддзел абароны жывёл — Паўднёвая Афрыка».
21.05, 1.40 Дзікія і небяспечныя.
5.20 Палі звярыных бітваў.
6.35 «Ветэрынары на маршы».

EUROSPORT

9.30, 20.30 Аўтаспорт. Аўтагонкі на выносліваць Ле-Ман.
10.00, 1.00 Ралі. Эшторыл.
10.15 Аўтаспорт. Сусветная серыя Рэно.
10.45, 21.00, 1.30 Футбол. Soccer City.
11.00, 13.30, 17.30 Тэніс. Турнір ATP. Queen's.
12.00, 16.00 Веласпорт. Крытэрыум ду Дофіне Ліберэ.
13.00, 21.15 Футбол. Кубак свету-2010. Прэзентацыя краін-удзельніц.
22.20 Конны спорт. Кубак нацый.
23.20 Навіны коннага спорту.
23.25 Гольф. Тур PGA.
0.25 Гольф. Еўратур.
0.35 Гольф-клуб.
0.40 Яхт-клуб.
0.45, 2.15 Вось гэта дзіва!!!
1.45 «Алімпійскія гульні».

MTV

5.00, 1.20 Music.
6.00 «Стэрэа_раніца».
8.50, 18.15 Вобыск і спатканне.
9.15, 18.40 Наступны.
9.40 Тайныя спакусы курортнага гатэля.
10.05 Праверка слыху.
10.35 «Губка Боб квадратныя штонікі».
11.00, 17.50 Спатканне на выжыванне.
11.25 Dance Chart.
12.20, 22.50 News блок.
12.30 Мадэльная школа ведзьмы Джэніс.
13.00, 20.00 «Подыум».
13.55, 16.30 Ужо можна.
14.20 Па дамах: залатыя дзеткі.
14.45, 19.05 Rehab: тэрыторыя вечарынак.
15.35 Тачку на пракачку.
16.00 Кіначарт.
16.55 «Універсітэт». Серыял.
20.55 «Непрыгожая». Серыял.
21.50 «Клініка». Серыял.
22.20, 0.50 «Паўднёвы парк».
23.00 Каралевы крыку: начныя гульні.
23.55 Шоу-рум чараўніка Джэя.
0.20 Вясёлы мясатрас.

ІНТЭР+

7.00, 8.00, 9.00, 12.00 Навіны.
7.10, 8.10 Раніца з Інтэрам.
9.10 Бацькі, якія кормяць.
9.20 Не першы погляд.
9.35, 16.35, 0.05 Маст. фільм «У пошуках капітана Гранта».
10.45, 18.25, 3.30 Серыял «Суседзі».
11.10, 20.30 Серыял «Заручальны пярсцёнак».
12.10 Я ўсё пра Вас ведаю.
12.55, 1.10 Ключавы момант.
13.45 Знак якасці.
14.15 Маст. фільм «Міргород і яго насельнікі».
17.40, 4.00 Судовыя справы.
18.55, 1.55 Маст. фільм «Беражыце жанчын».
20.00, 3.00 «Падрабязнасці».
21.20, 4.45 Маст. фільм «Такая яна — гульня».
22.55 Праўда жыцця.
23.20, 6.20 Пазавочы.

21.55 ФІЛЬМ ДНЯ

«24 ГАДЗІНЫ» (ЗША—ГЕРМАНІЯ, 2002 г.)

Уіл, малады анестэзіёлаг, яго жонка Карэн і іх шасцігадовая дачка Эбі — шчаслівая і добрая сям'я. Уіл адпраўляецца на медыцынскі сімпозіум у Сіэтл, Карэн і Эбі развітваюцца з ім і вяртаюцца ў дом, а праз некалькі хвілін іх утульнае жыццё разбіваецца на друзачкі.

Рэжысёр — Луіс Мандокі. **У ролях:** Шарліз Тэрон, Кевін Бэйкан, Кортні Лаў, Сцюарт Таунсенд.

ЧАЦВЕР, 10 ЧЭРВЕНЯ

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
6.05, 1.15 Дзень спорту.
6.10, 7.10, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!».
7.05, 8.10, 18.50, 1.10 Зона Х.
7.30, 8.35, 11.55 Дзелавое жыццё.
8.40 «Зямельнае пытанне».
9.05, 19.55 Серыял «Жыццё, якога не было...».
9.55, 16.50 Серыял «Агульная тэрапія»
10.50, 17.50 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
11.40 «OFF STAGE LIFE».
12.10 Меладрама «Калі мы былі шчаслівыя».
13.55 Дак. цыкл «Фартыфікацыя».
14.35 Дак. цыкл «Нябачны фронт».
15.15, 19.15 Навіны рэгіёна.
15.25 Уласнай персонай.
15.55 Серыял «Генеральская ўнучка».
19.25 «КЕНО».
19.30 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.55 «Актуальнае інтэрв'ю».
22.05 Баявік «Ніколі не здавайся».
0.20 Серыял «Часткі цела-5».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.15, 0.55 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 Серыял «Слова жанчыне».
10.00, 22.10 Серыял «Выклік-3».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.30, 1.10 Навіны спорту.
11.10 «Мікі Маўс. Хатні клуб».
11.30 Серыял «Мая жонка мяне прычаравала».
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Зразумець. Дараваць».
13.40 «Модны прыгавор».
14.45 «Кантрольная закупка».
15.30 «Хачу ведаць».
16.15 Серыял «Заручальны пярсцёнак».
17.05 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Тата на ўсе рукі».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Ярмолавы».
23.35 «Выбар+».
0.05 Серыял «Якая размаўляе з прывідамі».

ЛАД

7.00 ЛАДная раніца.
8.00, 21.20 Серыял «Універ».
8.30, 16.25 Гадзіна суда.
9.25 У гэты дзень.
9.30, 18.00 Серыял «Каханне як каханне».
10.35, 19.00 Серыял «Бухта страху».
11.30 Экспедыцыя.
12.00 Бітва экстрасэнсаў.
13.00 Серыял «Гісторыя жартуе».
13.25 Серыял «Пакахай мяне зноў».
14.20 М/ф.
14.50 Жывы гук.
15.30, 22.25 Серыял «Ланцуг».
17.25 Простыя практыкаванні з Ю. Афанасьевым.
20.00 Беларуская часінка.
21.00 Калыханка.
21.55 Час футбола.
23.10 Культасвет.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30, 20.25 Серыял «Салдаты. Дэмбель непазбежны!».
9.30 «Я — падарожнік».
10.00 «Пяць гісторый».
10.40 Серыял «Анёл-ахоўнік».
11.30 «Далёкія сваякі».
11.40, 17.30 «Званая вячэра».
12.35, 18.30 Серыял «Мачаха».
13.50 «Фантастычныя гісторыі».
14.40 Серыял «Свая каманда».
15.40, 21.30 Серыял «Чэркізона. Аднаразовыя людзі».
16.50 «Добры дзень, доктар!».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Добры вечар, малы».
22.55 «Асабісты інтарэс».
23.25 «Аўтапанарама».
23.45 Маст. фільм «Як рыбка без вады».

МІР

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 16.05 Серыял «Нашы суседзі».
6.05 «Цік-так».
6.20 М/с «Прыгоды Рэкса».
6.30 Серыял «Арабэла вяртаецца».
7.05 М/ф.
7.35 «Лёгкае жыццё».
8.05, 19.05 Серыял «Багатая і каханая».
8.50, 9.45 «Удачная пакупка».
9.05 «Дыяспары».
9.35 «Садружнасць. LIVE».
9.55 «Білет на сёння».
10.05, 3.50 Серыял «Ваўчыха».
11.05, 23.05 Маст. фільм «Выпадак у аэрапорце».
12.50 «Радкі памяці» Л. Валадарскі.
13.05 М/с «Рэдвал».
13.30 Серыял «Старшакласнікі 2».
14.05, 1.05 Серыял «33 квадратныя метры».
14.30 «Пра вайну як пра вайну».
15.20 «Культурны слой з Львом Лур'е».
17.05, 1.45 Ток-шоу «Слова за слова».
18.20 «Акцэнты».
18.30 «Тут быў я».
20.05, 2.50 Серыял «Астрог. Справа Фёдара Сечанава».
21.20 Дак. фільм «Невядомая вайна».
22.20 «Рэальныя гісторыі».

8 КАНАЛ

7.00 «8 самых».
7.10, 10.55, 23.25 «Надвор'е».
7.15, 14.30, 19.15 Серыял «Вецер, які малюе».
8.45 «Кіно—кліп—парад».
9.00, 16.00 Мультпарад.
9.30 «Грэцкія вачыма гурмана».
10.00 Серыял «Амазонкі».
11.00 Драма «Наводчыца».
13.00 Тэлечацік.
13.30 «ВосьМыла». Серыял «Салодкі плод».
16.20 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
17.20 «Мой любімы гадаванец.
17.50 «Кіна-ляп».
18.00 Серыял «Закон Мэрфі».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «К-гульні» — «Лайт».
21.10 Меладрама «Ідзі наперад або памры».
23.10 «Навіны кіно».

ВТБ

6.00, 23.30 «PLAY».
8.00, 18.00, 23.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 14.00, 20.00 Серыял «Татавы дочкі».
10.00, 15.00, 19.00 Серыял «Ранеткі».
11.00 «Forward».
16.00 Баявік «Канец гульні».
21.00 Трылер «Новыя рабінзоны».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
9.20, 19.30 Серыял «Аднойчы будзе каханне».
10.10 Дак. фільм «Галоўны індзеец краіны Саветаў. Гойка Міціч».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае».
12.15 Серыял «Дзве сястры-2».
13.20, 17.15 «Кулагін і партнёры».
13.50, 16.50, 18.50, 23.50 Навіны — Беларусь.
14.25, 22.55 Серыял «Тэрыторыя прыгажосці».
15.15, 20.25 Серыял «Пуцейцы».
17.50 Серыял «Кармеліта. Цыганская страсць».
22.20 Серыял «Дворык».
0.00 «Весткі+».
0.20 Дак. фільм «Містэрыя жыцця. Народны мастак Ілья Глазуноў».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 Сёння.
7.05 «Сёння раніцай».
8.25 «Лепшы горад Зямлі».
9.15 «Жаночы погляд».
10.20 «Сярэдні клас».
10.55 «Вочная стаўка».
11.40 Серыял «Вярнуць на даследаванне».
12.35, 15.30, 18.35 «Надзвычайнае здарэнне».
13.30 Серыял «Адвакат».
14.15 Серыял «Знакі лёсу».
15.05 «Прафесія—рэпарцёр».
16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
19.35 Серыял «Дзікі».
21.40 Серыял «Час Волкава».
23.50 «Асабліва небяспечны!».
12.10 «Спатканне каля раяля». 1992 год.
17.15 «Будзільнік». 1981 год.
17.45 «Памятныя старонкі кіно». Кінаканцэрт. 1983 год.
18.30 «Спявае Людміла Зыкіна». 1961 год.
19.15 «Радасная душа». Дак. фільм.
19.45, 0.45 «Добрай ночы, малышыя!».
22.10 «Вас запрашае Вячаслаў Малежык». 1

ПЯТНІЦА, 11 ЧЭРВЕНЯ

ПЕРШЫ

6.00, 07.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 23.55 Навіны.
6.05, 0.20 Дзень спорту.
6.10, 7.10, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!».
7.05, 8.10, 19.00 Зона Х.
7.30, 11.55 Дзелавое жыццё.
8.35 Сфера інтарэсаў.
9.05, 19.30 Серыял «Жыццё, якога не было...».
9.55 Серыял «Агульная тэрапія».
10.55 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
11.40 «Актуальнае інтэрв'ю».
12.10, 15.15 Навіны рэгіёна.
12.25 Меладрама «Пабочны эфект».
14.05 «Жыццё як жыццё».
15.25 Шпілька.
15.55 Серыял «Генеральская ўнучка».
16.50 Футбол. Чэмпіянат свету. ПАР — Мексіка. У перапынку: Навіны.
19.25 «КЕНО».
20.30 Панарама.
21.25 Футбол. Чэмпіянат свету. Уругвай — Францыя.
23.25 Серыял «Часткі цела-5».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 1.15 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 Серыял «Слова жанчыне».
10.00 Серыял «Выклік-3».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.15, 1.30 Навіны спорту.
11.10 «Чакай мяне». Беларусь.
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Зразумець. Дараваць».
13.40 «Модны прыгавор».
14.45 «Кантрольная закупка».
15.30 «Хачу ведаць».
16.15 Серыял «Заручальны пярсцёнак».
17.05 «Няхай гавораць».
18.20 «Адваротны адлік».
20.00 Час.
21.05 «Што? Дзе? Калі? у Беларусі».
22.30 Наша «Белараша».
23.05 Драма «Графіці».

ЛАД

7.00 ЛАДная раніца.
8.00 Час футбола.
8.30, 16.30 Гадзіна суда.
9.25 У гэты дзень.
9.30 Жансавет.
10.00, 18.00 Серыял «Каханне як каханне».
11.00 Серыял «Бухта страху».
11.55 Серыял «Гісторыя жартуе».
12.20 Камедыя «Хатняя работніца».
13.55 Серыял «Пакахай мяне зноў».
14.45 Гаспадар.
15.15 Кінапробы.
15.30 Культасвета.
16.00 Свая музыка. Працяг.
17.30 Усё пра бяспеку.
19.00 Пра мастацтва.
19.30 Рэпарцёр «Беларускай часінкі».
20.15 Калыханка.
20.35 Бітва экстрасэнсаў.
21.40 Баявік «Дом гневу».
23.30 «Час футбола». Чэмпіянат свету-2010.
0.10 Тэлепорт.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Мінішчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30 Серыял «Салдаты. Дэмбель непазбежны!».
9.30 «Аўтапанарама».
10.00 «Пяць гісторый».
10.40 Серыял «Анёл-ахоўнік».
11.30 «Далёкія сваякі».
11.40, 17.30 «Званая вячэра».
12.35, 18.30 Серыял «Мачаха».
13.50 «Сакрэтныя гісторыі».
14.40 Серыял «Свая каманда».
15.40 Серыял «Чаркізона. Аднаразовыя людзі».
16.50 «Асабісты інтарэс».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.25 «КВЗ. Першая ліга. 1/4 фіналу».
22.55 «Відзьма-нявідзьма».
23.35 Маст. фільм «Вінаваты».
1.25 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».

МІР

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 16.05 Серыял «Нашы суседзі».
6.05 «Цік-так».
6.20 М/с «Прыгоды Рэкса».
6.30 Серыял «Арабэла вяртаецца».
7.05 М/ф.
7.35 «Лёгкае жыццё».
8.05 Серыял «Багатая і каханая».
8.50, 9.45 «Удачная пакупка».
9.05 «Даведнік».
9.35, 14.45 «Садружнасць. LIVE».
9.55 «Білет на сёння.
10.05, 3.50 Серыял «Ваўчыха».
11.05, 23.05 Маст. фільм «Выпадак у аэрапорце».
12.50 «Радкі памяці». Л. Аганезаў.
13.05 М/с «Рэдвал».
13.30 Серыял «Старшакласнікі 2».
14.05, 1.05 Серыял «33 квадратныя метры».
14.30 «Эксперыментатары».
15.20 «Свет анімацыі — анімацыя свету».
17.05 «Прагрэс».
18.20 «Акцэнты».
18.30 Маст. фільм «Фара».
20.05, 2.50 Серыял «Астрог. Справа Фёдара Сечанава».
21.20, 1.45 «Хіт-экспрэс».
22.05 «Пра што не прынята гаварыць».
22.30 «Культурны слой з Львом Лур'е».

8 КАНАЛ

7.00 «К-гульні».
7.10, 10.55, 23.45 «Надвор'е».
7.15, 14.30, 19.15 Серыял «Вецер, які малюе».
8.45 «Кіна-ляп».
9.00, 16.00 «Мультпарад».
9.30 «Грэцыя вачыма гурмана».
10.00 Серыял «Амазонкі».
11.00 Меладрама «Ідзі наперад або памры».
13.00 Тэлечацік.
13.30 Серыял «Салодкі плод».
16.20 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
17.15 «Адшукваецца адпачынак».
17.45 Серыял «Закон Мэрфі».
18.45 «Бульбокс».
19.10 Драма «Яе звалі Ніката».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «К-відэа для ўсёй сям'і».
21.10 Камедыя «Сэрцаедкі».
23.30 «Майстар-клас».

ВТБ

6.00, 23.30 «PLAY».
8.00, 18.00, 23.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 14.00, 20.00 Серыял «Татавы дочкі».
10.00, 15.00, 19.00 Серыял «Ранеткі».
11.00 «Forward».
16.00 Трылер «Новыя Рабінзоны».
21.00 Камедыя «Каханне і іншыя катастрофы».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
9.20, 19.30 Серыял «Аднойчы будзе каханне».
10.10 «Мой сярэбраны шар. Ірына Мурзаева».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае».
12.15 Серыял «Дзве сястры-2».
13.20, 17.15 «Кулагін і партнёры».
13.50, 16.50, 18.50, 0.05 Навіны—Беларусь.
14.25 Серыял «Тэрыторыя прыгажосці».
15.15 Серыял «Пуцейцы».
17.50 Серыял «Кармеліта. Цыганская страсць».
20.25 «Юрмала».
21.25 Камедыя «Бедныя сваякі».
23.45 Маст. фільм «Дзень вяселля давядзецца ўдакладніць».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
7.05 «Сёння раніцай».
8.30 «Галоўны герой прадстаўляе...».
9.20 «Асабліва небяспечны!».
10.20 «Сярэдні клас».
10.55 Серыял «Вярнуць на даследаванне».
12.35, 15.30, 18.35 «Надзвычайнае здарэнне».
13.30 Серыял «Адвакат».
15.05 «Ракавы дзень».
16.30 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
19.35 «Следства вялі...».
20.35 Серыял «Мент у законе».
0.35 «Дзяўчынка з лета». Канцэрт Аляксандра Новікава.

ТНТ

5.00 «Інтуіцыя».
6.00 Таксі.
6.35, 10.30 «Нікеладэон на ТНТ».
7.30, 20.00, 0.00 «Камедзі Клаб».
8.30, 17.30 «Універ». Сітком.
9.30, 17.00, 18.30 Серыял «Шчаслівыя разам».
13.00 Серыял «Саша + Маша».
13.30 «Жаночая ліга».
14.00, 21.00 «Comedy Woman».
15.00 «Проста сябры». Камедыя.
18.00 «Інтэрны». Сітком.
19.00 «Бітва экстрасэнсаў».
22.00, 1.30 «Дом-2».
23.30 «Сэкс» з Анфісай Чэхавай.
1.00 Серыял «Сайнфелд».
2.20 «Страшней за шторм». Трылер.
4.15 «Забойнай ночы».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 18.30, 22.30 Навіны культуры.
9.20 «У галоўнай ролі...».
9.40, 0.50, 1.50 Праграма перадач.
9.50 «Маст. фільм «Без віны вінаватыя».
11.40 В. Радзянка. Дак. серыял «Мой лёс».
12.10 Дак. фільм «Футбол нашага дзяцінства».
13.05 Маст. фільм «Расія маладая».
14.30 Усё пра сабак. Англійскі масціф.
14.40 Серыял «Навальнічныя камяні».
15.10 «За сямю пячаткамі».
15.40 Дак. серыял «Востраў арангутангаў».
16.05 «Тры стагоддзі з чытачом». Юбілейны вечар «Літаратурнай газеты».
16.50 Дак. фільм «Крузенштэрн».
17.00 Дзяніс Мацуеў. «Мой сольны канцэрт».
18.00 Смеханастальгія.
18.55, 0.55 «Сферы».
19.40 Маст. фільм «Прадаўшчыца фіялак».
21.35 Да 60-годдзя Вячаслава Палуніна. «Лінія жыцця».
22.50 Серыял «Лорка. Смерць паэта».
0.20 «Хто там...».
1.35 Дак. фільм «Рорус. Медны горад».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 10.00, 15.00, 20.00, 1.00 «Мінулы час».
6.50, 9.45, 14.45, 5.50 «Ералаш».
7.10, 3.10 «Спатканне ля раяля». 1992 год.
8.30, 23.30, 4.30 «Зялёны фургон». Маст. фільм.
11.00, 16.00, 21.00, 2.00 «Народжаныя ў СССР».
12.15 «Будзільнік». 1981 год.
12.45 «Памятныя старонкі кіно». Кінаканцэрт. 1983 год.
13.30 «Спявае Людміла Зыкіна». 1961 год.
14.15 «Радасная душа». Дак. фільм.
17.15 «Яўген Лебедзеў. Роздумы пра акцёра». Дак. фільм
18.45 «Для вас, бацькі!». 1981 год.
19.15 «Ранішняя пошта».
19.45, 0.45 «Добрай ночы, малыя!».
22.15 «Музычны рынг». 1989 год.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Драма «У агні броду няма».
8.30, 14.30 Камедыя «Вуліца поўная нечаканасцяў».
10.30, 16.30 Маст. фільм «Гоншчыкі».
18.30, 0.30 Дэтэктыў «Без бачных прычын».
20.00 Плюс кіно.
20.30, 2.30 Камедыя «Дванаццатая ноч».
22.30, 4.30 Меладрама «Гэта жанчына ў акне...».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Гібель імперыі».
3.50 Меладрама «Свае дзеці».
5.25 Камедыя «Дамы запрашаюць кавалераў».
6.40 Драма «Выпадак на шахце восем».
8.10 Камедыя «Вам што, наша ўлада не падабаецца?!».
9.40 Дэтэктыў «Развітальная гастроль «Артыста».
11.50 Серыял «Пецярбургскія тайны».
12.45 Меладрама «Хуткі цягнік».
14.20 Драма «Брат».
16.00 Камедыя «Асенні марафон».
17.30 Меладрама «Арэлі».
19.50 Меладрама «Фабрыка шчасця».
21.25 Маст. фільм «Сватанне гусара».
22.35 Камедыя «Акселератка».
0.00 Маст. фільм «Іван Грозны».

ТБ-21

9.00, 17.00, 1.00 Драма «Маё жыццё».
11.00, 19.00, 3.00 Драма «Прыстанак анёлаў».
13.05, 21.05, 5.05 Трылер «Шаша ў нікуды».
15.20, 23.20, 7.20 Камедыя «Тусоўшчыкі».

ТБ1000

3.00 Меладрама «Таксідэрміст».
5.00 Камедыя «Акадэмія Рашмор».
7.00 Драма «Сайман Магус».
9.00 Трылер «Разарваная заслона».
11.10 Драма «Пудра».
13.05 Драма «Ной — белая варона».
15.00 Камедыя «Месцы ў партэры».
17.00 Драма «Міс Потэр».
19.00 Драма «Заганныя сувязі».
21.00 Камедыя «Аргазм у Агаё».
23.00 Камедыя «Чамскрабер».
1.00 Драма «Горыч кахання».

ТБЗ

5.00 М/ф.
5.30 М/ф «Том і Джэры. Дзіцячыя гады».
6.00 М/ф «Пінкі і Брэйн».
6.30 М/ф «Новы бэтмен».
7.00, 14.00 «Альф». Серыял.
8.00 Упс!
9.00 Маст. фільм «Прывід».
11.00 Дак. фільм «Царкоўныя грабежнікі».
12.00 Дак. фільм «Санкт-Пецярбург».
13.00, 4.00 «Разбуральнікі міфаў».
15.00, 23.00 «Зорныя вароты: сусвет». Серыял.
16.00 «Згублены свет». Серыял.
17.00 «Прытворшчык». Серыял.
18.00 «Робін Гуд». Серыял.
21.00 Маст. фільм «Святое месца».
0.00 «Мяжа». Серыял.
1.00 Маст. фільм «Анёл, які заблудзіўся».
3.00 «Бафі — знішчальніца вампіраў». Серыял.

РАМАНТЫКА

7.00, 18.40, 5.20 «Рэванш-II».
7.55, 2.40 «Кахаючае сэрца».
8.50, 14.10, 0.55 «Паляванне на мільянера».
9.45, 15.05, 3.35 «У пошуках бацькі».
10.40, 20.30 «Плата не па заслугах».
11.30, 16.55, 17.45, 21.20 «Прывітанне, красуня».
12.25, 1.50, 6.10 «Тайна Лауры».
13.20, 23.05, 4.30 «Мая Папялушка».
16.00, 19.35, 22.10 «Тайны кахання».
0.00 «Парадоксы кахання».

HALLMARK

0.10, 4.10, 23.10 «Аддзел мокрых спраў-IV». Серыял.
1.00 «Жыццё ў падводным свеце». Маст. фільм.
2.40, 20.00 «Гісторыя Тэда Бандзі». Маст. фільм.
5.00 «Дочкі Маклеода-V». Серыял.
5.50 «Жыццё на вуліцы Ліберці». Маст. фільм.
7.30 «Забойства без асуджэння». Дэтэктыў.
9.10 «Схаваць Вікторыю». Маст. фільм.
11.05 «Інспектар мама». Серыял.
12.40 «Рэстаранны раман». Маст. фільм.
14.20 «Сапраўдныя хатнія гаспадыні Нью-Ёрка-II». Серыял.
15.10 «Смелая новая дзяўчына». Маст. фільм.
16.40 «Людзі ў дрэвах-II». Серыял.
18.20 «Быць Эрыкай-II». Серыял.
21.40 «Падстава». Маст. фільм.

SyFy

7.30, 13.20 Прытворшчык.
9.10, 12.30, 15.45 Цёмны анёл.
8.30 М/ф «Тайныя прыгоды сямейства Сатурдэй».
9.45 Маст. фільм «Па-банку».
11.45 «Робін Гуд». Серыял.
14.45 «Азазель». Серыял.
18.00 Дак. фільм «Эфект Настрадамуса».
19.00 Маст. фільм «Каляды сямейкі дурняў».
21.00 Маст. фільм «Танцы са смерцю».
23.00 «Застацца ў жывых». Серыял.
0.00 Еўрапейскі покерны тур.
1.00 Маст. Фільм «Паршывая авечка».
3.00 Маст. фільм «Кіпцюрасты: легенда пра снежнага чалавека».

РАМАНТЫКА

7.00, 18.40 «Марыя Роса».
7.55 «Жонка Іуды».
8.50 «Паляванне на мільянера».
12.20 «Смачнае захапленне».
13.20 «Тайны кахання».
17.50, 0.00 «Жанчыны».
19.35, 0.55 «Анучная лялька».
21.30 «Такое жыццё».
22.25 «Дакрануцца да неба».
2.40 «У пошуках бацькі».

HALLMARK

0.00, 4.10 «Аддзел мокрых спраў-VI». Серыял.
0.50 «Па самыя вушы: злоўжыванне даверам». Маст. фільм.
2.40, 23.20 «Блізкі незнаёмец». Дэтэктыў.
5.00 «Дочкі Маклеода-V». Серыял.
6.50 «Кахае — не кахае». Маст. фільм.
8.30 «Смелая новая дзяўчына». Маст. фільм.
10.10 «Сапраўдныя хатнія гаспадыні Нью-Ёрка-II». Серыял.
13.30 «Доктар Жывага». Серыял.
15.00 «Шпік». Серыял.
16.40 «Людзі ў дрэвах-II». Серыял.
20.00 «Трымай кулакі». Маст. фільм.
21.30 «Маўчанне». Маст. фільм.

SyFy

7.30 Зачараваныя.
11.20 Доктар Хто.
13.15 «Каханне-морква 2». Камедыя.
15.00 Пункт прызначэння — праўда.
16.40 У апошняе імгненне.
18.20 Сховішча.
20.00 «Цар скарпіёнаў». Баявік.
21.35 «Прырода звера». Камедыя.
23.10 Цёмны анёл.
1.40 Кароткаметражныя фільмы.
10.00, 15.00 Зачараваныя.
10.50, 16.30 Зорны крэйсер «Галактыка».
11.40 Сховішча.
17.15 Доктар Хто.
19.10, 1.00 Торчвуд.
20.00 «Каханне-морква 2». Камедыя.
21.45 «Цар скарпіёнаў». Баявік.
23.20 У апошняе імгненне.
1.50 Кароткаметражныя фільмы.

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00 Маст. фільм «Нязнайка з нашага двара». 1-я серыя.
6.05, 10.05, 14.05 М/с «Віні-Пух ідзе ў госці». Зборнік м/ф: «Карандаш і Клякса — вясёлыя паляўнічыя», «Не люба — не слухай», «Вясёлая карусель» № 2, «Паляванне».
7.00, 11.00 Рускія народныя казкі. Сзборнік м/ф: «Медзведзяня на дарозе», «Пра тое, як гном пакінуў дом і...», «Качаня, якое не ўмела гуляць у футбол», «Ліса і мядзведзь».
8.00, 12.00 М/с «Папялушка». Зборнік м/ф: «Баранкін, будзь чалавекам!», «Піражок».
13.00 Фільм-казка «Туфлі з залатымі спражкамі».
16.05 М/с «Віні-Пух і дзень клопатаў». Зборнік м/ф: «Трынаццаты рэйс», «Сланяня», «Чацвёра з аднаго двара».
17.00 Рускія народныя казкі. «У некаторым царстве...». Зборнік м/ф: «Карусельны леў», «Падарунак для самага слабага», «Кубік і Тобік».
18.00 М/с «Папялушка». Зборнік м/ф: «Пра дудачку і птушачку», «Вясёлая карусель» № 28, «Куды ідзе сланяня».

ЗДАРОЎЕ

5.00, 17.30 Набалелае пытанне.
5.40 Кабінет прыгажосці.
6.10, 18.10 Невядомы дыягназ.
7.00, 21.00 Тайны медыцыны.
7.35, 21.35 Як вы сябе адчуваеце?
8.05, 22.05 Як пражыць даўжэй.
9.00, 23.00 Цела чалавека.
9.30, 19.30, 23.30 Азбука здароўя.
9.35, 23.35 Жаночы часопіс.
10.15 Крык: гісторыя анестэзіі.
11.10, 1.00 Я чакаю дзіця.
11.40, 1.30 Пазнай сябе.
12.10, 2.00 Гісторыя хваробаў.
12.40, 2.30 Хто старэе хутчэй?
13.20, 3.00 Вялікая прабежка.
13.50 Небяспечны сон.
14.45, 4.25 Памылкі здароўя.
15.20 Не выходзячы з дому.
16.00 Ты тое, што ты ясі.
16.30 Выдаткі вытворчасці.
17.00 Школа розуму.
19.00 Я расту.
19.35 Сакрэты здароўя.
20.00 Практыка здароўя.
20.30 Панацэя.
0.05 Няёмкія хваробы.
3.30 Цела і кроў.

ТДК

6.00, 11.50, 13.00, 14.00, 14.50, 17.50, 18.50, 22.00 Парады ТДК.
6.25, 3.00 Гісторыя поспеху.
7.25, 12.00, 18.00, 22.10, 5.00 Ваш доктар.
7.50 Сакрэты здароўя.
8.00 Добрай раніцы, каханая!
9.00, 14.55 Усё лепшае, для вас.
10.00, 17.00 Красуня.
10.50 Дыягназ — здаровы.
11.00, 14.00, 2.00 Нашы дзеці.
12.00, 18.00, 22.10, 5.00 Ваш доктар.
13.25, 4.00 Твой дом.
15.55, 20.00 Ваш асабісты псіхолаг.
16.50 Прыгажосць і здароўе.
19.00 Люстэрка жыцця.
21.00 Сэксуальная рэвалюцыя.
22.30 Тэлешанц.

DISCOVERY

7.00, 14.45 «Пятая перадача».
7.25, 15.15 Брудная работка.
8.20 Выжыць любой цаной.
9.15, 18.00, 22.00, 3.50 Разбуральнікі легендаў.
10.10, 2.55, 6.05 Новы свет.
11.05, 19.00, 5.10 «Як гэта працуе».
12.00, 17.05 Сапраўды вялікія рэчы.
12.55, 20.00, 0.30 «Top Gear».
13.50 Амерыканскі чопер.
16.10 Смяротны ўлоў.
21.00, 2.25 Скрыўленне часу.
23.00, 1.30 Мяжа трываласці.
0.00, 4.45 «Маланкавыя катастрофы».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 «Мяжа».
6.00 «Выратаваныя шымпанзэ».
7.00, 12.00 «Дагістарычныя драпежнікі».
8.00, 13.00 «На кручку».
9.00 «Малпы-зладзюжкі».
10.00, 17.00 «Самы цяжкі ў свеце рамонт».
11.00, 19.00, 1.00 «Секунды да катастрофы».
11.30, 19.30, 1.30 «Зона будоўлі».
14.00 «Вока леапарда».
16.00, 4.00 «Туземцы ў ЗША».
18.00 «Авіяносец».
20.00, 23.00, 2.00 «З пункту гледжання навукі».
21.00, 0.00, 3.00 «Святло на краі зямлі».
22.00 «Забароны».

TRAVEL

5.00, 10.00, 14.00, 17.00, 21.00, 23.00, 2.00 Сусветны падарожнік.
6.00, 15.00 Пра галоўнае.
6.30 Далёкія берагі.
7.00, 13.00 Лепшыя падарожжы.
7.30, 13.30 Падарожнічайце сёння.
8.00, 16.00, 3.00 Планета ежы.
9.00, 22.00, 4.00 Бяссграшныя падарожнікі.
11.00, 15.30 Падарожжа са смакам.
11.30 Прагны вандроўнік.
12.00 Смак Каліфорніі.
12.30 Культура і кухня Лацінскай Амерыкі.
19.00, 0.00 У канчатковым выніку.
20.00, 1.00 Па маляўнічых дарогах.

ANIMAL PLANET

7.00, 14.35 «SOS дзікай прыроды».
7.25, 13.10 «Ветэрынарная «хуткая дапамога».
7.50, 15.30, 19.10, 23.50 Востраў арангутангаў.
8.15, 15.55, 19.40, 0.15 Смутны час у горадзе малпаў.
8.45 Осцін Сцівенс: самыя небяспечныя.
9.40, 17.20, 5.45 «Хітрыкі малпаў».
10.05, 16.25 «Самыя забаўныя жывёлы планеты».
10.55, 17.45 «Жыццё малпаў».
11.20, 15.00 Аддзел па абароне жывёл.
11.50, 4.25 Тэрыторыя жывёл.
12.45, 6.10 Ветэрынары-стажоры.
13.40, 22.55, 3.30 Паліцыя Філадэльфіі — аддзел па абароне жывёл.
18.15 Сямейнае сафары.
20.10, 0.45 «Аддзел абароны жывёл — Паўднёвая Афрыка».
21.05, 1.40 Дзікія і небяспечныя.
22.00, 2.35 Кітовыя войны.
5.20 Палі звярыных бітваў.
6.35 «Ветэрынары на маршы».

EUROSPORT

9.30, 1.00 Ралі. Эштарыл.
10.00, 20.30, 2.00 Аўтаспорт. Аўтагонкі на трываласць Ле-Ман.
11.00 «Алімпійскія гульні».
11.30, 16.30, 23.30, 1.30 Футбол. Soccer City.
12.00, 16.00, 16.40 Веласпорт. Крытэрыум ду Дофіне Ліберэ.
13.00 Футбол. Кубак свету-2010. Прэзентацыя краін-удзельніц.
17.30, 19.10, 21.10 Тэніс. Турнір ATP. Queen's.
19.00, 21.00 Футбол. Кубак свету 2010. Навіны.
22.30 Самыя дужыя людзі планеты.
0.00 Боўлінг. РВА.

MTV

5.00, 1.20 Musik.
6.00 «Стэрэа_раніца».
8.50, 18.15 Бобыск і спатканне.
9.15, 18.40 Наступны.
9.40 Тайныя спакусы курортнага гатэля.
10.05, 22.20 Трэндзі.
10.35 «Губка Боб квадратныя штонікі».
11.00, 17.50 Спатканне на выжыванне.
11.25 Руская дзясятка.
12.20, 22.50 News блок.
12.30, 23.55 Шоу-рум чараўніка Джэя.
13.00, 20.00 «Подыум».
13.55, 16.30 Ужо можна.
14.20 Па дамах: залатыя дзеткі.
14.45, 19.05 Rehab: тэрыторыя вечарынак.
15.35 Тачку на пракачку.
16.00 Ікона відэагульняў.
16.55 «Універсітэт». Серыял.
20.55 «Непрыгожая». Серыял.
21.50 «Клініка». Серыял.
23.00 Каралевы крыку: начныя гульні.
0.20 Вясёлы мясатрас.
0.50 «Паўднёвы парк».

ІНТЭР+

7.00, 8.00, 9.00, 12.00 Навіны.
7.10, 8.10 Раніца з Інтэрам.
9.10 Бацькі, якія кормяць.
9.30, 16.25, 0.00 Маст. фільм «У пошуках капітана Гранта».
10.45, 18.25, 3.30 Серыял «Суседзі».
11.10, 20.30 Серыял «Заручальны пярсцёнак».
12.10 Я ўсё пра Вас ведаю.
12.55 Ключавы момант.
13.45 Знак якасці.
14.15 Маст. фільм «Беражыце жанчын».
17.40 Судовыя справы.
18.55, 1.55 Маст. фільм «Па вуліцы камоду вадзілі».
20.00, 3.00 «Падрабязнасці».
21.30 Вялікая палітыка.
1.15 Інверсія.
4.00 Маст. фільм «Запіскі кірпаносага Мефістофеля».
5.20 Украінская топ-дваццатка.
6.35 Не першы погляд.

21.25 ФІЛЬМ ДНЯ

«БЕДНЫЯ СВАЯКІ» (РАСІЯ—ФРАНЦЫЯ, 2005 г.)

Паўднёвы гарадок на тэрыторыі былога СССР. Галоўны герой — Эдзік — дапамагае людзям адшукваць сваякоў. Ён іх знаходзіць у Канадзе, Ізраілі, Швейцарыі... Для яго гэта бізнэс, і бізнэс безадмоўны. Калі сапраўдныя сваякі не знаходзяцца, Эдзік наладжвае замену.

Рэжысёр — Павел Лунгін. **У ролях**: Канстанцін Хабенскі, Сяргей Гармаш, Леанід Канеўскі, Даніла Співакоўскі, Марына Голуб.

СУБОТА, 12 ЧЭРВЕНЯ

ПЕРШЫ

6.45 Серыял «Планета дрэў».
7.15 Існасць.
7.45 Дзень спорту.
7.55 «Добрай раніцы, Беларусь!».
9.00, 12.00, 15.00, 19.00 Навіны.
9.05 Здароўе.
9.40 «Зорнае жыццё».
10.35 Шпілька.
11.05 Ранішняя хваля.
11.45, 21.10 «OFF STAGE LIFE».
12.10 Баявік «У зоне асаблівай увагі».
14.05 «ПАР-2010. Эскорт «Чырвонай фурыі».
14.35 «Зона Х». Вынікі тыдня.
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 Вакол планеты.
16.15 Дак. цыкл «Фартыфікацыя».
16.55 Дак. цыкл «Эпоха».
17.25 «Даруй мне».
17.55 «Ваша лато».
18.45 Латарэя «Пяцёрачка».
19.25 «КЕНО».
19.35 «Шаркаўшчынская мара».
19.50 «Амерыканская мара».
20.30 Панарама.
21.25 Футбол. Чэмпіянат свету. Англія — ЗША.
23.25 Драма «Хуліганы».
1.20 Уласнай персонай.

АНТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
9.05 Серыял «Мая цудоўная нянька».
9.45 Маст. фільм «Карнавал».
12.20 Тэлечасопіс «Саюз».
12.50 «Людміла Зыкіна. «Я недакахала...».
13.45 «Кінаметры вайны». «Смелым — не баліць. Акупацыя. Містэрыі».
14.15 Маст. фільм «Акупацыя. Містэрыі».
16.15, 21.00 Навіны спорту.
16.20 «КВЗ». Прэм'ер-ліга.
17.55 Драма «Накдаўн».
21.05 «ДОстояніе РЕспублики».
23.25 Маст. фільм «Хуткі і мёртвы».

ЛАД

7.00 «Смачна з Барысам Бурдой».
7.25 Усё пра бяспеку.
7.50 Тэлепорт.
8.20 Баявік «Дом гневу».
10.10 Нашы тэсты.
10.45 Жансавет.
11.25 Свая кампанія.
12.15 «Лабірынты: Лявон Вітан-Дубейкаўскі».
12.45 «Страсці па культуры».
13.25 «Зорка ўзышла над Беларуссю».
14.25 Футбол. Чэмпіянат свету. Паўднёвая Карэя — Грэцыя.
16.25 Жаночая ліга.
16.55 Футбол. Чэмпіянат свету. Аргенціна — Нігерыя.
18.55 Дак. фільм «Амерыка супраць Джона Ленана».
20.45 Меладрама «Лясун. Працяг гісторыі».
22.50 Жывы гук.
23.30 «Час футбола». Чэмпіянат свету-2010.
0.10 Драма «З таго боку неба».

СТБ

7.10 «Анфас».
7.25 Серыял «Афрамасквіч».
7.50 Маст. фільм «Магія чорная і белая».
9.10 «Скардзіцца дазволена».
9.30 «Культурнае жыццё».
10.00 «Крокі да поспеху».
10.55 «Мінск і мінчане».
11.30 «Салдаты. Залатыя серыі».
13.20 «Новыя падарожжы дылетанта».
13.55 «Дарагая перадача».
14.15 Маст. фільм «Дзіўныя дарослыя».
15.45 «Відзьма-нявідзьма».
16.45 «Наша справа».
17.00 «Вялікі горад».
17.45 Маст. фільм «Свая чужая сястра».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Зорны рынг». Дамінік Джокер супраць групы «Hasta La Fillsta».
21.25 Маст. фільм «Дзеці шпіёнаў 3: гульня закончана».
23.05 Маст. фільм «Чэ: арагенцінец».
1.15 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».

МІР

4.55 «Білет на сёння».
5.05 Маст. фільм «Фара».
6.25, 11.10 Маст. фільм «Гараджане».
8.00 М/с «Свавольнік Дзіна».
8.30 «Эксперыментатары».
8.45 «Мільён пытанняў аб прыродзе».
9.00, 15.00, 18.00 Навіны Садружнасці.
9.10 «Смачны свет».
9.40 Серыял «Гвен Джонс — вучаніца Мерліна».
10.10 «Мар, дзейнічай, будзь».
10.40, 4.30 «Даведнік».
12.50, 15.10 Серыял «Ярмак».
18.20, 1.10 Маст. фільм «Люстэрка для героя».
21.00, 3.30 Канцэрт Л. Зыкінай «Лёс мой, Расія».
22.00 Серыял «Мегрэ».
23.40 «Дакументальны дэтэктыў».
0.40 «Пра што не прынята гаварыць».

8 КАНАЛ

9.00 «К-гульні».
9.10, 23.20 «Надвор'е».
9.15 «Грэцыя вачыма гурмана».
9.45 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
10.00 Камедыя «Сэрцаедкі».
12.15 «Пляткарка».
12.30 Трылер «Хачу верыць».
14.30 «Кіна-ляп».
14.45 «Мультпарад па выхадных.
16.00 «Адшукваецца адпачынак».
16.30 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
17.45, 23.05 «Навіны кіно».
18.00 Серыял «Закон Мэрфі».
19.00 Трылер «Пракляцце Мёртвага возера».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «К-гульні» — «Лайт».
21.10 Трылер «Шэсць дзён, сем начэй».

ВТБ

6.00, 23.30 «PLAY».
10.30 Серыял «Татавы дочкі».
13.00 Серыял «Ранеткі».
16.00 Камедыя «Каханне і іншыя катастрофы».
18.00, 23.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
20.00 Баявік «Містэр і місіс Сміт».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Уся Расія».
7.15 Камедыя «Волга-Волга».
9.00 Камедыя «Бландзінка за вуглом».
10.30 «Ранішняя пошта з Ларысай Грыбалёвай».
10.55, 14.00, 19.00 Весткі.
11.00 Масква. Крэмль. Цырымонія ўручэння Дзяржаўных прэмій Расійскай Федэрацыі.
12.00 Маст. фільм «Востраў».
14.15 «Песня года».
17.15 Маст. фільм «Вялікая сям'я».
19.20 Маст. фільм «Надзея як сведчанне жыцця».
22.10 «Расія маладая». Святочны канцэрт з Краснай плошчы.
0.30 Маст. фільм «Афіцэры».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

7.40 М/ф.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.15 «Авіятары».
8.45 «Агляд».
9.15 «Іх норавы».
10.20 «Галоўная дарога».
10.55 «Кулінарны паядынак».
11.55 «Кватэрнае пытанне».
13.20, 16.15, 19.25 Серыял «Афіцэры».
21.40 Серыял «Мент у законе».

ТНТ

5.00 «Гэй, Арнольд!». М/с.
6.00 «Так і чарадзейная сіла Жужу». М/с.
7.25 Серыял «Саша + Маша».
8.00 «Інтуіцыя».
9.00 «Школа рамонту».
**10.

НЯДЗЕЛЯ, 13 ЧЭРВЕНЯ

ПЕРШЫ

7.50 М/ф: «Русалачка», «Дзюймовачка».
8.50 Слова Мітрапаліта Філарэта на дзень Сабора Беларускіх Святых.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.05 «Арсенал».
9.35 «Зброя».
9.50 «Альманах падарожжаў».
10.20 «Культурныя людзі».
10.55 «У свеце матораў».
11.30 «Nota Bene».
12.10 Баявік «Ход у адказ».
13.50 Дак. фільм «Любімы небеларускі акцёр».
14.30 «Гарачыя кропкі».
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 «Т-чалавек: улюбёны ў рызыку».
16.00 Камедыя «Дазволь цябе пацалаваць».
17.50 Суперлато.
18.45 «Зорнае жыццё».
19.30 «Спортлато 5 з 36».
19.55 «КЕНО».
20.00 «У цэнтры ўвагі».
21.25 Футбол. Чэмпіянат свету. Германія — Аўстралія.
23.25 «Мая праўда».

АНТ

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00 Нашы навіны.
9.05 Нядзельная пропаведзь.
9.20 Серыял «Мая цудоўная нянька».
9.55 Камедыя «Каўказская палонніца, або новыя прыгоды Шурыка».
11.25 «Ранішняя пошта».
12.00 «Разумніцы і разумнікі».
12.45 «Маленькі прынц». Дабрачынная акцыя «Падары жыццё».
14.35 «Песні Перамогі». «Марская слава».
15.05 Севастопальскія апавяданні.
16.15 Навіны спорту.
16.20 Тэорыя неверагоднасці.
16.55 Маст. фільм «Залатая клетка».
18.55 «Давай пажэнімся!».
20.00 Контуры.
21.05 «Вялікая розніца».
22.10 Меладрама «Спытай у пылу».
0.20 Баявік «Егер».

ЛАД

7.25 Звон.
7.50 Мір вашаму дому.
8.00 «Смачна з Барысам Бурдой».
8.25 Дак. фільм «Падарожжа па Эльзасе».
9.20 Нашы тэсты.
10.00 Школа рамонту.
11.00 Урачэбныя тайны з доктарам А. Цярэшчанкам.
11.45 М/ф.
11.50 Бухта капітанаў.
12.30 «Правы чалавека».
12.45 Маст. фільм «Вячэрні звон».
14.25 Футбол. Чэмпіянат свету. Алжыр — Славенія.
16.25 Жаночая ліга.
16.55 Футбол. Чэмпіянат свету. Сербія — Гана.
18.55 «Неверагодныя гісторыі кахання».
19.45 Смешная часінка.
20.20 Тэлебарометр.
20.40 Экспедыцыя.
21.10 Меладрама «Лясун. Працяг гісторыі».
23.10 Кінапробы.
23.30 «Час футбола». Чэмпіянат свету-2010.
0.10 Свая музыка. Працяг.

СТБ

7.15 Серыял «Афрамасквіч-2».
8.05 Маст. фільм «А вы казалі калі-небудзь?».
9.30, 19.00 «Аўтапанарама».
10.00 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
10.50 «Вялікае сненданне».
11.30 «Салдаты. Залатыя серыі».
13.20 «Добры дзень, доктар!».
13.55 Маст. фільм «Шалёны дзень інжынера Баркасава».
16.50 «Рэпарцёр СТБ».
17.20 Канцэрт Міхаіла Задорнава.
19.30 «Тыдзень».
20.40 Маст. фільм «Прызнанні небяспечнага чалавека».
22.45 «Прафесійны бокс».
23.40 Маст. фільм «Містэр Адзінота».
1.30 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».

МІР

4.55 «Білет на сёння».
5.05, 13.00 Серыял «Трыццаць выпадкаў з жыцця маёра Земана».
6.00, 11.10 «Любімыя акцёры».
6.10, 11.20 Маст. фільм «Цень».
8.00 М/с «Свавольнік Дзіна».
8.30 «АББВГДэйка».
9.00, 15.00 Навіны Садружнасці.
9.10 «Свет анімацыі — анімацыя свету».
9.40 Серыял «Гвен Джонс — вучаніца Мерліна».
10.10 «Ведаем рускую».
14.00, 0.15 «Дакументальны дэтэктыў».
15.10 «Дыяспары».
15.40, 1.45 Маст. фільм «Афрыканец».
17.25 Маст. фільм «Князь ветру».
20.00 «Разам».
21.00, 1.15 «Паўночнікі».
21.40, 4.00 Канцэрт.
22.40 Серыял «Мегрэ».

8 КАНАЛ

9.00 «8 самых».
9.10, 23.25 «Надвор'е».
9.15 «Мой любімы гадаванец».
9.45 «Мультпарад».
10.00 «Навіны кіно».
10.15 «Адшукваецца адпачынак».
10.45 Трылер «Шэсць дзён, сем начэй».
12.30 «Яна напісала забойства».
14.30 «К-відэа» для дзяцей.
14.45 Фільм для дзяцей.
16.30 «Майстар-клас».
16.45 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
17.30 «Бульбокс».
18.00 Серыял «Закон Мэрфі».
19.00 Меладрама «Зімняя вішня».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «К-відэа» для ўсёй сям'і.
21.10 Драма «Вялікая гульня».
23.10 «Кіно—кліп—парад».

ВТБ

6.00, 23.00 «PLAY».
10.30, 22.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
13.00 Серыял «Ранеткі».
15.00 Баявік «Містэр і місіс Сміт».
17.30 Серыял «Татавы дочкі».
20.00 Камедыя «Прафесіяналы».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Набытак рэспублікі».
7.15 Камедыя «Вясёлыя рабяты».
8.50 М/ф.
9.05 Маст. фільм «Надзея як сведчанне жыцця».
12.10 Маст. фільм «Сем нявест яфрэйтара Збруева».
14.00, 19.00 Весткі.
14.15 «Песня года».
17.05 Маст. фільм «Дрэсіроўшчыца тыграў».
19.25 Меладрама «Шчасце па рэцэпце».
21.35 Маст. фільм «Віват, Ганна!».
1.05 Канцэрт Дзмітрыя Хварастоўскага і Ігара Крутога з Дзяржаўнага Крамлёўскага Палаца.

НТБ—БЕЛАРУСЬ

7.30 М/ф.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 «Дзікі свет».
8.45 «Іх норавы».
9.20 «Ядзім дома!».
10.20 «Выратавальнікі».
10.50 «Асабліва небяспечны!».
11.25 «Першая кроў».
11.55 «Дачны адказ».
13.20 Камедыя «Макасіны Маніту».
15.00, 16.20 Маст. фільм «Дачніца».
17.15 «І зноў прывітанне!».
18.20 «Надзвычайнае здарэнне».
19.55 «Чыстасардэчнае прызнанне».
20.45 «Бульдог-шоу».
21.40 Серыял «Мент у законе».

ТНТ

5.00 «Гэй, Арнольд!». М/с.
6.00 «Так і чарадзейная сіла Жужу». М/с.
7.25, 4.50 Серыял «Саша + Маша».
7.50 «Інтуіцыя».
8.50 Латарэі: «Першая Нацыянальная» і «Фабрыка ўдачы».
9.00 «Школа рамонту».
10.00 «Бітва экстрасэнсаў».
11.00 «Cosmopolitan». Відэаверсія».
12.00 «Камедзі Клаб».
22.00 «Дом-2».
23.30 «Comedy Woman».
0.30 «Смех без правілаў».
1.35 «Сэкс» з Анфісай Чэхавай.
2.05 «Разведка 2020». Баявік.
4.00 «Забойнай ночы».
4.35 «Камедыянты».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 0.50, 1.50 Праграма перадач.
9.10 «Звычайны канцэрт з Эдуардам Эфіравым».
9.40 Маст. фільм «Зялёны агеньчык».
10.50 «Легенды сусветнага кіно». Анатоль Папанаў.
11.20 Маст. фільм «Ганс Рокле і чорт».
12.35 М/ф: «Вярнуўся служывы дамоў», «Карпуша».
13.05, 0.55 Дак. фільм «Усё глыбей, і далей, і далей».
13.55 «Зоркі цырка».
14.50 У гасцях у Эльдара Разанава. «Табар вяртаецца...».
15.55 Маст. фільм «Падарожжы Гулівера».
18.55 «Канцэрт летнім вечарам». Шэнбрунскі палац. Венскі філарманічны аркестр.
20.25 Маст. фільм «Сцеражыся аўтамабіля».
22.00 Маст. фільм «Мост караля Людовіка Святога».
23.55 «Трыумф джаза».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 10.00, 15.00, 1.00 «Мінулы час».
6.50, 9.45, 14.45, 5.50 «Ералаш».
7.15, 3.15 «Яўген Лебедзеў. Роздумы пра акцёра». Дак. фільм.
8.45, 4.45 «Для вас, бацькі!». 1981 год.
9.15, 5.15 «Ранішняя пошта».
11.00, 2.00 «Народжаныя ў СССР».
12.15 «Да і пасля...». Год 1966.
13.45 «Вясёлыя хлопцы». 1990 год.
15.55 «Шэсць песень на біс. Гран-пры». 1996 год.
17.15 «Невядомы Кусто». 1985 год.
18.30 «Аншлаг? Аншлаг!». 1989 год.
19.45, 0.45 «Добрай ночы, малыя!».
20.00 «Быў час».
21.00 «Начны TV». 1993 год.
22.15 «Будзільнік». 1981 год.
22.45 «Памятныя старонкі кіно». Кінаканцэрт. 1983 год.
23.30 «Спявае Людміла Зыкіна». 1961 год.
0.15 «Радасная душа». Дак. фільм.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Начальнік Чукоткі».
8.30, 14.30 Камедыя «Саламяны капялюшык».
10.40, 16.40 Маст. фільм «Мядовы месяц».
18.30, 0.30 Камедыя «Максім Перапяліца».
20.30, 2.30 Драма «Дзіўныя мужчыны Сямёнавай Кацярыны».
22.55, 4.55 Камедыя «Прывітанне і бывай».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Гібель імперыі».
3.50 Меладрама «Індзі».
5.25 Маст. фільм «Нябесныя ластаўкі».
7.35 Дэтэктыў «Турэцкі гамбіт».
11.55 Камедыя «Шукайце жанчыну».
14.25 Маст. фільм «Гардэмарыны, наперад!».
19.55 Трылер «Уцёкі».
21.55 Камедыя «Шырлі-мырлі».
0.10 Меладрама «Не сышліся характарамі».
1.30 Маст. фільм «Пяцьдзесят на пяцьдзесят».

ТБ-21

9.00, 17.00, 1.00 Драма «Невінаваты».
9.50, 17.50, 1.50 Камедыя «Тэатр».
11.40, 19.40, 3.40 Меладрама «Мы тут больш не жывём».
13.25, 21.25, 5.25 Меладрама «Шчырае прызнанне».
15.15, 23.15, 7.15 Камедыя «Чатыры пакоі».

ТБ1000

3.00 Драма «Прапаўшы без вестак».
5.00 Камедыя «Лёгкія паводзіны».
7.00 Камедыя «Маё вясёлае жыццё».
9.00 Маст. фільм «Бэйб: Парася ў горадзе».
11.00 Драма «Сямейныя каштоўнасці».
13.00 Камедыя «Я заўсёды хацеў быць гангстарам».
15.00 Камедыя «Сустрэча, якая не адбылася».
17.00 Трылер «Няма чаго губляць».
19.00 Камедыя «Вельмі верная жонка».
21.00 Драма «Апошні танец».
23.00 Драма «Справы ў Нью-Джэрсі».
1.00 Камедыя «Мамачка — маньячка-забойца».

ТБ3

5.00, 3.45 Дак. фільм «Той, каму паміраць маладым. Кінадрама Віктара Цоя».
6.00, 9.00 М/ф.
7.00 М/ф «Том і Джэры. Дзіцячыя гады».
7.30 М/ф «Юху і яго сябры».
8.00 М/ф «Фостэр: дом для сяброў са свету фантазій».
8.30 М/ф «Адчайныя байцы Бакуган».
9.15 Маст. фільм «Па-банку-2, або Ход у адказ».
11.15 Маст. фільм «Трукач».
14.00 Маст. фільм «Стацкі саветнік».
18.00 Дак. фільм «Эфект Настрадамуса».
19.00 Маст. фільм «800 льё ўніз па Амазонцы».
21.00 Маст. фільм «Самаволка».
23.15 «Застацца ў жывых». Серыял.
0.00 Маст. фільм «Рэпартаж».
1.45 Маст. фільм «Разведка 2022: інцыдэнт Меца».
4.45 Пакой страху.

РАМАНТЫКА

7.00, 18.40 «Марыя Роса».
7.55 «Паслухай, красуня».
12.20, 17.50, 0.00 «Жанчыны».
13.20 «Рэванш-II».
19.35, 0.55 «Анучная лялька».
21.30 «Такое жыццё».
22.25 «Дакрануцца да неба».
2.40 «Плата не па заслугах».

HALLMARK

1.00 «Аддзел мокрых спраў-IV». Серыял.
1.50 «Доля секунды». Маст. фільм.
3.20 «Загадка». Дэтэктыў.
5.00 «Дочкі Маклеода-V». Серыял.
7.30 «Схаваць Вікторыю». Маст. фільм.
9.25 «Рэстаранны раман». Маст. фільм.
11.00 «Зачараваныя-VII». Серыял.
13.30 «Доктар Жывага». Серыял.
15.00 «Людзі ў дрэвах-II». Серыял.
16.40 «Шпік». Серыял.
18.20 «Кватэра нумар 12». Маст. фільм.
20.00 «Сэкс у вялікім Парыжы-II». Серыял.
21.50 «Усё што захочаш». Камедыя.

SY FY

7.30, 23.10 Прытворшчык.
11.45 «Прырода звера». Камедыя.
13.20 Цёмны анёл.
15.00, 21.30 У апошняе імгненне.
16.40 Пункт прызначэння — праўда.
18.20 Сховішча.
20.00 «Цёмныя нябёсы». Трылер.
1.40 Кароткаметражныя фільмы.

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Фільм-казка «Фініст — ясны сокал».
6.15, 10.15, 14.15 М/с «Брэменскія музыканты». М/ф «Фільм, фільм, фільм».
7.00, 11.00 М/ф «Падводныя берэты».
8.10, 12.10 Рускія народныя казкі. «Молодильные яблоки». Зборнік м/ф: «Чалавек будуе дом», «Які гук падае камар?».
15.00 Фільм-казка «Казка, расказаная ўначы».
16.15 М/с «Па слядах брэменскіх музыкантаў». Зборнік м/ф: «Камедыянт», «Недароб і пераброд».
17.00 М/ф «Новыя брэменскія».
18.00 Рускія народныя казкі. «Царэўна-жаба»; Казкі народаў свету «Верлівока».

ЗДАРОЎЕ

5.00, 17.30 Ты тое, што ты ясі.
5.30, 18.00 Выдаткі вытворчасці.
6.00, 18.30 Школа розуму.
6.30, 21.00 Я расту.
7.00, 13.10, 21.30, 3.30 Азбука здароўя.
7.05, 21.35 Сакрэты здароўя.
7.30, 22.00 Практыка здароўя.
8.00, 22.30 Панацэя.
8.30, 23.00 Набалелае пытанне.
9.10, 23.40 Кабінет прыгажосці.
9.40, 0.10 Невядомы дыягназ.
10.40, 1.00 Тайны медыцыны.
11.15, 1.35 Як Вы сябе адчуваеце?
11.45, 2.05 Як пражыць даўжэй.
12.40, 3.00 Цела чалавека.
13.15, 3.35 Жаночы часопіс.
13.55 Крык: гісторыя анестэзіі.
14.50 Я чакаю дзіця.
15.30 Пазнай сябе.
16.00 Гісторыя хваробаў.
16.30 Хто старэе хутчэй?
17.00 Не выходзячы з дому.
19.00 Вялікая прабежка.
19.30 У нагу з часам.
20.25 Памылкі здароўя.
4.05 Няёмкія хваробы.

ТДК

6.00, 7.50, 10.50, 11.50, 14.00, 14.50, 16.50, 17.50, 18.50, 22.00 Парады ТДК.
6.25, 3.00 Гісторыя поспеху.
7.25, 12.00, 18.00, 22.10, 5.00 Ваш доктар.
8.00 Добрай раніцы, каханая!
9.00, 14.55 Усё лепшае, для вас.
10.00, 17.00 Красуня.
11.00, 14.00, 2.00 Нашы дзеці.
13.00 Прыгажосць і здароўе.
13.25 Маю права.
15.55, 20.00 Ваш асабісты псіхолаг.
19.00 Люстэрка жыцця.
21.00 Сэксуальная рэвалюцыя.
22.30 Тэлешанц.
4.00 Твой дом.

DISCOVERY

7.00, 4.45 «Як гэта працуе». 1-я серыя.
7.55, 15.15, 3.50 Лабараторыя выбуховых ідэй.
8.50, 14.20, 20.00, 2.55 Разбуральнікі легендаў.
9.45 «Маланкавыя катастрофы».
10.40 Рачныя монстры.
11.35 Амерыканскія лесарубы.
12.30 Дарога тарнада.
13.25 Крутыя лесарубы.
16.10, 2.00 Скрыўленне часу.
16.35 «Top Gear».
18.30 Вялікія і хуткія.
19.00 Круты цюнінг 2008.
21.00 Смяротны ўлоў.
22.00 «Самыя небяспечныя гарады свету».
23.00 Выжыць у катастрофе.
0.00 Тайныя агенты.
1.00 «Рай, які ператварыўся ў пекла».
5.10 Крутыя выбухі.
6.05 Мегабудоўлі.

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00, 12.00 «Цуды інжынерыі».
6.00 «Анатомія дыназаўраў».
7.00 «Пастка для дыназаўраў».
8.00 «Дыназаўры пад лёдам».
9.00 «Цуда-юда дыназаўры».
10.00 «Калі кракадзілы елі дыназаўраў».
11.00 «Суперзбудаванні».
13.00 «Маманцяня».
15.00 «Дзікі сэкс».
16.00 «Атлантыда каменнага веку».
18.00, 4.00 «Майстры бою».
19.00 «Расследаванні авіякатастроф».
20.00, 23.00, 2.00 «Кемп-Лезернек».
21.00, 0.00, 3.00 «Погляд знутры».
22.00, 1.00 «З пункту гледжання навукі».

TRAVEL

5.00, 9.30, 14.00, 21.00 Сусветны падарожнік.
6.00 Па чыгунках Швейцарыі.
7.00 Ад Будапешта да Бамака.
11.00 Планета ежы.
12.00 Шэф-кухар за мяжой.
13.00 Вялікі гід.
15.00 Сафары для бабуль.
15.30 Вясна. Галандыя — цюльпан навекі.
16.00 Далёкія берагі.
16.30 Дзікія сэрцам.
17.00 Падарожнічайце сёння.
17.30 Пра галоўнае.
18.00, 22.00, 2.00 Аўстралія — свет кіно Уорнер Брозэрз.
19.00, 23.00 Планета спорту.
20.00, 4.00 У канчатковым выніку.
0.00 Круіз у пошуках прыгодаў.
1.00 Знаёмства з Токіо.
3.00 Лепшыя ў свеце падарожжы на матацыкле.

ANIMAL PLANET

7.00 Вуліца лемураў.
7.25 Маёнтак сурыкатаў.
7.50 «Самыя забаўныя жывёлы планеты».
8.45, 5.20 «Аддзел абароны жывёл — Паўднёвая Афрыка».
9.40 «Жыццё малпаў».
10.05 Прыгоды Корвіна.
10.55 Аддзел па ахове жывёл.
11.50 Осцін Сцівенс: самыя небяспечныя.
12.45 Тэрыторыя жывёл.
13.40 Школа гарыл.
14.35 Сямейнае сафары.
15.30 Увядзенне ў сабакаазнаўства.
16.25 Жыццё ў зграі.
17.20 Смутны час у горадзе малпаў.
18.15 Як выжыць жывёлам?
19.10, 23.50 Востраў арангутангаў.
19.40, 0.15, 4.25 Якія парадніліся з малпамі.
21.05, 1.40 Дзікія і небяспечныя.
22.55, 3.30 Паліцыя Філадэльфіі — аддзел па абароне жывёл.
6.10 Выратаванне жывёл у Аўстраліі.
6.35 «Ветэрынары на маршы».

EUROSPORT

4.00, 14.10, 20.30 Аўтаспорт. Аўтагонкі на трываласць Ле-Ман.
11.30, 23.30 Футбол. Soccer City.
12.00, 18.15, 0.45 Веласпорт. Крытэрыум ду Дофіне Ліберэ.
13.00, 19.15 Футбол. Кубак свету-2010. Прэзентацыя краін-удзельніц.
14.00, 16.30, 19.00, 20.15, 21.00 Футбол. Кубак свету 2010. Навіны.
16.40, 21.10, 1.30 Тэніс. Турнір ATP. Queen's.
22.00 Бокс. Артур Абрахам (Германія) — Андрэ Дзірэлі (ЗША).
0.00 Ралі. Эштарыл.
0.30, 2.15 Мотаспартыўны часопіс.

MTV

5.00, 0.25 Music.
6.00 Стэрэа_раніца. The Best.
7.30, 19.15 Рэактыўныя клоўны.
8.40 Даступны экстрым.
9.10, 18.30 «Аватар».
10.00, 17.25 Губка Боб.
10.55 Наступны.
11.35, 20.10 Тачку на пракачку.
12.25, 16.35 «30 целаў на пляжы: прыгажуні і пачвары».
13.20 Трэндзі.
13.50 News блок Weekly.
14.20 Ікона відэагульняў.
14.50 КінаЧарт.
15.20 Мой клон.
15.45, 21.00 Каралі танцпляцоўкі.
21.55 Сэкс па-італьянску.
22.45 «Паўднёвы парк».
23.35 Зорны бой насмерць.

ІНТЭР+

7.00 Маст. фільм «Дзяўчына спяшаецца на спатканне».
8.10 Украінская топ-дваццатка.
9.30 Школа доктара Камароўскага.
9.55 Украіна, уставай!
10.25 Тыдзень моды.
10.55 Маст. фільм «Кветкі для Вольгі».
12.15 Канцэрт дуэта «Свіцязь».
13.40 Месца сустрэчы. Фінальны гала-канцэрт.
16.40 Маст. фільм «Валодзя вялікі, Валодзя маленькі».
17.50, 0.55 БУМ. Фільм пра фільм.
18.50, 20.45, 1.55, 3.50 Маст. фільм «Прыморскі бульвар».
20.00, 3.00 Падрабязнасці тыдня.
21.50, 4.55 Маст. фільм «Гракі».
23.20, 6.20 Дак. фільм «Клічко. Святло ў акне».
23.50 Самаабарона.
0.15 Парк аўтамабільнага перыяду.

У праграме магчымыя змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена!

23.40 ФІЛЬМ ДНЯ

«МІСТЭР АДЗІНОТА»

(ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ—ФРАНЦЫЯ—ІРЛАНДЫЯ—ЗША, 2007 г.)

Двайнік Майкла Джэксана зарабляе выступленнямі на парыжскіх вуліцах, пакуль не сустракае блізнятку Мэрылін Манро, якая адвозіць яго ў сваю камуну ў Шатландыі, дзе знаходзіцца цэлы замак, набіты такімі ж, як і яны, двайнікамі сусветна вядомых асобаў, ад Чарлі Чапліна да папы Рымскага. Усе гэтыя дзівакі рыхтуюць вялікае прадстаўленне з надзеяй прыцягнуць да сябе ўвагу публікі.

Рэжысёр — Хармані Корын. **У ролях:** Дзіега Луна, Саманта Мортан, Дэні Лаван, Джэймс Фокс.

ВЫ ДУМАЕЦЕ, гараджанін, апынуўшыся ў сапраўднай беларускай глыбінцы, на чысцюткім паветры, без пранізлівых гукаў усіх гэтых начных байкераў і рокераў, засне адразу ж сном немаўляці і праспіць аж да вясёленькай мелодыі пабудкі з мабільніка? Тады паспрабуйце заснуць, калі ў прыадчыненае акно вашага ўтульнага нумара ў новенькім гатэлі ўсю ноч... квакаюць жабкі! Калі раз-пораз чуюцца зусім дзіўныя гукі, якія і не здагадаешся, каму належаць — жывёліне ці птушцы. І ты ў поўным захапленні слухаеш усю гэтую раскошу, як скнара, баішся прапусціць шыкоўны начны аркестр, дзе ніхто не фальшывіць, ніхто нікому не перашкаджае, дзе ўсё адпрацавана стагоддзямі і будзе цягнуцца стагоддзямі, і нікому не надакучыць... А раніцай ты ўсхопліваешся за паўгадзіны да прызначанага часу і проста ад гатэльнага ганку — хочаш у тапачках, хочаш нават басанож — ідзеш у шыкоўны разліў, па вымашчанай для цябе дарозе. І вось за гэтыя паўгадзіны ты сустракаеш аж трох буслоў, што літаральна за некалькі метраў ад тваіх ног спакойна ловяць, відаць, тых самых жабак, што ноччу спявалі сваю адвечную песню кахання і адганялі сон у гараджан. А вось ад берага адплывае флатылія — белы гусак, шэрая гуска, чародка жоўценькіх і пушыстых гусянятак. Хіба так бывае?! Не паспяваеш задумацца, а гусінае сямейства ўсчынае канфлікт з кнігаўкамі — ці то гусак адганяе нахабных птушак, ці то кнігаўкі абураныя тым, што на іх тэрыторыю прычалілі няпрошаныя госці. І вада, вада — колькі кінуць вокам.

Вы — на Прыпяці. Можа, хто мяне і аспрэчыць, але менавіта яе варта назваць галоўнай беларускай ракою. Дняпро? Але ж нездарма кажуць: Днепр становіцца Дняпром пасля Прыпяці. А гэта ўжо Украіна. Дзе яшчэ сустрэнеш такі шыкоўны разліў — сёлета прыгажуня-рака разлілася да 17 км, і нават у другой палове мая мы на невялікіх імклівых катарах робім віражы там, дзе ўлетку квітнее луг.

— Мы тут сена звычайна косім, — тлумачыць малады егер Дзіма. Сёння яго праца — павазіць нас, гасцей, па шматлікіх завадзях, рукавах, каналах, што ўтварае разлітая рака, паказаць дробных і буйных птахаў, якіх на Прыпяці больш за 230 відаў. А звычайна ў яго праца крыху іншая — вазіць трактарыстаў на працу. На гэтым жа катары! Бо сухапутны шлях расцягнецца на дзясяткі кіламетраў, а тут 5 хвілін — і на месцы. Рамантыка! Ага, рамантыка, пярэчыць Дзіма, калі б не ўставаць у 4 раніцы. Што ж, іначай нічога не будзе. Тут, у Нацыянальным парку «Прыпяцкі», у знакамітых Ляскавічах, цану працы ведаюць. Каб запрасіць сюды на годны адпачынак і сваіх суайчыннікаў, і замежнікаў, працаваць даводзіцца шмат — як усюды, дзе паважаюць сябе і іншых. А палешукам у гэтым не адмовіш.

ХТО Ў ХАЦЕ ГАСПАДАР?

У «Прыпяцкі» варта прыехаць хоць бы для таго, каб пазнаёміцца са Сцяпанам Мікалаевічам Бамбізам, тутэйшым кіраўніком і проста вельмі абаяльным чалавекам — з адметным паляшуцкім гумарам, з глыбокай любоўю да людзей і да свайго краю. «*Чым болей жыву на свеце, тым болей захапляюся гэтым краем, тым болей радуюся, што жыву менавіта тут, тым болей люблю сваё Палессе*», — пачула ад Сцяпана Мікалаевіча падчас аднаго з падарожжаў. Як сапраўдны паляўнічы і рыбак, ён вялікі мастак расказваць гісторыі — вам вельмі пашанцуе, калі давядзецца пахадзіць тутэйшымі сцежкамі разам. Ён азартны і ўдачлівы фотапаляўнічы, бо ведае павадкі і норавы насельнікаў мясцовых лясных і водных нетраў. А самай вялікай удачай лічыць сустрэчы з цікавымі людзьмі, адметнымі сваёй асобаснай грунтоўнасцю і шчырасцю. І не важна, хто яны — знакаміты арабскі шэйх, нябедныя паляўнічыя з Італіі ды Нямеччыны ці апантаны рыбак з простай вудаю адкуль-небудзь з бязводнага і бязрыбнага кутка нашай краіны.

— Ёсць людзі з расстаўленымі пальцамі, але з пустымі вачыма. Яны мне нецікавыя...

Гэта таксама з дарожных гутарак са Сцяпанам Бамбізам. Ён шукае — па адным! — людзей у сваю каманду, а потым усе разам робяць справу, за якую не сорамна. Перш за ўсё перад сабой.

ПРЫЦЯГНЕННЕ ВЯЛІКАЙ ВАДЫ

Два дні ў Беларускай Амазоніі

Тры зоркі над Прыпяццю

Тут самы час пагаварыць пра падзею, якая і стала нагодай для нашага прыезду ў Ляскавічы. Ля самай вады вырас новенькі гатэль, які назвалі, вядома ж, «Над Прыпяццю». Адмыслоўцы гатэльнай справы прысвоілі яму тры паўнаважкія зоркі — душавыя кабінкі, фен, кандыцыянеры, інтэрнэт у нумарах, бездакорная чысціня, вышываныя фірмовыя буслы на рушніках і халатах.... Ёсць басейн з гідрамасажам, більярд, сауна. З густам аформленыя холы ні з чым не зблытаеш — інтэр'еры ўпрыгожылі паляўнічыя трафеі, яны ж — у рэстарацыі з дабротнай драўлянай мэбляй. Ёсць зала і для рыбакоў — з акварыумам, выявамі насельнікаў прыпяцкіх глыбінь і водмеляў. Уяўляю, якія гісторыі тут гучаць падчас вячэры з нагоды ўдалага клёву...

Гатэль спадабаецца, не сумняваюся, усім, хто любіць адпачываць камфортна. Нават прычапіцца няма да чаго, як зазначылі прадстаўнікі турфірмаў, што разам з намі падарожнічалі па Прыпяці. Што расказваць — гэта, як той казаў, трэба бачыць. Нумар на дваіх каштуе па Br95 тыс. з чалавека (са сняданкам). Пра сняданкі пагаворым крыху пазней, а пакуль нагадаем, што можна пажыць і ў туркомплексе ў Хлупінскай Будзе — усё, да адзінай дошчачкі, з жоўценькага дрэва; можна пасяліцца ў асобных дамках у Дарашэвічах ці ў палатках, ці ў доме рыбака. Можна замовіць харчаванне (40 тыс.дзень з чалавека), можна выбраць варыянт, дзе гатаваць давядзецца самому (для тых з нас, хто нават на адпачынку не можа адмовіць сабе ў любімай справе — гатаванні яечняў і катлет з казённага фаршу). Тут паважліва паставяцца да любога вашага выбару — кліент едзе рознага дастатку, але ўсіх яднае адно жаданне — убачыць, адчуць Прыпяць, некранутую прыроду, выцягнуць пругкую, трапяткую, а не тручаную цывілізацыяй вялую рыбіну, задыхнуцца ад хараства таго моманту, калі сонца апускаецца ў ваду. Вярнуць у сваё жыццё малады прысмак азарту.

На сафары, пад Петрыкаў

Сафары-парк — таксама навінка гэтага сезона. 5 гектараў лесу абгарадзілі, праклалі дарогу амаль у 30 км, а непадалёк ад яе зрабілі падкормачныя пляцоўкі для дзікай жывёлы. І вось мы на невялікім аўтобусе едзем па лесе: перасякаем то дуброву, то сасновы бор, то выязджаем на пракаветныя лугі, дзе, здаецца, да нас ніхто не хадзіў — такая роўная трава ўзнялася пад сонцам ды дажджамі. А яшчэ ехалі краем балота. Ведаеце, што ўразіла? Як хто клумбы зрабіў для гасцей — купіны пакрытыя кусцікамі з чароўнымі белымі кветкамі. Што такое? Аказваецца, так цвіце вядомы ўсім багун. Проста ніхто ў балота вясною не ходзіць, трапляем сюды пераважна тады, калі паспеюць балотныя ягады. Такую прыгажосць прапускаем...

Але, вядома, не кветачкі нюхаць ідуць сюды моцныя людзі, у чыёй душы гарыць азартны агонь паляўнічых. Ідуць найперш — за ўдалым кадрам: за час падарожжа вы ўволю наздымаеце дзікоў усіх памераў і расфарбовак, чуйных аленяў і ланяў, нетаропкіх зуброў, пашанцуе — лася ці лісіцу. І нават не ўдалы кадр тут галоўнае, а твае ўражанні, пра свежасць якіх ты і сам не падазраваў — вы б чулі, як у захапленні войкалі дзяўчаты з турыстычных фірмаў, калі маленькія паласата-рудыя парасяты, як кулі, джгалі да пляцовак з іхнімі, свінячымі, прысмакамі. Уяўляю, якім шчасцем стала б падарожжа ў сафары-парк для дзяцей. Тут, здаецца, спыняецца час, і ты зусім не заўважаеш, што прыехалі туды, адкуль выязджалі — экскурсія заканчваецца.

— Тут паказваем нашы абарыгенныя віды, — ролю экскурсавода сёння выконвае сам Генеральны дырэктар Нацыянальнага парку Сцяпан Бамбіза. — Вядзецца рэгуляванне колькасці дзікай жывёлы, паляпшэнне іх трафейных якасцяў.

У парку — 2 тысячы дзікоў, паўтысячы аленяў, 15 зуброў. Зімой падкормка складае да 50 % ад патрэбнага, а летам — 20: каб не забыліся дзікі ды лані, што не свойскія! Бо, як кажа кіраўнік «Прыпяцкага», да халявы хутка прывыкаюць — што чалавек, што звер. А гэты шлях чалавецтва ўжо праходзіла. Дарэчы, тут знайшлі прымяненне яблыкам, якія штовосень у вялікай колькасці гінуць у садах насельніцтва: скупляюць, каб звяры мелі дэсерт. Не прападаць жа дабру. Чакаюць добрага ўраджаю чарніц, іх тут любяць усе — дзікі, напрыклад, збіраюць ягадка да ягадкі, разбрыдаюцца па ўсім лесе... А цікаўныя турысты неўзабаве, як мяркуецца, будуць ездзіць тут нават на паравозіках. Недзе мы гэта бачылі, праўда? Але, вядома, не ў нас. А дакуль будзем шчыраваць у размовах — недзе там, у Еўропах... А мы хто? Сцяпан Мікалаевіч Бамбіза, грунтоўны знаўца гісторыі роднага краю, расказвае пра часіны ВКЛ, пра крыху пазнейшыя, калі палешукі, хоць і былі «людзьмі на балоце», але жылі заможна, гадавалі шмат жывёлы, паспяхова гандлявалі ёю. Мясцовы памешчык, напрыклад, за бесцань купляў маладняк ва Украіне, адкормліваў брагай з мясцовага бровара і вазіў у Санкт-Пецярбург — вялікія грошы меў! А потым былі рэвалюцыі, эпоха «матрэалізму», як кажа дырэктар, імкненне адвучыць людзей быць гаспадарамі... Час зноў быць імі.

Бывай, аўсянка!

Гэты невялікі раздзельчык — не пра птушак, хоць аўсянку і яе немудрагелістыя спевы ўсе ведаюць. Яшчэ бываюць усялякія там прасянкі, каналянкі... Зараз пагаворым пра хлеб надзённы. І пра тое, што даюць у «Прыпяцкім» да хлеба. За два дні, што мы правялі ў Нацпарку, давялося забыцца на дыеты тыпу ранішняй аўсянкі на вадзе і пакашт

Рашэнне Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь

АБ ПАРАДКУ РЭАЛІЗАЦЫІ ПРАВА НА АБСКАРДЖАННЕ Ў СУД АСУДЖАНЫМІ ДА АРЫШТУ, ПАЗБАЎЛЕННЯ ВОЛІ, ПАЖЫЦЦЁВАГА ЗНЯВОЛЕННЯ, АСОБАМІ, ЯКІЯ ЎТРЫМЛІВАЮЦЦА ПАД ВАРТАЙ, І АДМІНІСТРАЦЫЙНА АРЫШТАВАНЫМІ ПРЫМЕНЕНЫХ ДА ІХ МЕР СПАГНАННЯ

Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь у складзе старшынствуючага – Старшыні Канстытуцыйнага Суда Міклашэвіча П.П., намесніка Старшыні Марыскіна А.У., суддзяў Бойка Т.С., Варановіча Т.В., Данілюка С.Я., Ізоткі У.П., Козыравай Л.Р., Падгрушы В.В., Рабцава Л.М., Сяргеевай В.Г., Цікавенкі А.Г., Чыгрынава С.П.

на падставе часткі восьмай артыкула 22 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб судаўладкаванні і статусе суддзяў

у парадку рэалізацыі права на ўнясенне Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь, у палаты Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, іншыя дзяржаўныя органы ў адпаведнасці з іх кампетэнцыяй прапаноў аб неабходнасці ўнясення ў акты заканадаўства змяненняў і (або) дапаўненняў

з удзелам прадстаўнікоў:

Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь – Федарцова А.А., першага намесніка Старшыні Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь;

Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь – Гарошкі Ю.І., начальніка аддзела па нагляду за законнасцю выканання крымінальных пакаранняў Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь;

Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь – Нікеля С.Ю., начальніка ўпраўлення наглядна-выканаўчай дзейнасці Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь, Красікава В.С., начальніка штаба Дэпартамента выканання пакаранняў Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь,

разгледзеў у судовым пасяджэнні пытанне аб парадку рэалізацыі права на абскарджанне ў суд асуджанымі да арышту, пазбаўлення волі, пажыццёвага зняволення, асобамі, якія ўтрымліваюцца пад вартай, мер спагнання, накладзеных службовымі асобамі адміністрацыі папраўчых устаноў і месц утрымання пад вартай, правамоцнымі прымяняць спагнанні, за парушэнне ўстаноўленага парадку адбывання пакарання і невыкананне ўстаноўленых абавязкаў, а адміністрацыйна арыштаванымі – дысцыплінарных спагнанняў, накладзеных службовымі асобамі спецыяльных устаноў, што выконваюць адміністрацыйнае спагнанне ў выглядзе адміністрацыйнага арышту, за невыкананне ўстаноўленых абавязкаў.

Прааналізаваўшы палажэнні Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь (далей – Канстытуцыя), Крымінальна-выканаўчага кодэкса Рэспублікі Беларусь (далей – КВК), Працэсуальна-выканаўчага кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях (далей – ПВКабАП), Грамадзянскага працэсуальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь (далей – ГПК), Закона Рэспублікі Беларусь ад 16 чэрвеня 2003 года «Аб парадку і ўмовах утрымання асоб пад вартай» і іншых нарматыўных прававых актаў Рэспублікі Беларусь, Канстытуцыйны Суд устанавіў наступнае.

1. У адпаведнасці з Канстытуцыяй чалавек, яго правы, свабоды і гарантыі іх рэалізацыі з'яўляюцца найвышэйшай каштоўнасцю і мэтай грамадства і дзяржавы (частка першая артыкула 2); забеспячэнне правоў і свабод грамадзян Рэспублікі Беларусь з'яўляецца вышэйшай мэтай дзяржавы (частка першая артыкула 21); правы і свабоды асобы могуць быць абмежаваны толькі ў выпадках, прадугледжаных законам, у інтарэсах нацыянальнай бяспекі, грамадскага парадку, абароны маралі, здароўя насельніцтва, правоў і свабод іншых асоб (частка першая артыкула 23).

Абмежаванні правоў і свабод грамадзян могуць быць звязаны, у прыватнасці, з прымяненнем па прыгавору суда ўстаноўленых законам пакаранняў, утрыманнем асоб пад вартай, прымяненнем адміністрацыйнага спагнання ў выглядзе адміністрацыйнага арышту.

2. Асаблівасць пакарання як прымусовай меры крымінальна-прававога ўздзеяння, што прымяняецца па прыгавору суда да асобы, асуджанай за злачынства, заключаецца ў прадугледжаных законам пазбаўленні або абмежаванні правоў і свабод асуджанага. Правы і абавязкі асуджаных, а таксама іх абмежаванне вызначаюцца зыходзячы з парадку і ўмоў выканання і адбывання пакарання і іншых мер крымінальнай адказнасці.

Асноўныя абавязкі асуджаных да арышту, пазбаўлення волі, пажыццёвага зняволення вызначаны ў артыкуле 9 КВК, Правілах унутранага распарадку папраўчых устаноў, зацверджаных пастановай Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь ад 20 кастрычніка 2000 г. № 174. За парушэнне ўстаноўленага парадку адбывання пакарання да асуджаных могуць прымяняцца меры спагнання, прадугледжаныя часткай 2 артыкула 61, артыкуламі 112, 173 КВК, у тым ліку вымова, змяшчэнне ў штрафны ізалятар і іншыя.

Абавязкі асоб, якія ўтрымліваюцца пад вартай, і меры спагнання за іх невыкананне (папярэджанне, вымова, змяшчэнне ў карцэр або адзіночную камеру на гаўптвахце) устаноўлены Законам «Аб парадку і ўмовах утрымання асоб пад вартай».

Адміністрацыйнае спагнанне ў выглядзе адміністрацыйнага арышту заключаецца ва ўтрыманні фізічнай асобы ва ўмовах ізаляцыі ў месцах, вызначаных органам, што кіруе выкананнем адміністрацыйных спагнанняў, і ўстанаўліваецца на тэрмін да 15 сутак (частка 1 артыкула 6.7 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях).

Згодна з артыкулам 18.4 ПВКабАП адміністрацыйна арыштаваныя павінны выконваць абавязкі, устаноўленыя заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб выкананні адміністрацыйных спагнанняў у адносінах да парадку і ўмоў адбывання пакарання, а таксама законныя патрабаванні адміністрацыі спецыяльнай установы, якая выконвае адміністрацыйнае спагнанне ў выглядзе адміністрацыйнага арышту. Акрамя гэтага, абавязкі адміністрацыйна арыштаваных вызначаюцца Правіламі ўнутранага распарадку спецыяльных устаноў органаў унутраных спраў, якія выконваюць адміністрацыйнае спагнанне ў выглядзе адміністрацыйнага арышту, зацверджанымі пастановай Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь ад 8 жніўня 2007 г. № 194.

За невыкананне ўстаноўленых абавязкаў да адміністрацыйна арыштаваных могуць прымяняцца дысцыплінарныя спагнанні, прадугледжаныя ў артыкуле 18.10 ПВКабАП: вымова, пазачарговае дзяжурства па ўборцы памяшканняў і тэрыторыі ўстановы, змяшчэнне ў карцэр або адзіночную камеру на гаўптвахце.

Прымяненне мер спагнання, у прыватнасці да асоб, якія адбываюць пакаранне, можа пацягнуць істотныя прававыя вынікі пры вырашэнні пытання аб умоўна-датэрміновым вызваленні асуджаных ад адбывання пакарання, замене неадбытай часткі пакарання больш мяккім пакараннем, прымяненні амністыі або памілавання і інш., у сувязі з чым узрастае значэнне найстражэйшага выканання законнасці пры прымяненні да ўказаных асоб мер спагнання.

3. У адпаведнасці з Канстытуцыяй дзяржава гарантуе абарона яго правоў і свабод кампетэнтным, незалежным і непрадузятым судом у вызначаным законам тэрміны.

Згодна з артыкулам 8 Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека ад 10 снежня 1948 года кожны чалавек мае права на эфектыўнае аднаўленне ў правах кампетэнтнымі нацыянальнымі судамі ў выпадках парушэння яго асноўных правоў, прадастаўленых яму канстытуцыяй або законам.

Міжнародным пактам аб грамадзянскіх і палітычных правах ад 16 снежня 1966 года замацаваны абавязак кожнай дзяржавы, што ўдзельнічае ў дадзеным Пакце, забяспечыць любой асобе, правы і свабоды якой парушаны, эфектыўны сродак прававой абароны, нават калі гэта парушэнне было здзейснена асобамі, якія дзейнічалі ў афіцыйнай якасці (падпункт «а» пункта 3 артыкула 2), а таксама развіваць магчымасці судовай абароны (падпункт «b» пункта 3 артыкула 2).

Зыходзячы з дадзеных палажэнняў Канстытуцыі і міжнародна-прававых актаў, удзельніцай якіх з'яўляецца Рэспубліка Беларусь, у спецыяльных законах замацавана права асуджаных да арышту, пазбаўлення волі, пажыццёвага зняволення (частка 3 артыкула 61, частка 11 артыкула 113, частка 7 артыкула 173 КВК), асоб, якія ўтрымліваюцца пад вартай (частка пятая артыкула 34 Закона «Аб парадку і ўмовах утрымання асоб пад вартай»), і адміністрацыйна арыштаваных (частка 6 артыкула 18.11 ПВКабАП) на абскарджанне ў суд прымененых да іх мер спагнання, што з'яўляецца важнай гарантыяй абароны парушаных правоў дадзенай катэгорыі асоб, забеспячэння законнасці пры выкананні крымінальнага пакарання, адміністрацыйнага арышту і ўтрыманні асоб пад вартай.

4. На падставе рашэнняў Канстытуцыйнага Суда ад 2 красавіка 2001 г. «Аб праве асуджаных да пазбаўлення волі на судовае абскарджанне прымененых да іх мер спагнання», ад 15 ліпеня 2002 г. «Аб забеспячэнні канстытуцыйнага права асуджаных да пазбаўлення волі на судовае абскарджанне прымененых да іх мер спагнання», ад 24 снежня 2002 г. «Аб канстытуцыйных гарантыях права асоб, асуджаных да пазбаўлення волі, на судовае абскарджанне прымененых да іх мер спагнання» Законам Рэспублікі Беларусь ад 4 студзеня 2003 года «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь» было прадугледжана права асуджаных да пазбаўлення волі на абскарджанне ў суд накладзеных спагнанняў (частка 11 артыкула 113 КВК). Разам з тым заканадаўцам да цяперашняга часу не вызначаны парадак разгляду ў судзе такіх скарг.

У Пасланні «Аб стане канстытуцыйнай законнасці ў Рэспубліцы Беларусь у 2009 годзе» Канстытуцыйны Суд указаў, што выкананне прынцыпу прававой дакладнасці, які вынікае з канстытуцыйнага прынцыпу вяршэнства права (артыкул 7 Канстытуцыі), асабліва важна пры ўстанаўленні юрыдычнай адказнасці, рэгуляванні праваадносін, што датычацца правоў і свабод грамадзян, гарантый іх рэалізацыі, а наяўнасць прабелаў і калізій з прычыны невыканання прынцыпу прававой дакладнасці цягне не толькі неадназначнае разуменне законаў (іх асобных норм), але і іх неправамернае прымяненне, што не спрыяе забеспячэнню належнага ўзроўню канстытуцыйнай законнасці.

У сувязі з гэтым Канстытуцыйны Суд звяртае ўвагу на наяўнасць прабелу ў прававым рэгуляванні парадку разгляду ў судах скарг не толькі асуджаных да пазбаўлення волі, але і асуджаных да арышту, пажыццёвага зняволення, асоб, якія ўтрымліваюцца пад вартай, і адміністрацыйна арыштаваных на прымяненне да іх мер спагнання, што не ў поўнай меры забяспечвае рэалізацыю канстытуцыйнага права грамадзян на доступ да правасуддзя.

5. Ва ўмовах фактычнага пазбаўлення волі асуджаных, асоб, якія ўтрымліваюцца пад вартай, і адміністрацыйна арыштаваных паміж імі і прадстаўнікамі адміністрацыі ўстаноў, што выконваюць пакаранне або адміністрацыйнае спагнанне ў выглядзе арышту, а таксама месц утрымання пад вартай існуюць адносіны падпарадкаванасці, устаноўленыя КВК, ПВКабАП і іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Так, службовыя асобы папраўчых устаноў і месц утрымання пад вартай, указаныя ў артыкуле 115 КВК і артыкуле 34 Закона «Аб парадку і ўмовах утрымання асоб пад вартай», надзелены правам прымянення да асуджаных мер заахвочвання і спагнання. Аналагічныя паўнамоцтвы па накладанню дысцыплінарных спагнанняў у адносінах да адміністрацыйна арыштаваных маюць прадстаўнікі адміністрацыі спецыяльнай установы, што выконвае адміністрацыйнае спагнанне ў выглядзе адміністрацыйнага арышту (артыкул 18.11 ПВКабАП). У сваю чаргу, асуджаныя, асобы, якія ўтрымліваюцца пад вартай, і адміністрацыйна арыштаваныя ў ліку асноўных абавязкаў павінны выконваць законныя патрабаванні адміністрацыі ўстановы (частка 1 артыкула 9 КВК, артыкул 18.4 ПВКабАП), ветліва ставіцца да работнікаў органаў і ўстаноў, што выконваюць пакаранне (частка 2 артыкула 9 КВК).

Такім чынам, па меркаванню Канстытуцыйнага Суда, меры спагнання, што прымяняюцца да асуджаных да арышту, пазбаўлення волі, пажыццёвага зняволення, асоб, якія ўтрымліваюцца пад вартай, і адміністрацыйна арыштаваных за парушэнне ўстаноўленага рэжыму, неабходна разглядаць у якасці мер дысцыплінарнай адказнасці, асаблівасць якой у дадзеным выпадку заключаецца ў тым, што яна вынікае з адміністрацыйна-прававых адносін, што ўзнікаюць паміж асобамі, фактычна пазбаўленымі волі, і ўпаўнаважанымі службовымі асобамі, якія забяспечваюць рэжым адбывання пакарання, адміністрацыйнага арышту або ўтрымання пад вартай.

6. Парадак вядзення па справах, якія ўзнікаюць з адміністрацыйна-прававых адносін, вызначаны ў частцы 29 ГПК. Заканадавец прадугледжвае магчымасць разгляду ў гэтым парадку акрамя катэгорый спраў, указаных у артыкуле 335 ГПК, таксама іншых спраў, якія ўзнікаюць з адміністрацыйна-прававых адносін, у выпадках, прадугледжаных законам.

У сувязі з выкладзеным Канстытуцыйны Суд лічыць, што, зыходзячы з артыкула 60 Канстытуцыі ва ўзаемасувязі з палажэннямі часткі 3 артыкула 61, часткі 11 артыкула 113, часткі 7 артыкула 173 КВК, часткі пятай артыкула 34 Закона «Аб парадку і ўмовах утрымання асоб пад вартай», часткі 6 артыкула 18.11 ПВКабАП, што прадугледжваюць права асуджаных да арышту, пазбаўлення волі, пажыццёвага зняволення, асоб, якія ўтрымліваюцца пад вартай, і адміністрацыйна арыштаваных на судовае абскарджанне накладзеных спагнанняў, главу 29 ГПК неабходна дапоўніць нормамі, што вызначаюць парадак і асаблівасці разгляду ў судах скарг дадзенай катэгорыі асоб з улікам іх прававога палажэння.

На падставе выкладзенага, кіруючыся часткай першай артыкула 116 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, артыкуламі 22 і 24 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб судаўладкаванні і статусе суддзяў, Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь

ВЫРАШЫЎ:

1. У мэтах рэалізацыі канстытуцыйнага права кожнага на судовую абарону прызнаць неабходным заканадаўча вызначыць парадак і асаблівасці разгляду ў судах скарг асуджаных да арышту, пазбаўлення волі, пажыццёвага зняволення, асоб, якія ўтрымліваюцца пад вартай, і адміністрацыйна арыштаваных на прымяненне да іх мер дысцыплінарнага спагнання.

2. Прапанаваць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь падрыхтаваць праект закона аб унясенні адпаведных змяненняў і дапаўненняў у Грамадзянскі працэсуальны кодэкс Рэспублікі Беларусь і ўнесці яго на ўстаноўленым парадку ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

3. Гэта рашэнне ўступае ў сілу з дня прыняцця.

4. Апублікаваць гэта рашэнне ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Старшынствуючы –
Старшыня
Канстытуцыйнага Суда
Рэспублікі Беларусь
П.П. МІКЛАШЭВІЧ.

27 мая 2010 г., г. Мінск
№ Р-450/2010

ДВА РАЁНЫ БЕСПРАЦОЎНЫХ

У Прыдзвінскім краі 40 населеных пунктаў, уключаючы ўсе райцэнтры, маюць статус малых гарадскіх пасяленняў. У іх, у цэлым, пражывае прыкладна кожны пяты жыхар вобласці.

— Што датычыцца ўзроўню беспрацоўя, калі ў сярэднім ён па вобласці — 1,1 працэнта, у Паставах у два разы большы, у Лепелі — 1,5 працэнта... Калі разам падлічыць, у вобласці 31 тысяча беспрацоўных у малых гарадах. Гэта лічба адпавядае колькасці насельніцтва двух раёнаў, — падкрэсліў на пасяджэнні Віцебскага аблвыканкама **першы намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Уладзімір НАВАЦКІ**. Трэба прааналізаваць, хто з'яўляецца беспрацоўным у малых гарадах. Неабходна спрыяць, каб яны займаліся, напрыклад, рамёствамі, жанчыны, калі ўмеюць, шылі б дома... І калі мы будзем мець гэтыя звесткі, можна будзе і інвестараў зацікавіць, канкрэтна расказаць, якія прафесійныя здольнасці, майстэрства ёсць у мясцовых жыхароў.

Дарэчы, наконт інвестараў. Кіраўніцтва аблвыканкама заклікае кіраўніцтва рэгіёнаў не чакаць «добрых дзядзькаў» з-за мяжы, пакуль яны прыйдуць і нешта пабудуюць, адкрыюць новую вытворчасць. Трэба шукаць інвестараў сярод сваіх дзелавых людзей, актыўней працаваць з выхадцамі з раёнаў, у якіх ёсць уласны бізнэс, грошы, сувязі.

І такія прыклады ўжо ёсць. У Пастаўскім раёне бізнэсмен, які адсюль родам, маючы сваю справу па шыцці адзення ў Мінску, захацеў адкрыць вытворчасць на малой радзіме.

Трэба дапамагчы ў развіцці ўжо існуючых малых прадпрыемстваў, больш актыўна спрыяць таму, каб тыя ж беспрацоўныя станавіліся індывідуальнымі прадпрымальнікамі.

Як адзначае старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Віцебскага аблвыканкама Міхаіл Ляшчынскі, каля 500 беспрацоўных адкрылі ў малых паселішчах уласную справу, 80 сем'яў перасяліліся ў сельскую мясцовасць. За чатыры гады ажыццяўлення праграмы працаўладкаваны 24,5 тысячы чалавек, створаны 17,8 тысячы новых працоўных месцаў..

Пры гэтым, у адрас камітэта з боку кіраўніцтва аблвыканкама прагучала крытыка, бо трэба больш карпатліва выяўляць актыўных людзей, якія маглі б самі стварыць сабе рабочае месца: займацца арганізацыяй аграрнага турызму і гэтак далей.

— Калі не будзе выканана праграма развіцця малых гарадоў, простыя людзі гэтага не даруюць. Праграма накіравана на павышэнне ўзроўню і якасці жыцця людзей, — дадаў напрыканцы першы намеснік губернатара.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ В г. БРЕСТЕ

Адрес участка/ кадастровый номер	пер. Костюшко, 2 № 140100000001025067	пер. Костюшко, 4 № 140100000001025069	пер. Костюшко, 6 № 140100000001025070	пер. Костюшко, 8 № 140100000001025071	пер. Костюшко, 10 № 140100000001025072
№ лота	1	2	3	4	5
Начальная цена продажи (руб.)	9 044 370	9 035 550	9 041 320	9 032 500	9 041 320
Сумма задатка (руб.)	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000
Расх. по подг. земел.-кадастр. док. (руб.)	1 251 787	1 251 787	1 251 787	1 251 787	1 251 787
Общая площадь (га)	0,1025	0,1024	0,1025	0,1024	0,1025
Целевое назначение	для строительства и обслуживания жилого дома				
Характеристика ограничений в использовании земли	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет
Адрес участка/ кадастровый номер	пер. Костюшко, 12 № 140100000001025073	ул. Травяная, 8 № 140100000001025077	ул. Травяная, 10 № 140100000001025078	ул. Александровская, 16/1 № 140100000001024783	р-н бывших населенных пунктов Плоска-Мощенка (участок № 120) № 140100000001023217
№ лота	6	7	8	9*	10*
Начальная цена продажи (руб.)	9 014 860	8 199 610	8 191 500	38 987 390	34 608 680
Сумма задатка (руб.)	900 000	800 000	800 000	3 890 000	3 450 000
Расх. по подг. земел.-кадастр. док. (руб.)	1 251 787	1 251 787	1 251 787	595 784	-
Общая площадь (га)	0,1022	0,1011	0,1010	0,1132	0,1003
Целевое назначение	для строительства и обслуживания жилого дома				
Характеристика ограничений в использовании земли	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	водоохранная зона вне прибрежной полосы на площади 0,1132 га	ограничений в использовании земель нет
*-повторные аукционные торги					
Условия продажи	● осуществить в двухмесячный срок после принятия решения Брестского городского исполнительного комитета о предоставлении земельного участка, государственную регистрацию права на него; ● приступить к освоению земельного участка в течение 1 года со дня получения свидетельства о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на него в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство, иное освоение земельного участка)● по лоту № 10 – возместить затраты КИЗ № 7 по оформлению ПСД в размере 3 370 000 руб.				

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

Перечень документов представляемый потенциальным участником аукциона: заявление на участие в аукционе; заверенную копию платежного поручения о внесении задатка; **гражданином** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. **Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано** подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Задаток в размере до 10 % от начальной цены объекта перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № 3012000002678 в филиале № 126 АСБ «Беларусбанк» г. Бреста, код 252, УНП 290433924. Лицо, желающее участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносит задаток в размере, установленном для объекта с наибольшей начальной ценой.

Примечания: Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Для проведения аукциона необходимо наличие не менее 2-х участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победитель аукциона обязан: ● в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения горисполкома о предоставлении ему земельного участка осуществить оплату за аукционный объект и возместить расходы, понесенные городским бюджетом по подготовке земельно-кадастровой документации; ● приступить к освоению земельного участка в течение 1 года со дня получения свидетельства о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на него в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство, иное освоение земельного участка); ● осуществить в 2-месячный срок после принятия решения о предоставлении ему земельного участка государственную регистрацию права на земельный участок. **Победитель аукциона обязан** в течение 10 рабочих дней с даты проведения торгов возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников.

Аукцион состоится 8 июля 2010 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, каб. 605.
Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 04.06.10 г. до 17.30 01.07.10 г. по адресу: г. Брест, ул. Комсомольская, 46.
Контактные телефоны: 23 81 92, 23 45 56, 23 18 13. Сайт: bgcn.by city.brest.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В г. БРЕСТЕ

Адрес участка/ кадастровый номер	ул. 2-я Белорусская, № 140100000001019335	ул. Шоссейная, № 140100000001020247	ул. В. Интенационалистов, 19 № 140100000001019530	ул.В. Интернационалистов, 23 № 140100000001019531	ул. Октябрьской революции – ул. 28 Июля № 140100000001020990	ул. Волгоградская в районе рынка «Ковалево» № 140100000001020989	район индивидуальной застройки «Вычулки-Ямно» № 140100000001021585	район ул. Коммерческая № 140100000001022617	«ЮЗМР-4» № 18а по ГП № 140100000001022681	«ЮЗМР-4» № 19а по ГП № 140100000001022682
№ лота	1*	2*	3*	4*	5*	6*	7*	8*	9*	10*
Начальная цена продажи (руб.)	140 622 262	33 179 042	29 756 431	36 301 217	1 474 838 992	228 628 011	373 957 964	323 312 090	47 824 428	42 747 422
Сумма задатка (руб.)	14 000 000	3 317 000	2 975 000	3 630 000	147 483 000	22 862 000	37 395 000	32 330 000	4 780 000	4 270 000
Расх. по подг. земел.-кадастр. док. (руб.)	1 450 817	1 663 968	5 795 970	5 810 313	3 178 097	1 429 481	2 636 253	-	755 221	739 422
Общая площадь (га)	0,8704	0,1079	0,0673	0,1056	3,5375	0,4910	2,0631	1,7760	0,1234	0,1103
Срок аренды	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	25 лет	10 лет	10 лет
Целевое назначение	строительство и обслуживание объекта производственного назначения	строительство и обслуживание объекта общественного питания	строительство и обслуживание объектов социально-бытового назначения, торговли и общественного питания	строительство и обслуживание объектов социально-бытового назначения, торговли и общественного питания	строительство и обслуживание объекта торгово-развлекательного назначения, административного назначения, гостиницы с условием создания на прилегающей территории ландшафтно-рекреационной зоны	строительство и обслуживание объекта торговли промышленной группой товаров	строительство и обслуживание объекта многофункционального назначения	строительство логистического центра	строительство и обслуживание магазина продовольственных товаров	строительство и обслуживание магазина продовольственных товаров
Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке	0,1041 га – охранная зона канализационного коллектора; 0,0208 га – охранная зона газопровода среднего давления	- 0,0190 га – охранная зона санитарно-защитная полоса водоводов и водопроводов; 0,0047 га – охранная зона газопровода среднего давления	0,0117 га – охранная зона газопровода среднего давления	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	0,0435 га – охранная зона газопровода высокого давления	0,3305 га – охранная зона воздушной линии электропередачи напряжением 10 киловольт; 0,2105 га – охранная зона подземных кабельных линий связи; 0,0240 га – охранная зона воздушных и кабельных линий радиофикации	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет
Адрес участка/ кадастровый номер	«ЮЗМР-3» № 39, 40, 41 по ГП № 140100000001025055	«ЮЗМР-3» между № 41, 42 по ГП № 140100000001025056	«ЮЗМР-3» № 68 по ГП № 140100000001025057	«ЮЗМР-3» № 67 по ГП № 140100000001025058	«ЮЗМР-3» № 65 по ГП № 140100000001025060	в районе ул. Волгоградская № 140100000001025064	в районе Южного городка № 20 по ГП № 140100000001025228	в районе перекрестка ул. Морозова и ул. Колесника № 140100000001025229	ул. Ясеневая № 140100000001025230	ул. писателя Смирнова № 140100000001025231
№ лота	11*	12*	13*	14*	15*	16*	17	18	19	20
Начальная цена продажи (руб.)	173 855 808	145 851 015	159 669 215	20 505 150	57 743 312	123 706 505	215 637 852	9 105 483	117 896 229	3 261 106
Сумма задатка (руб.)	17 385 000	14 585 000	15 966 000	2 050 000	5 774 000	12 370 000	21 563 000	910 000	11 780 000	326 000
Расх. по подг. земел.-кадастр. док. (руб.)	1 244 233	1 366 583	1 366 583	1 366 583	1 366 583	1 306 845	1 188 240	1 261 642	1 325 567	1 281 493
Общая площадь (га)	1,2077	0,5272	0,5793	0,0576	0,2095	0,2967	0,5854	0,0600	0,3591	0,0093
Срок аренды	5 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет	10 лет
Целевое назначение	строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома	строительство и обслуживание торгово-административного центра	строительство и обслуживание бизнес-центра, гостиничного комплекса	строительство и обслуживание продовольственного магазина	строительство и обслуживание торгового центра	строительство и обслуживание спортивных сооружений	строительство и обслуживание магазина продовольственных товаров	строительство и обслуживание автомобильной мойки	строительство и обслуживание объекта торговли	установка и обслуживание павильона (оперативного модуля) для банковских услуг
Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	ограничений в использовании земель нет	0,0789 га – охранная зона санитарно-защитной полосы водоводов и водопроводов; 0,0206 га – охранная зона канализационных коллекторов	0,0093 га – водоохранная зона р. Муховец вне прибрежной полосы; 0,0015 га – охранная зона подземной кабельной линии электросвязи и радиофикации; 0,0010 га – охранная зона газопровода среднего давления
*-повторные аукционные торги										
Дополнительное условие по лоту № 7 – возмещение потерь с/х производства в сумме 26 094 700 рублей, вызванных изъятием 2,0631 га пахотных земель; по лоту № 8 – возмещение расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в т. ч. с гос. регистрацией в отношении создания земельного участка и потерь с/х производства в сумме 20 373 680 рублей										
Условия продажи	- внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка; - возмещение расходов, связанных с подготовкой земельно-кадастровой документации и гос. регистрации в отношении создания зем. участков, по лотам 7, 8 возмещение потерь с/х производства; - заключение с Брестским горисполкомом договора аренды зем. участка и осуществление в двухмесячный срок после принятия решения о предоставлении участка гос. регистрации прав на него; - начало освоения зем. участка в течение 6 месяцев с даты проведения аукциона и подписания протокола о его результатах; - получение в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2-х лет; - осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией; - снятие плодородного слоя почвы и использование его для нужд, связанных со строительством объекта и на благоустройство г. Бреста									

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

Перечень документов представляемый потенциальным участником аукциона: заявление на участие в аукционе; заверенную копию платежного поручения о внесении задатка; **гражданином** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; **индивидуальным предпринимателем** – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина или индивидуального предпринимателя** – нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь** – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; **представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица** – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык; **представителем иностранного гражданина** – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. **Задаток в размере до 10 % от начальной цены объекта перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № 3012000002678 в филиале № 126 АСБ «Беларусбанк» г. Бреста, код 252, УНП 290433924.** Лицо, желающее участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносит задаток в размере, установленном для предмета аукциона с наибольшей начальной ценой.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

**Победитель аукциона обязан

Кветкі — зоркамі ля ганка,
Ў светлых росах ціхі цень,
Зараз выйдзе дзядзька Янка —
Ўсім нам скажа: Добры дзень!
— Добры, пане гаспадару! —
Адгукнуцца дружна хвоі
І званочкі-сінявочкі
Заківаюць галавою.
— Добры! — паляціць вітанне
Ад лясных зялёных сцен
І сінічка на паркане
Дзінькне ўслед сваё:
дзень—дзень!
... добрым будзе дзень ад ранку,
Будзе сонца над барамі —
Хай бы выйшаў дзядзька Янка
Ды парадаваўся з намі...

(на радзіме Янкі КУПАЛЫ ў Вязынцы. Чэрвень 2010 года)

Гюнеш злучыла Беларусь і Турцыю

Ведай нашых!

«Дачка Усходу» ўзяла ўдзел у міжнародным фестывалі International Competition of Istanbul Songs, што адбыўся напрыканцы мая ў сталіцы Турцыі ў межах праграмы «Стамбул — сталіца еўрапейскай культуры-2010». У конкурснай частцы фэсту ўзялі ўдзел выбітныя вакалісты з тузіна розных краін Еўропы — Балгарыі, Беларусі, Венгрыі, Вялікабрытаніі, Германіі, Ірландыі, Іспаніі, Італіі, Літвы, Македоніі, Мальты, Румыніі.

Фота з асабістага архіва спявачкі.

«Ідэя конкурсу была ў тым, каб удзельнікі з розных краін выконвалі песні пра Стамбул на турэцкай мове, пад акампанемент аркестра, — расказвае Гюнеш, — і кожны з нас такім чынам атрымліваў часцінку музычнай культуры Турцыі. Мая кампазіцыя — песня 50-х гадоў «Бывай, Стамбул!» была вельмі складанай у вакальным сэнсе, і я па-добраму хвалявалася, але справілася з задачай». Ды не проста справілася — па выніках творчага спаборніцтва беларуская артыстка ўвайшла ў тройку наймацнейшых вакалістаў і заняла 2-е месца, атрымаўшы ў якасці прыза не толькі сярэбраны кубак, але і салідную грашовую ўзнагароду. Наконт памеру апошняй спявачка шмат не гаворыць, але разлічвае, што гэтых грошай хопіць на новыя касцюмы і запіс чарговага сольнага альбома.

Выступленне Гюнеш як на турэцкай, так і на беларускай мове (спявачка выканала кампазіцыю «Спытай у неба») настолькі ўразіла членаў журы — прадстаўнікоў краін — удзельніц фестывалю, што спявачка атрымала мноства запрашэнняў, і ўжо да канца года ў яе распісаны гастрольны графік — Іспанія, Італія, Мальта, Германія, Балгарыя, Турцыя... Але ў ваяжы па еўрапейскіх краінах артыстка не забываецца на выступленні ў беларускіх гарадах. «Як на ўсё хапае сіл і часу? Ды проста мне вельмі падабаецца тое, чым я займаюся!» — смяецца Гюнеш.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Ну і ну!

КОТ, МУЖЧЫНА І РАТАВАЛЬНІКІ

2 чэрвеня каля 22 гадзін бабруйскія ратавальнікі атрымалі паведамленне пра мужчыну, які знаходзіцца на дрэве на ўзроўні 6 паверха (гэта каля 18 метраў) і не здольны сам спусціцца на зямлю.

Як паведамілі ў Магілёўскім абласным упраўленні МНС, меў патрэбу ў дапамозе 31-гадовы мужчына, школьны настаўнік фізкультуры, які забраўся на сасну, каб зняць адтуль няшчаснага ката. Аднак калі чалавек наблізіўся да жывёлы, кот уцёк, а сам ён застаўся на дрэве і стаў прасіць мінакоў патэлефанаваць у МНС. Гісторыя завяршылася шчасліва: мужчыну знялі з дрэва, ніякіх траўмаў ён не атрымаў. Пра лёс ката нічога не паведамляецца.

Ілона ІВАНОВА.
Фота Магілёўскага УМНС.

БЕЛВНЕШЭКОНОМБАНК
ТРАДИЦИИ НАДЕЖНОСТЬ КОМПЕТЕНТНОСТЬ

ОАО «Белвнешэкономбанк» г. Минск, ул. Мясникова, 32

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БАЛАНС на 1 января 2010 года

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	на 01.01.10 г.	на 01.01.09 г.
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101	4,1	72825,0	71836,2
3	Средства в Национальном банке	1102	4,2	209565,9	62100,7
4	Ценные бумаги:	1103		141817,5	-
	для торговли	11031		-	-
	удерживаемые до погашения	11032		-	-
	в наличии для продажи	11033	4,3	141817,5	-
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	4,4	441089,7	252960,1
6	Кредиты клиентам	1106	4,5	1191425,4	1040980,7
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	4,6	2967,9	3591,5
	Инвестиции в зависимые юридические лица			3073,1	2529,8
	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	4,7	153283,9	122184,1
	Деловая репутация			-	-
9	Прочие активы	1109	4,8	30780,7	31134,6
10	ИТОГО активы	110		2246829,1	1587317,7
11	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
12	Средства Национального банка	1202	4,9	2406,5	5169,2
13	Кредиты и другие средства банков	1205	4,10	443011,8	284301,4
14	Средства клиентов	1206	4,11	984053,5	811087,3
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208		7517,6	1305,7
16	Прочие обязательства	1209	4,12	42782,7	41906,0
17	ВСЕГО обязательства	120		1479772,1	1143769,6
18	**КАПИТАЛ**				
19	Уставный фонд	1211	4,13	604780,0	327246,0
20	Эмиссионный доход	1212		-	-
21	Резервный фонд	1213		30849,6	16419,5
22	Накопленная прибыль	1214		59929,3	37927,4
23	Фонд переоценки статей баланса	1215		62990,9	58742,6
	Доля изменений в капитале зависимых юридических лиц			-	-
	Доля изменений в капитале совместно контролируемых юридических лиц			-	-
	Всего капитал, принадлежащий собсвенникам головной организации-банка			758549,9	440335,5
	Доля меньшинства			8507,2	3212,6
24	ВСЕГО капитал	121		767057,0	443548,1
25	ИТОГО обязательства и капитал	12		2246829,1	1587317,7

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 января 2010 года

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	на 01.01.10 г.	на 01.01.09 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	5,1	189471,7	114646,3
2	Процентные расходы	2012	5,2	93415,5	59422,0
3	Чистые процентные доходы	201		96056,2	55224,3
4	Комиссионные доходы	2021	5,3	66442,1	50667,1
5	Комиссионные расходы	2022	5,4	7230,9	6939,9
6	Чистые комиссионные доходы	202		59211,2	43727,2
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203	5,5	28511,3	16519,0
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	5,6	18,3	114,3
9	Доход в форме дивидендов	205		1445,5	82,1
10	Чистые отчисления в резервы	206	5,7	28515,5	10924,0
11	Прочие доходы	207	5,8	68018,9	36223,4
12	Операционные расходы	208	5,9	145642,4	101602,9
13	Прочие расходы	209	5,10	26446,7	14145,7
14	Налог на прибыль	210		17704,5	8831,5
15	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		34952,3	16386,2
	Базовая прибыль на простую акцию			9,74	10,85
	Разводненная прибыль на простую акцию			-	-
	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц			857,0	293,5
	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц			-	-
	Итого прибыль (убыток)			35809,3	16679,7
	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая собственникам головной организации-банка			34133,0	16337,5
	Доля меньшинства в прибыли (убытке)			1676,3	342,2

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2009 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статей капитала/ наименование показателей	Символ	Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонды переоценки статей баланса	Всего капитал, принадлежащий собственникам головной организации-банка	Доля меньшинства	Всего капитал
1	2	3	4	5	6	7	8			
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному									
1	Остаток на 1 января 2008 года	3011	23885,1	0,0	13341,6	29871,5	47066,8	114165,0	2593,7	116758,7
2	Изменение статей капитала, в том числе:	3012	303360,9	0,0	3077,9	8055,9	11675,8	326170,5	618,9	326789,4
2,1	совокупный доход	30121				16337,5	11104,8	27442,3	618,9	28061,2
2,2	направление прибыли на пополнение фондов	30122			3082,3	-3082,3		0,0		0,0
2,3	операции с учредителями (участниками):	30123	303360,9	0,0	0,0	-5199,3	0,0	298161,6	0,0	298161,6
2,4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	303325,1					303325,1		303325,1
2,5	выплата дивидендов акционерам	301232				-5199,3		-5199,3		-5199,3
2,6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	35,8					35,8		35,8
2,7	перераспределение между статьями капитала	30125						0,0		0,0
2,8	прочие изменения	30126			-4,4		571,0	566,6		566,6
	Приобретение дочернего юридического лица							0,0		0,0
3	Остаток на 1 января 2009 года	3013	327246,0	0,0	16419,5	37927,4	58742,6	440335,5	3212,6	443548,1
	Измененения, произошедшие в количественном составе участников группы				-2,1	-77,1	22,1	-57,1	1199,8	1142,7
	Раздел II. За отчетный год									
4	Остаток на 1 января 2009 года	3011	327246,0	0,0	16417,4	37850,3	58764,7	440278,4	4412,4	444690,8
5	Изменение статей капитала, в том числе:	3012	277534,0	0,0	14432,2	22079,0	4226,2	318271,4	4094,8	322366,2
5,1	совокупный доход	30121				34133,0	4226,2	38359,2	4094,8	42454,0
5,2	направление прибыли на пополнение фондов	30122			14432,3	-14432,3		0,0		0,0
5,3	операции с учредителями (участниками):	30123	277534,0	0,0	0,0	0,0	0,0	277534,0	0,0	277534,0
5,4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	277534,0					277534,0		277534,0
5,5	выплата дивидендов акционерам	301232				0,0		0,0		0,0
5,6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	0,0					0,0		0,0
5,7	перераспределение между статьями капитала	30125						0,0		0,0
5,8	прочие изменения	30126			-0,1	2378,3	0,0	2378,2		2378,2
	Приобретение дочернего юридического лица							0,0		0,0
6	Остаток на 1 января 2010 года	3013	604780,0	0,0	30849,6	59929,3	62990,9	758549,8	8507,2	767057,0

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2009 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2009 год	2008 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль за отчетный период	301211		34133,0	16337,5
2	Прочие компоненты совокупного дохода за отчетный период	301212		4226,2	11104,8
2,1	В том числе: Переоценка основных средств	3012121		4194,0	11069,2
2,2	переоценка незавершенного строительства и неустановленного оборудования	3012122		32,2	35,6
2,3	переоценка ценных бумаг	3012123			
2,4	переоценка инструментов хеджирования	3012124			
2,5	переоценка прочих статей баланса	3012125			
	Доля в совокупном доходе, принадлежащая собственникам головной организации-банка				
	Доля меньшинства в совокупном доходе			4094,8	618,9
3	ИТОГО совокупный доход за отчетный период	30121	6	42454,0	28061,2

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2009 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2009 г.	2008 г.
1	2	3	4	5	6
1	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
2	Полученные процентные доходы	7010		189 436,2	114 296,5
3	Уплаченные процентные расходы	7011		-92 258,0	-58 551,8
4	Полученные комиссионные доходы	7012		66 442,7	50 668,8
5	Уплаченные комиссионные расходы	7013		-7 260,9	-7 013,5
6	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	7014		25 950,9	10 352,2
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	7015		18,3	114,3
8	Доход в форме дивидендов	7016		119,2	82,0
9	Прочие полученные доходы	7017		29 592,6	33 944,7
10	Прочие уплаченные расходы	7018		-152 805,5	-106 231,5
11	Уплаченный налог на прибыль	7019		-18 209,5	-9 611,4
12	Итого денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах	701		41 026,0	28 050,3
13	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	7020		5 192,6	10 404,2
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	7021		-137 568,0	15 159,5
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов и других денежных средств в банках	7022		-18 321,6	-69 840,9
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	7023		22 203,8	-455 729,8
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	7025		19 862,2	-24 874,6
18	Итого потоки денежных средств от изменения операционных активов	702		-108 631,0	-524 881,6
19	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	7030		-6 174,5	-2 797,7
20	Чистый прирост (снижение) денежных средств в форме кредитов и других средств банков	7032		66 139,9	158 241,6
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	7033		21 309,1	102 911,8
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	7034		5 829,1	90,0
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	7035		-14 128,3	9 030,3
24	Итого потоки денежных средств от изменения операционных обязательств	703		72 975,3	267 476,0
25	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70	7	5 370,3	-229 355,3
26	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
27	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	7110		-25 930,5	-55 283,2
28	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	7111		16 891,4	31 275,9
29	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	7112		-1 136,3	0,0
30	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	7113		0,0	1 570,1
31	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	7114		-6 537,8	-452 951,1
32	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	7115		6 537,8	452 951,1
33	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71	7	-10 175,4	-22 437,2
34	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
35	Эмиссия акций	7211		277 534,0	303 297,3
36	Выкуп собственных акций	7212		0,0	0,0
37	Продажа ранее выкупленных собственных акций	7213		0,0	35,8
38	Выплата дивидендов	7214		-11,4	-5 157,9
39	*Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности*	72	7	277 522,6	298 175,2
40	*Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты*	73	7	50 207,2	944,1
41	*Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов*	74		322 924,7	47 326,8
42	*Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода*	740	7	X	201 383,6
43	*Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода*	741	7	524 308,3	X

Председатель Правления **Г.А. Егоров**
Главный бухгалтер **З.С. Кушнерова**
Дата подписания 14 мая 2010 года

ПЕРЕЧЕНЬ УЧАСТНИКОВ БАНКОВСКОГО ХОЛДИНГА, головной организацией которого является ОАО «Белвнешэкономбанк», по состоянию на 01.01.2010 г.

№ п/п	Полное и сокращенное (в скобках) наименование юридического лица	Место нахождения (место учреждения)
1.	Открытое акционерное общество «Белвнешэкономбанк» (ОАО «Белвнешэкономбанк»)	220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32
2.	Унитарное страховое предприятие «Белвнешстрах» Открытого акционерного общества «Белвнешэкономбанк» (УСП «Белвнешстрах»)	220073, г. Минск, ул. Скрыганова, 6, к. 405
3.	Совместное закрытое акционерное общество «Внешэнергосервис» (СЗАО «Внешэнергосервис»)	220073, г. Минск, ул. Скрыганова, 6, ком. 511
4.	Коммерческая совместная организация «Внешэкономстрой» общество с ограниченной ответственностью (КСО «Внешэкономстрой» ООО)	220004, г. Минск, пр. Победителей, 23, к. 3, каб. 208 а
5.	Коммерческая совместная организация «Внешстройинвест» общество с ограниченной ответственностью (КСО «Внешстройинвест» ООО)	220020, г. Минск, пр. Победителей, 20, корп. 1
6.	Совместное закрытое акционерное общество «Белинтерфинанс» (СЗАО «Белинтерфинанс»)	220007, г. Минск, ул. Московская, 13, 4 этаж, каб. 402-406
7.	Закрытое акционерное общество «Сивельга» (ЗАО «Сивельга»)	220004, г. Минск, ул. Короля, 2, ком. 201-223
8.	Частное сельскохозяйственное унитарное предприятие «Агрофирма «Орда» (ЧУП «Агрофирма «Орда»)	222656, Минская обл., Клецкий р-н, д. Орда, ул. Зеленая, 27а
9.	Закрытое акционерное общество «Интерэкон-Н» (ЗАО «Интерэкон-Н»)	220073, г. Минск, ул. Скрыганова, 6, ком. 510
10.	Совместное закрытое акционерное общество «Белвнешлизинг» (СЗАО «Белвнешлизинг»)	220007, г. Минск, ул. Левкова, 16, каб. 21/1

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 6 от 27.10.2006. УНП 100010078.

ERNST & YOUNG

Ernst & Young LLC
Korol Street, 51, 2nd floor, office 30
Minsk, 220004, Republic of Belarus
Tel: +375 (17) 209 4535
Fax: +375 (17) 209 4534
www.ey.com/belarus

ИООО «Эрнст энд Янг»
Республика Беларусь, 220004, Минск
ул. Короля, 51, 2 этаж, офис 30
Тел.: +375 (17) 209 4535
Факс: +375 (17) 209 4534

Аудиторское заключение независимой Аудиторской организации ИООО «Эрнст энд Янг» по публикуемой консолидированной финансовой отчетности ОАО «Белвнешэкономбанк», подготовленной по итогам деятельности за 2009 год

Акционерам, Наблюдательному совету и Правлению ОАО «Белвнешэкономбанк»

Мы провели аудит консолидированного бухгалтерского баланса ОАО «Белвнешэкономбанк» как банковского холдинга (далее «Банк») на 1 января 2010 года, соответствующих консолидированных отчетов о прибыли и убытках, об изменении капитала и о движении денежных средств за год по указанную дату (далее «отчетные формы»). Данные отчетные формы составлены на основании консолидированной финансовой отчетности Банка как банковского холдинга с целью их обязательной публикации.

Указанная консолидированная финансовая отчетность была подготовлена руководством Банка в соответствии с Законом Республики Беларусь от 18 октября 1994 года № 3321-XII «О бухгалтерском учете и отчетности», «Инструкцией по ведению бухгалтерского учета в банках, расположенных на территории Республики Беларусь», утвержденной постановлением Совета директоров Национального банка Республики Беларусь от 19 сентября 2005 года № 283 с изменениями и дополнениями, «Инструкцией по составлению консолидированной финансовой отчетности Национальным банком Республики Беларусь и банками Республики Беларусь», утвержденной Постановлением Совета директоров Национального банка Республики Беларусь от 21 марта 2008 года № 80, и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки консолидированной финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде.

Ответственность руководства

Ответственность за подготовку и представление консолидированной финансовой отчетности и прилагаемых отчетных форм в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности несет руководство Банка. Данная ответственность распространяется на разработку, внедрение и поддержание надлежащего функционирования системы внутреннего контроля, которая должна обеспечивать подготовку достоверной консолидированной финансовой отчетности и прилагаемых отчетных форм, не содержащих существенных искажений в результате ошибок или недобросовестных действий; выбор и применение надлежащей учетной политики; определение обоснованных оценочных значений.

Ответственность Аудиторской организации и описание аудита

Наша обязанность заключается в том, чтобы на основе проведенного аудита выразить мнение о достоверности данных отчетных форм.

Отчетные формы Банка за 2008 год были проверены другой аудиторской организацией, аудиторское заключение которой датировано 29 мая 2009 года и содержит безусловно положительное мнение об отчетных формах за 2008 год.

Мы руководствовались требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» от 8 ноября 1994 года № 3373-XII и провели аудит в соответствии с Правилами аудиторской деятельности, утвержденными Министерством финансов Республики Беларусь. Данные правила обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность в отсутствии существенного искажения в прилагаемых отчетных формах.

Аудит включает выполнение процедур, направленных на получение аудиторских доказательств в отношении сумм и информации, представленных в отчетных формах. Выбор процедур основывается на суждении аудитора, включая оценку риска существенного искажения отчетных форм вследствие ошибок или недобросовестных действий. При оценке этого риска аудитор рассматривает аспекты внутреннего контроля в отношении подготовки и достоверного представления отчетных форм с тем, чтобы определить процедуры аудита, необходимые в конкретных обстоятельствах, а не для выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Банка. Аудит также включает оценку уместности выбранной учетной политики и обоснованности бухгалтерских оценок, сделанных руководством Банка, и оценку представления отчетных форм в целом.

Мы считаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими для выражения нашего мнения.

Мнение

По нашему мнению, прилагаемые отчетные формы, составленные на основании консолидированной финансовой отчетности Банка, достоверно, во всех существенных отношениях, отражают финансовое положение Банка по состоянию на 1 января 2010 года, результаты его финансово-хозяйственной деятельности и движение денежных средств за год по указанную дату в соответствии с Законом Республики Беларусь от 18 октября 1994 года № 3321-XII «О бухгалтерском учете и отчетности», «Инструкцией по ведению бухгалтерского учета в банках, расположенных на территории Республики Беларусь», утвержденной Постановлением Совета директоров Национального банка Республики Беларусь от 19 сентября 2005 года № 283 с изменениями и дополнениями, «Инструкцией по составлению консолидированной финансовой отчетности Национальным банком Республики Беларусь и банками Республики Беларусь», утвержденной Постановлением Совета директоров Национального банка Республики Беларусь от 21 марта 2008 года № 80, и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки консолидированной финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде.

Пояснящий параграф

Прилагаемые отчетные формы не имеют своей целью представление финансового положения и результатов деятельности Банка в соответствии с принципами или методами бухгалтерского учета, общепринятыми в странах, помимо Республики Беларусь. Соответственно, прилагаемые отчетные формы не предназначены для лиц, не знакомых с принципами, процедурами и методами бухгалтерского учета, принятыми в Республике Беларусь.

Мы проводили аудит соответствия консолидированной финасовой отчетности и прилагаемых отчетных форм требованиям Национальных стандартов финансовой отчетности только в части положений, регламентирующих представление и раскрытие информации в консолидированной финансовой отчетности и прилагаемых отчетных формах.

Иностранное общество с ограниченной ответственностью «Эрнст энд Янг»	Свидетельство о государственной регистрации № 577 от 7 апреля 2005 года. Лицензия на право осуществления аудиторской деятельности № 02200/0416677 (общий аудит) выдана Министерством финансов Республики Беларусь на основании решения от 25 июля 2005 года № 222 сроком на 5 лет. Внесены изменения и (или) дополнения на основании решения от 8 февраля 2008 года № 37. Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 11 от 15 сентября 2005 года, действительна до 14 сентября 2010 года.
Лащенко Павел Анатольевич Директор	Квалификационный аттестат аудитора Министерства финансов Республики Беларусь № 0000738 от 14 мая 2003 года, без ограничения срока действия. Свидетельство о соответствии квалификационным требованиям для осуществления аудиторской деятельности в банковской системе № 8 от 28 октября 2004 года, без ограничения срока действия (дата последнего тестирования 14 ноября 2008 года).
Житомирская Оксана Геннадьевна Заместитель директора по работе с клиентами	Квалификационный аттестат аудитора Министерства финансов Республики Беларусь № 0001790 от 6 июля 2007 года, без ограничения срока действия. Свидетельство о соответствии квалификационным требованиям для осуществления аудиторской деятельности в банковской системе № 35 от 12 сентября 2007 года, без ограничения срока действия.

Дата аудиторского заключения: 15 мая 2010 года.
Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь.
Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 15 мая 2010 года.

Председатель Правления ОАО «Белвнешэкономбанк» Егоров Г. А.
Директор ИООО «Эрнст энд Янг» Лащенко П. А.

Наш культурны асяродак
Жыраандоля
Выпуск № 10 (96)

ПІЛІПКА Ў «АДЗІДАСЕ», альбо Кнігі выходзяць з-пад кантролю

ПОГЛЯД НА ТОЕ, ЧАМУ БЕЛАРУСКІЯ КНІЖНЫЯ ГРАФІКІ НЕ ХОЧУЦЬ МАЛЯВАЦЬ?

«Затое не прагрызе!» — так на маіх вачах клапатлівая матуля выбірае ў кнігарні кніжку-цацку для свайго маленькага сына. Кніжка стракатая і безгустоўная, але з тоўстымі кардоннымі старонкамі. Яе, як і пераважную большасць іншых кніг для дзяцей у нашых кнігарнях, напаўняюць безаблічныя, пазбаўленыя ўсялякай мастацкай выразнасці, «кітчавыя» малюнкі. Гэтыя малюнкі наўрад ці змогуць навучыць будучага грамадзяніна адрозніваць дабро і зло, распазнаваць нацыянальную культуру, з маленства цаніць сям'ю і радзіму. Звярніце ўвагу на галоўны крытэр, якім карыстаецца матуля пры выбары кнігі для свайго дзіцяці. Агучаны часткова жартам, ён наводзіць на сур'ёзныя і не дужа вясёлыя разважанні пра культурны ўзровень сярэдняга беларуса, пра колькасную несуразмернасць якаснай дзіцячай кнігі і «кітчу». А нашэсце расійскіх дзіцячых кніг на айчынны рынак і няздольнасць беларускай дзіцячай кнігі ні колькасна, ні якасна супрацьстаяць гэтай «экспансіі» — факты агульнавядомыя. Што ж перашкаджае беларускай дзіцячай кніжнай ілюстрацыі быць высокамастацкай і канкурэнтаздольнай?

Дзе кнігі?

Яшчэ ў савецкія часы беларуская школа кніжнай графікі стала вядомая на ўвесь свет. Немагчыма пераацаніць унёсак у беларускую графіку такіх мастакоў як Арлен Кашкурэвіч, Уладзімір Савіч, Валеры Славук, Уладзімір Вішнеўскі, Мікалай Селяшчук... Сёння на кніжных паліцах мы бачым вельмі мала добра праілюстраваных беларускіх дзіцячых кніг. Натуральна, паўстае пытанне: ці існуе сёння школа беларускай кніжнай графікі?

Уладзімір САВІЧ, мастак, графік, старшыня Саюза мастакоў лічыць так:

— Раней беларуская школа кніжнай графікі мела высокі ўзровень і заслугоўвала вялікай увагі. Зараз яна існуе, але ўзровень гэтай школы значна знізіўся. Я сам выкладаю ў Беларускай акадэміі мастацтваў і назіраю, што студэнты сталі больш лянівымі і абыякавымі да працы. Адпаведна ўпаў і агульны мастацкі ўзровень будучых графікаў. А самых таленавітых студэнтаў-графікаў запрашаюць, напрыклад, у Швецыю на стажыроўку, бо за мяжой, у адрозненні ад нашай краіны, вельмі запатрабаваныя прафесійныя мастакі, якія працуюць у ручных тэхніках графікі.

Адзін з найвыбітнейшых кніжных графікаў новага пакалення Павел Татарнікаў таксама вось ужо год як выкладае ў БАМе і прытрымліваецца такога меркавання: «Школа, безумоўна, існуе. Бо школа — гэта перадача навыкаў і ведаў. Яна не перапынялася. Прадстаўнікі беларускай графічнай школы могуць працаваць у іншых краінах свету, але будуць належаць менавіта да беларускай школы, бо яны ў Беларусі вучыліся і з'яўляюцца носьбітамі адмысловага мастацкага светапогляду і менталітэту. У Беларусі шмат маладых таленавітых кніжных графікаў: Ігар Гардзіёнак, Уладзімір Даўгяла, Тамара Шэлест...» Але калі перадача мастацкіх навыкаў і ведаў не перапынялася, калі ў нас ёсць таленавітыя графікі, то чаму беларуская дзіцячая кніга не «гучыць» так значна і ўпэўнена, як гучала ў тыя ж савецкія часы? Чаму наогул мала якасных беларускіх дзіцячых кніг, аздобленых ілюстрацыямі айчынных графікаў?

Валянцін ЛУКША, старшыня секцыі дзіцячай літаратуры Саюза пісьменнікаў Беларусі, не згодны з тым, што ўзровень беларускай кніжнай ілюстрацыі знізіўся:

— Зараз не ўзровень знізіўся, а колькасць кніг паменшылася, — лічыць пісьменнік. — Пра якасць нашых кніг сведчаць вынікі Рэспубліканскага конкурсу «Мастацтва кнігі». Безумоўна, калі-нікалі выдаюцца кнігі, афармленыя мэтрамі кніжнай графікі: Таццянай Беразенскай, Міколам Купавам, Міколам Казловым...

Але ці з'яўляецца перамога на рэспубліканскім (не міжнародным!) конкурсе паказчыкам якасці выдання? Альбо варта глядзець на попыт, на прадавальнасць кніг, на рэкламаванне айчыннай кніжнай прадукцыі, на яе канкурэнтаздольнасць? Калі кнігі такія цудоўныя, што перамагаюць на конкурсе, дык чаму ж яны тады залежваюцца на паліцах кнігарняў?

Там жа, дзе і ганарары...

Даўно вядома, што, не здолеўшы рэалізаваць сябе на радзіме, шмат беларускіх мастакоў альбо з'язджаюць за мяжу, альбо працуюць на замежныя выдавецтвы. Нават Павел Татарнікаў, уладальнік двух браціслаўскіх «Залатых яблыкаў» — самай прэстыжнай міжнароднай узнагароды ў галіне кніжнай ілюстрацыі, прызнаўся, што сёлета атрымаў прапанову ад дзяржаўнага выдавецтва ўпершыню аж за дзесяць гадоў! Беларускі графік актыўна супрацоўнічае са шматлікімі замежнымі выдавецтвамі (напрыклад, англійскімі, тайваньскімі). А з 1999 па 2008 год для Беларусі рабіў толькі па адной кнізе ў год для серыі «Сем цудаў Беларусі», і тое для прыватнага выдавецтва «Кавалер». Чаму складаюцца такія нягеглыя стасункі паміж дзяржаўнымі выдавецтвамі і мастакамі ў нашай краіне?

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Абодва мае суразмоўцы (і Уладзімір Савіч, і Павел Татарнікаў) літаральна ў адзін голас канстатавалі нежаданне прафесійных мастакоў супрацоўнічаць з беларускімі дзяржаўнымі выдавецтвамі. «Мастак цяпер не хоча брацца за кнігу. Таму што ён элементарна не атрымлівае ганарар за сваю працу, — кажа Уладзімір Савіч. — Адбываецца так: кніга праілюстраваная, праца зробленая, але праходзіць два-тры гады, а мастак так і не атрымлівае свае грошы. Дзяржава пакінула гэтую справу на сумленне выдавецтваў.

А выдавецтвы працуюць па дамове, у якой гаворыцца, што мастак атрымае ганарар толькі пасля таго, як будзе прададзена 85% тыражу праілюстраванай ім кнігі. А калі такая колькасць ніколі не будзе прададзена, дык мастаку і плаціць не трэба?! Абсурд!».

Да людзей мастацтва ў нашай краіне ставяцца вельмі дзіўна. Пануе меркаванне, што праца мастака з'яўляецца працай, за якую не трэба плаціць, што самай выдатнай узнагародай для яго будуць апублікаваныя ў кнізе ілюстрацыі. А на якія сродкі жыць мастаку? Тут Павел Татарнікаў дарэчы параўноўвае супрацоўніцтва мастака з беларускімі і замежнымі выдавецтвамі: «Там значна вышэйшая агульная культура стасункаў паміж людзьмі, чым у нас, там менш хамства і падману ў прафесійных дачыненнях. Акрамя таго, там больш выгадныя для мастака грашовыя ўмовы працы, вышэйшыя заробкі, мастак можа спакойна жыць на ганарары... Я не сказаў бы, што ганарары ў нас нізкія — іх проста выплачваюць праз некалькі год пасля таго, як праца зроблена. Хіба так пражывеш?».

Праблему прызнае і **Алена ПАЎЛАВА, старшыня ўпраўлення выдавецкай дзейнасці і кніжнага гандлю Міністэрства інфармацыі Беларусі**:

— У дзяржаўных выдавецтваў няма зваротных грошай, таму яны не могуць разплаціцца з мастакамі адразу. І многія выдатныя мастакі на такое супрацоўніцтва не пагаджаюцца. Рэч у тым, што кнігі, асабліва дзіцячыя беларускамоўныя, прадаюцца марудна. У нас не бывае такога, каб выпусцілі кнігу і яна разышлася за месяц...

Дзе купіць беларускае?

Каб даведацца, як «пачуваецца» беларуская ілюстраваная дзіцячая кніга на паліцах нашых кнігарняў, я паразмаўляла з **Інгай БЕКЕШ, выканаўцай абавязкаў дырэктара ААТ «Белкніга», філіял «Цэнтральная кніжная крама»**.

— Попытам карыстаюцца розныя кнігі, бо пакупнікі да нас завітваюць і з Мінска, і з абласцей, — распавядае Інга Мікалаеўна. — Кожны карыстаецца рознымі крытэрамі пры выбары дзіцячай кнігі. Але беларускамоўных мастацкіх дзіцячых кніг адназначна не хапае. Беларускамоўныя кнігі пытаюць, бацькі хочуць, каб іх дзеці з маленства вучыліся беларускай мове. А прапанаваць такім пакупнікам вялікага выбару мы, на жаль, не можам. Асабліва гэта тычыцца беларускай кнігі для дашкольнікаў.

Вось і атрымліваецца: ва ўсіх крамах заклікаюць купляць беларускае, а дзе яго купляць? Калі з прадуктамі харчавання, касметыкай і вопраткай айчыннай вытворчасці ў нас усё няблага, то з кнігай, відавочна, праблемы. А кніга — гэта, перш за ўсё, носьбіт нацыянальнай культуры, тое, што павінна нас вылучаць сярод мноства іншых народаў...

Па словах Алены Паўлавай, для таго, каб нармальна функцыянавала кнігарня, такая як, напрыклад, «Светач», яна мусіць мець у продажы 40 тысяч найменняў тавару. «А наша краіна ў год выпускае ў сярэднім 13 тысяч. Ды з іх палова — ведамасная літаратура, якая наогул у продаж не ідзе, — гаворыць Паўлава. — Як бы мы ні хацелі, мы проста фізічна не можам забяспечыць такі асартымент. Таму каля 60% кніжнай прадукцыі ў кнігарнях — расійскай вытворчасці. Гэта тычыцца і дзіцячай літаратуры». Атрымліваецца, у айчынных кнігавыдаўцоў няма стымулу для развіцця, для канкурыравання з расійскай кнігай, таму што, як ні круці, яна ўсё роўна бярэ колькасцю. Магчыма, дзяржава павінна неяк узяць сітуацыю пад свой кантроль і стварыць больш спрыяльныя ўмовы для айчынных кнігавыдаўцоў.

Статыстыка сведчыць, што за 2008 год у Беларусі з 13 210 кніжных выданняў толькі 879 было выдадзена на беларускай мове. «Мы часткова фінансуем сацыяльна значную літаратуру, — кажа Алена Паўлава. — А гэта, у асноўным, беларускамоўныя кнігі. У Беларусі не хапае развіваючых і пазнавальных кніг, кніг для самых маленькіх на роднай мове. Дзіцячыя садкі просяць... У нас праходзяць пасяджэнні, сходы, і Міністэрства адукацыі гаворыць, што сектар літаратуры для самых маленькіх у нас зусім не запоўнены».

Галіна МАКАРАНКАВА, кіраўнік упраўлення дашкольнай адукацыі Міністэрства адукацыі Беларусі, лічыць, што калі б было стабільнае фінансаванне дзіцячых садкоў, то ад іх пастаянна паступалі б трывалыя заказы на кнігі, і беларускія выдаўцы маглі б смела выдаваць больш дашкольнай літаратуры. З-за таго, што попыт на дашкольную літаратуру ёсць, а грошай на яе ў дашкольных устаноў няма, айчынных кніг для дашкольнікаў выдаецца замала.

«Якасць — нявыгадная?»

Да каго звяртацца з просьбай выправіць становішча (палепшыць мастацкую якасць дзіцячых кніг): да дзяржавы, да выдавецтваў? Імкнучыся найбольш поўна разабрацца ў сітуацыі, я накіравалася ў **выдавецтва «Мастацкая літаратура» да Надзеі БАРАЙ, галоўнага мастацкага рэдактара**.

— На пытанне, ці ахвотна з выдавецтвам супрацоўнічаюць мастакі, цяжка адказаць адназначна, — кажа Надзея Васільеўна. — На цяперашні момант у нас, і праўда, існуюць з гэтым праблемы. У выдавецтваў зараз няпростае фінансавае становішча. Таму матэрыяльна сёння мы не можам зацікавіць мастакоў. Але мы шукаем іншыя стымулы. Пакуль што катастрафічнага недахопу ў мастаках, дызайнерах у нас не было. Мы прыцягваем маладых мастакоў. У нас ёсць серыя дзіцячых кніг, дзе мы рэкламуем маладых аўтараў літаратурных твораў і маладых мастакоў, якія зрабілі ілюстрацыі да гэтых твораў.

Варта задумацца: якой будзе якасць кнігі, праілюстраванай студэнтам (мяркуючы па ўсім, не самым таленавітым)? Безумоўна, студэнты творчых факультэтаў крэатыўныя і смелыя людзі, але мала хто з іх знайшоў ужо сваю мастацкую мову, дакладна ведае, што і як хоча перадаць на паперы. Гэта прыходзіць з гадамі творчай практыкі. А так кніга рызыкуе быць проста практыкаваннем па кампазіцыі ці графіцы, што несамавіта для сур'ёзнага выдавецтва, бо патыхае самадзейнасцю.

Вядома, у Беларусі ёсць прыклады кніг, выдатна праілюстраваных найлепшымі сучаснымі мастакамі-графікамі. Тут нельга не ўзгадаць серыі «Сем цудаў Беларусі», «Казачная Шэкспірыяда» і «Слова пра паход Ігара» ў выкананні Паўла Татарнікава, якія былі выдадзены ў прыватным выдавецтве ў перыяд з 1999 па 2008 год. Але вось ужо некалькі гадоў колькасць кніг высокай мастацкай якасці ў гэтага выдавецтва значна паменшылася. **Канстанцін ХАЦЯНОЎСКІ,** яго **дырэктар**, распавядае: «Так, агульная колькасць кніг у нас паменшылася. Гэта звязана з не вельмі добрым агульным фінансавым становішчам у выдавецтве, з вялікай насычанасцю нашага рынку расійскімі кнігамі, у якіх тыражы большыя, а кошты меншыя. І наогул, высокамастацкія кнігі доўга прадаюцца, не хутка і не цалкам акупляюцца, выдаваць іх нявыгадна».

Атрымліваецца, што ўся праблема ў нястачы грошай. У дзяржаўных выдавецтваў няма сродкаў на аплату працы прафесіяналаў, і ў прыватных выдавецтваў падобная сітуацыя.

Але кніга — гэта паказчык культуры, гэта люстэрка жыцця народа. А яна пераўтварылася ўсяго толькі ў прадукт масавай вытворчасці... Дзіцячай кнігай у Беларусі амаль не займаюцца як часткай нацыянальнай культуры. **Самыя таленавітыя з нашых мастакоў сёння працуюць не на айчынную, а на замежную кнігу.** І выдавецтвы, і дзяржава робяць надта мала для таго, каб зацікавіць сапраўдных прафесіяналаў у працы на карысць менавіта беларускай кніжнай графікі. Атрымліваецца, у мастацкіх школах, каледжах і акадэміях мы рыхтуем таленты дарэмна. Усё адно самыя лепшыя з іх, імкнучыся пазбегнуць непрызнання і безграшоўя на радзіме, працуюць на замежных кнігавыдаўцоў альбо ўвогуле з'язджаюць...

Вольга ЧАЙКОЎСКАЯ.

Зваротная сувязь: працяг тэмы

ТУРАЎ: ГЭТЫ ПАФАРБАВАЦЬ ЦІ НОВЫ ПАБУДАВАЦЬ?

Мой знаёмы зусім нядаўна вярнуўся з далёкай паўднёва-ўсходняй краіны Камбоджы. Зразумела, паказваў фотаздымкі, якіх зрабіў там безліч. ШТО яму было там цікава? Тое, чаго ў нас няма: тропікі, экзатычная садавіна, Індыйскі акіян з празрыстай вадой, кракадзілавыя фермы і велічныя старажытныя разбураныя храмы кхмераў, праз якія прараслі вялізныя дрэвы. Ну няма ў нас сланоў і кракадзілаў. Аднак мы, беларусы, відаць, таксама павінны здзіўляць, у тым ліку замежных турыстаў, тым, чаго няма ў іх. А калі ў нас невялічкія гарадкі, якія павінны быць прынадамі для агратурыстаў, закатаныя ў асфальт і паўсюль аднолькавыя будынкі... Мне здавалася, менавіта пра гэта было ў артыкуле «Гісторыя дыхае ці не дыхае?» з падзагалоўкам «СУБ'ЕКТЫЎНЫЯ вандроўныя нататкі...» Як падкрэслена, на аб'ектыўнасць я і не прэтэндавала... Тыя супрацьлеглыя пачуцці пры наведванні Турава, што ўзнікаюць асабіста ў мяне, таксама былі пералічаны. Але ж давядзецца растлумачваць свае меркаванні, бо ад жыхароў гэтага старажытнага горада прыйшлі два лісты. І ў іх пра тое, што быццам бы не зразумела я іх горычы і болю аб родных мясцінах... Хоць, здавалася, менавіта ім і спачувала, менавіта іх і падтрымлівала.

Храм і танцпляцоўка: хто пераможа?

Тым не менш, лісты ў рэдакцыю — сведкі галоўнага: людзі, якія жывуць на старажытнай зямлі, не абыякавыя да таго, што на ёй адбываецца. Сваю зямлю яны ЛЮБЯЦЬ — як сёння мала хто. Са мной не ва ўсім згадзіліся — і гэта таксама добра. Спадар **Кастусь КАШЭВІЧ** у сваім лісце папікае за тое, што быццам бы я выконвала чыйсьці загад, калі пісала артыкул: *«Вам патрэбна было яго выканаць, каб не крануць, крый Божа, дзяржаўную пазіцыю па гэтай тэме»*. Мне здаецца, што дзяржаўная пазіцыя па гэтай тэме знаходзіцца ў стадыі пераасэнсавання тых маральных і матэрыяльных каштоўнасцяў, што дасталіся нам, беларусам, у спадчыну. Дарэчы, мне не трапляў у рукі дакумент, у якім было б акрэслена дакладна, ЯК журналісту патрэбна пісаць па той ці іншай тэме.

І далей наконт таго, што нельга будаваць на Замкавай гары: *«Вы б маглі і паспрачацца з гэтай думкай уладных структур. Наўмысна ці не, але вы гэтага не зрабілі. Бо вы выконвалі загад, а я ў адрозненне ад вас пісаў свой ліст, выконваючы толькі адзін загад — загад свайго сэрца, сваёй душы»*.

Здаецца, у артыкуле ўтрымліваліся РОЗНЫЯ погляды на адну і тую ж праблему, РОЗНЫХ людзей, якія прадстаўляюць РОЗНЫЯ ўстановы і арганізацыі, а не толькі ўлады. Іх аргументацыя вас не задаволіла, бо не супала з вашымі меркаваннямі — прабачце. Прабачце і за тое, што сапраўды дапусціла памылку, калі цытавала ваш папярэдні ліст пад назвай «Дастукацца да нябёсаў». Сапраўды, я не зусім зразумела, што размова ідзе пра бабку, якая ў вашым сне быццам бы звяртаецца са словамі: «Сынок, як нам трапіць у храм, як увайсці...», і памылкова думала, што гэта маці. Дай ёй Бог здароўя, а нябожчыцы бабе Каці — вечнага спакою.

«Пра ціхі ўтульны старажытны гістарычны Тураў, частку якога я яшчэ памятаю, цяпер мала што нагадвае. Чысценька паўсюль — так. Будынкі на плошчы пафарбаваныя звонку — так. Кавярня, знутры пафарбаваная ў кіслотна-салатны колер. Асфальт, бетон, аднолькавыя агароджы, новы гатэль з пластыкавымі шклопакетамі — гэту старажытны Тураў ці нейкі іншы аграгарадок?» — гэта цытату са свайго мінулага артыкула я вымушана прывесці, каб стала зразумелым абурэнне нашай чытачкі Н.В. ЛІСОЎСКАЙ: *«Наш гарадок змяніў сваё аблічча за апошні час, і не зусім зразумела, што гэта парушае яго гістарычную каштоўнасць, няўжо паламаныя платы і непраязныя вуліцы больш бы нагадвалі яго гісторыю?»* Быццам бы і ў галаву не прыходзіла пісаць пра тое, што трэба ў брудзе жыць: але ж можна клапаціцца пра добраўпарадкаванне і пры гэтым з павагай ставіцца да старажытных каштоўнасцяў, якія прыцягваюць турыстаў і паломнікаў.

Яшчэ цытата з ліста: *«Як жа ж добра, што прынята рашэнне аб будаўніцтве новага сабора, бо ён вельмі патрэбны нашым вернікам і ўсім людзям»*. І тут жа нязгода: *«Вельмі прыкра, што месца для сабора выбрана на задворках (Дом культуры, аптэка, кніжная крама, кавярня, помнік загінулым). Ды і суседства з танцпляцоўкай не зусім стасуецца са святасцю...»*

Тут я ўспомніла, як у канцы 80-х, калі зноў быў перададзены вернікам Гомельскі Петра-Паўлаўскі сабор, побач з ім таксама была танцпляцоўка. Пра тую танцпляцоўку мала хто сёння ўзгадае. За 20 гадоў у Гомельскім парку шмат чаго змянілася — і зусім не ў горшы бок. Прынамсі, і месца ўсім хапае. Можа, і будаўніцтва новага прыгожага храма ў Тураве прымусіць па-новаму паглядзець на задачы, якія так ці інакш стаяць перад мясцовымі ўладамі, — падтрымліваць статус гэтага невялікага мястэчка, якое мае вялікую гісторыю, у тым ліку яго архітэктурнага аблічча. Як захаваць тое, што маем? Як стварыць новае, якое не псуе старажытнасці? Журналіст можа толькі ставіць пытанні і прыцягваць да разважання людзей, у якіх ёсць нейкая практыка і пазіцыя. Што і паспрабую зрабіць, адначасова іх словамі адказваючы нашым чытачам Н.В. Лісоўскай і Кастусю Кашэвічу. Хоць не думаю, што ўсе пытанні і сумненні іх здыму і гэтай публікацыяй.

Новае — добра забытае старое?

Дырэктар Гомельскага філіяла Нацыянальнага агенцтва па турызме Уладзімір ЛЯШЧЫНСКІ ў Тураў не раз вазіў экскурсіі:

— Не ўсе помнікі архітэктуры і археалогіі лёгка аднавіць. Ёсць такі гістарычны прыём — рэканструкцыя падзей, а ёсць рэканструкцыя помнікаў. Магчыма, у Тураве можна было б зрабіць макет замка ці палаца. Так зрабілі ў Мазыры — там з'явілася рэканструкцыя драўлянага замка. Між тым, у Тураве ёсць падмурак храма, які захоўваецца пад скрыптай, ён таксама прыцягвае ўвагу наведвальнікаў. Галоўнае, каб турыст меў магчымасць адчуць і ўбачыць штосьці. Толькі на адным расказе вельмі цяжка будаваць экскурсію. Так, нам хацелася б бачыць і XVI і XVII стагоддзі, але ж... не ўсё магчыма.

— Ці магчыма і неабходна ў Тураве адраджаць аўтэнтычнае асяроддзе?

— У Тураве гэта вельмі складана. Гэта лягчэй зрабіць у Пінску ці Гомелі — на асобных вуліцах — таму што не такія далёкія часы, хоць гэтыя гарады і былі разбураныя падчас вайны. У Тураве дамы IX—XI стагоддзяў, як вы разумееце, не маглі захавацца. Аднавіць тую эпоху, калі Тураў быў адным з галоўных княстваў на славянскай зямлі, — гэта нерэальна. Наўрад ці трэба і такі глабальны шлях абіраць — ствараць вуліцы і г.д. У Тураве ёсць добрыя музеі — і прыродны, і гістарычны, там цікавыя наборы экспанатаў. Ёсць царква ў гонар Усіх Святых, у якой захоўваюцца старажытныя каменныя крыжы. Думаю, што на сёння штучна ствараць нейкую рэканструкцыю, аднаўляць нейкія аб'екты не трэба — у першую чаргу з эканамічнага боку гэта будзе вельмі затратна. Гістарычна можа і прыемна, але не ўпэўнены, што гэта прыцягне больш турыстаў. Здаецца, што Тураву надаецца неабходная ўвага і цяпер складзены добрыя турыстычныя маршруты. Тым больш што па тых малюнках, якія захаваліся, складана нешта аднавіць дакладна.

— Уладзімір Мікалаевіч, у якіх выпадках ад турыстаў на Тураўшчыне вы чулі: «Ах!». Што здзіўляе?

— «Ах» — гэта не заўсёды на карысць Турава. Магутнае княства IX—X стагоддзяў, якое супернічала з Кіевам, і сучасны маленькі Тураў, які не мае той былой значнасці, — як гэта адбылося?! Вось вам і «ах». Гэта асэнсаванне гісторыі. Але ж «ах» — гэта і падмурак храма XII стагоддзя, які захаваўся. Такія раскопкі мала дзе пабачыш. Няхай не будзе крыўдна гістарычнаму Тураву, ён нашмат больш прыцягвае сёння як прыродазнаўчы ландшафт, куды прыязджаюць не столькі экскурсанты, колькі эколагі, арнітолагі, прыхільнікі рыбалкі і палявання. Гісторыя ж славянскіх княстваў і гісторыя Турава пазнавальная больш для нашых грамадзян, чым для заходніх турыстаў. Бо кожны народ вывучае ў першую чаргу сваю гісторыю. У Нацыянальнай праграме развіцця Палесся столькі надаецца ўвагі захаванню і стварэнню гэтых земляў, што грэх было б жадаць чагосьці больш.

Старое — адмыслова зробленае новае?

Здаецца, дзяржава сёння, як ніколі, заклапочаная тым, каб захаваць і адрадзіць унікальныя палескія землі. Нездарма ж прынята Дзяржаўная праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця і комплекснага выкарыстання прыродных рэсурсаў Прыпяцкага Палесся. Менавіта таму дазволю задаць правакацыйнае пытанне члену беларускіх саюзаў мастакоў і дызайнераў Святлане Наздрын-Платніцкай: калі б вам асабіста быў дадзены карт-бланш, як бы вы стваралі гістарычную атмасферу ў Тураве, дзе амаль нічога гістарычнага не захавалася?

— Нашы маленькія гарады дастаткова аднолькавыя. Гэта ўсё ідзе ад беднасці. У нас жа рэстаўрацыя зводзіцца да фарбавання фасадаў і закаткі асфальту ў цэнтры горада. У кожным цэнтры маленькага горада ёсць будынак райвыканкама двух-, трохпавярховы 30-х ці 60-х гадоў пабудовы і яшчэ два-тры аналагічныя побач. Паміж сабой архітэктуру такога тыпу мы называем архітэктурай «фермы». Няма індывідуальнасці, няма душы, нічога няма. Калі б мне далі карт-бланш... Я змяніла б поўнасцю цэнтральную плошчу. Магчыма, гэта было б прыкладна па такім прынцыпе, па якім зроблена Траецкае прадмесце ў Мінску. Гэта ж таксама новадзел. На дарэвалюцыйных фотаздымках з таго боку Свіслачы, дзе яно цяпер, былі драўляныя хлявы. А сёння прадмесце лічыцца славутасцю Мінска. Архітэктары прыдумалі вельмі цікавую ідэю і ўвасобілі яе ў жыццё. Па такім жа прынцыпе можна было б маленькія гарады аднаўляць. Выходзячы з местачковай архітэктуры, будынкі выканкамаў дапоўніць утульнымі групамі дамоў. І ў іх запрашаваць невялікія рэкрэацыйныя зоны для адпачынку, кветнікі, быццам бы яно тут даўно было. У гэтыя пабудовы маглі б пераехаць і тыя ж структуры, якія цяпер знаходзяцца ў квадратна-гнездавых будынках. Каб гэта было мястэчка са сваім індывідуальным тварам — як калісьці. А ў Тураве таксама мог быць быць драўляны замак. Мне падабаецца, як у Пінску (а гэта зусім недалёка ад Турава) рэстаўруюць ці будуюць новае — у стылістыцы гэтага заходняга горада атрымліваецца. Сёння трэба вяртацца да крыніц і рабіць так, як гэта магло б быць, калі б захавалася да нашага часу. Пры гэтым трэба памятаць, што людзі любяць свой горад і з той недарэчнай часам архітэктурай, якая ім дасталася: яна стала для іх роднай.

Фінансавы бок справы такой глабальнай архітэктурнай перабудовы невялічкіх гарадкоў са Святланай Наздрын-Платніцкай мы нават і не сталі абмяркоўваць, разумеючы, што ўсё гэта — толькі мары. Аднак зусім не мара перанесці ў іншае месца прыбіральні ля Замкавай гары. Наша чытачка Н.В. Лісоўская мяне папікнула наконт здымка з драўлянымі прыбіральнямі, якія на той момант стаялі ў вадзе: *«Гэта не наша культура, гэта наша штогадовая рэчаіснасць, і ў такім становішчы знаходзяцца нашы агароды, склепы, сады»*. Аднак размова не пра тое, што драўляныя дамкі падчас паводкі ў вадзе стаяць, а пра тое, што ў ТАКІЯ прыбіральні наўрад ці пойдзе па неабходнасці той самы замежны турыст, які ведае, як яно можа быць абсталявана. А калі прыцісне зусім і сходзіць — іншым раскажа, якім «цудам» карыстаўся. Праўда, не вельмі ўпэўненая, што сябры яго ў такім выпадку захочуць праехаць па тым жа маршруце. Вось менавіта па гэтай прычыне стан месцаў агульнага карыстання заўсёды з'яўляецца своеасаблівым індыкатарам культуры. Як іх зрабіць іншымі, цывілізаванымі — такая практыка ў краіне ўжо ёсць. А то, прабачце, у кавярні метраў за 150 ад Замкавай гары таксама не вельмі проста фізіялагічныя патрэбы задаволіць — ключ у буфетчыцы трэба прасіць...

Праблемы развіцця палескіх і не толькі гарадкоў і паселішчаў, як вы бачыце, выклікаюць вялікі раскід самых розных думак. Магчыма, ёсць і зусім іншыя меркаванні, чым выказаныя ў гэтым артыкуле — і было б цікава пра іх даведацца. Самае галоўнае, каб мы ўсе былі аб'яднаныя адным жаданнем — захаваць, адрадзіць, выратаваць спадчыну, якая нам дасталася...

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЗАСПЯВАЮЦЬ У ГЛЫБІНЦЫ

Спевакі і музыкі з Беларусі, Украіны, Латвіі, Эстоніі, Літвы, Польшчы, Расіі і іншых краін возьмуць удзел у міжнародным фестывалі песні і музыкі «Дняпроўскія галасы ў Дуброўне». Сёлета гэты фестываль пройдзе вось ужо ў 17-ы раз. Самадзейныя артысты будуць выступаць за сваё краіны на гала-канцэрце, які пройдзе на галоўным стадыёне раёна. Будуць народныя гулянні, кірмашы і нават фестывальны феерверк.

ПЕРШАЕ... БЕЛАРУСКАЕ КОННАЕ СВЯТА

Яно пройдзе ўпершыню ў Расонскім раёне.

Незвычайная акцыя пройдзе ў рамках традыцыйнага фестывалю сельскага турызму «Заборскі фэст». 5-га і 6-га чэрвеня ў глыбінцы падчас свята беларускіх коней правядуць выставу-продаж коней і «аксесуараў» для іх, спаборніцтвы і забавы (зразумела, конныя). Цікавым абяцае быць касцюмаваны конны парад.

А праз тыдзень на фэсце традыцыйна адбудуцца прэзентацыя турыстычных маршрутаў, у тым ліку і конных, аграрных сядзібаў, міжнародных праектаў, семінары і кансультацыі з вядучымі экспертамі ў вобласці турызму. Будуць працаваць пад адкрытым небам кірмашы вырабаў народных майстроў. Госці і ўдзельнікі фестывалю змогуць ацаніць смак традыцыйных беларускіх страў. Правядуць свята рыбака і вечар бардаўскай песні, пакажуць кінастужкі па гістарычнай тэматыцы.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

АД ІМЯ СЯМНАЦЦАТАЙ ВЯСНЫ

Экслібрыс «Звязды»

Сямнаццатай вясной: зб. сучас. беларус. прозы і крытыкі/ уклад.: Лада Алейнік, Мікола Мінзер. — Мінск: Літаратура і Мастацтва, 2010. — 192 с.

У анатацыі да зборніка, у які ўвайшлі адны з лепшых і самых вядомых апавяданняў Васіля Быкава, Івана Навуменкі, Івана Чыгрынава, Міхася Стральцова, ёсць падказка, каму ж адрасавана кніга: «...для тых, хто вучыцца, і для тых, хто навучае». Лада Алейнік і Мікола Мінзер уклалі адмысловы зборнік класічнага беларускага апавядання другой паловы дваццатага стагоддзя з разлікам на тое, што кніга прыйдзе ў школу, дзе і вывучаюць укладзеныя ў кнігу «Сямнаццатай вясной» творы: «Пакахай мяне, салдацік» (Васіль Быкаў), «Сямнаццатай вясной», «Хлопцы самай вялікай вайны» (Іван Навуменка), «Дзівак з Ганчарнай вуліцы», «У ціхім тумане» (Іван Чыгрынаў), «Двое ў лесе», «На чацвёртым годзе вайны» (Міхась Стральцоў). І поруч з хрэстаматыйнымі творамі пададзены артыкулы Дзмітрыя Бугаёва, Пятра Васючэнкі, Людмілы Сіньковай — літаратуразнаўцаў, чый аўтарытэт бясспрэчны. Наўмысна падрыхтаваны для кнігі «Сямнаццатай вясной» сучасны літаратуразнаўчы досвед пра класікаў беларускай прозы — гэта яшчэ і чытанне для разваг, дыскусій і спрэчак. Чым заўсёды і цікавае жывое слова — ці то ў прозе, ці то ў літаратурна-мастацкай крытыцы альбо акадэмічным літаратуразнаўстве. Не выпадковай падаецца і пераканаўчая прадмова да зборніка. Сваімі лаканічнымі развагамі пра методыку засваення на школьных уроках сапраўднай літаратуры дзеліцца кандыдат філалагічных навук Ірына Шаўлякова — «Шанец на творчасць»: «... любы чытач, незалежна ад ступені яго абазнанасці ў таямніцах прыгожага пісьменства, можа з дапамогай гэтай кнігі самастойна спасцігаць творчасць В. Быкава, І. Навуменкі, І. Чыгрынава, М. Стральцова ў «культураадпаведным» ракурсе, атрымліваючы такім чынам дадатковы шанец стаць сапраўдным «стваральнікам культуры», а не адно яе «спажыўцом». Момант мастацкай і літаратуразнаўчай сапраўднасці, высокі аўтарытэт і давер, які даўно ўжо спадарожнічае працам Дз. Бугаёва, П. Васючэнкі, Л. Сіньковай, робяць сустрэчу з «Сямнаццатай вясной» надзвычай прыцягальнай.

Мікола БЕРЛЕЖ.

г. ВИТЕБСК 06.07.2010

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С УСТАНОВЛЕНИЕМ НАЧАЛЬНОЙ ЦЕНЫ ПРОДАЖИ, РАВНОЙ ОДНОЙ БАЗОВОЙ ВЕЛИЧИНЕ

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена продажи предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
1.	**Здание караульного помещения, расположенное по адресу: Витебская область, Оршанский район, п/о Зубревичи, 1,3 км юго-западнее д. Дубровка, 1/6.**	Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение инвентарный номер 240/С-30742 одноэтажное кирпичное здание 1956 года постройки общей площадью 165 кв.м, фундамент – бетонный, перегородки – кирпичные, перекрытия – деревянные, крыша – рубероидная. Земельный участок с кадастровым номером 223600000001003420 площадью 0,0453 га для обслуживания здания караульного помещения.	35000	35000
2.	**Здание контрольно-пропускного пункта, расположенное по адресу: Витебская область, Оршанский район, п/о Зубревичи, 1,3 км юго-западнее д. Дубровка, 1.**	Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение инвентарный номер 240/С-20265 одноэтажное кирпичное здание 1980 года постройки общей площадью 8 кв.м, фундамент – бетонный, перекрытия – ж/бетонные, крыша – совмещенная. Земельный участок с кадастровым номером 223600000001003416 площадью 0,0034 га для обслуживания здания контрольно-пропускного пункта. Ограничение в использовании земельного участка в связи с расположением его в охранной зоне линии электропередачи напряжением свыше 1000 В.	35000	35000
3.	**Сооружение специализированное водохозяйственного назначения (пожарный водоем № 1), расположенное по адресу: Витебская область, Оршанский район, п/о Зубревичи, 1,3 км юго-западнее д. Дубровка, 1/9.**

ШАШКІ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Мікалая ГРУШЭЎСКАГА

ГОСЦЬ З УКРАІНЫ

Зноў нашу рубрыку наведаў Уладзімір Рычка (г. Глобіна Пастаўскай вобласці). У рамках **бліца-54/4** развяжыце яго новую задачу, якую ён даслаў па электроннай пошце:

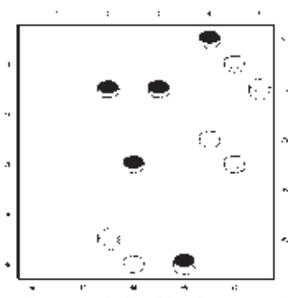

Белыя: 10, 24, 30, 48, дамкі 15, 42 (6). **Чорныя**: 4, 12, 13, 28, дамка 49 (5). Замкнуць простую чорных.

«ПАГОДА Ў ДОМЕ»-7

У мінулым выпуску мы аб'явілі сёмы конкурс на прызы калектыву Свіслацкага прадпрыемства жыллёва-камунальнай гаспадаркі (кіраўнік Канстанцін Міхайлавіч БАРЭЛЬ) — з нормай першага спартыўнага разраду па шашках.

Будуць адзначаны пераможцы конкурсу, яго суддзя і каардынатар, а таксама лепшая рашальніца. А каб стаць першакласным рашальнікам, трэба быць пільнымі і не прапусціць выпадкі, калі ў пазіцыях будуць пабочныя разгалінаванні альбо якія не развязваюцца.

Таму за ўказанне такіх істотных недахопаў налічваюцца прэміяльныя балы. Норма ж другога разраду — рашыць усе 24 заданні, падрыхтаваныя вядучым рубрыкі са сваёй практыкі, кожнае з якіх ацэньваецца ў адно ачко.

А цяпер падаём чарговыя з іх:

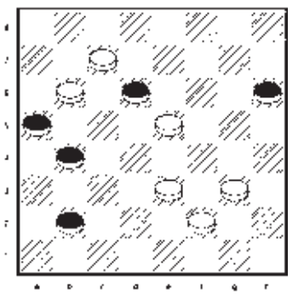

№ 3. **Белыя**: b6, c7, e3, e5, f2, g3 (6). **Чорныя**: a5, b2, b4, d6, h6 (5).

№ 4. **Белыя**: b4, d6, e7, f4, f6, h2 (6). **Чорныя**: a3, b2, c5, d2, g3, h6 (6).

Пашукайце ў міні-праблемах пераможныя камбінацыі.

* * *

Тэрмін для адказаў традыцыйны — два тыдні. Накіроўвайце іх на адрас: **220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі»**.

ПРАСЛАВІЛІ БЕЛАРУСЬ

Гэта зрабіла моладзь у Херсоне на чэмпіянаце свету па рускіх шашках: яна заваявала тры залатыя і чатыры сярэбраныя медалі (!). Першыя месцы занялі Вера Хвашчынская — сярод дзяўчынак 1994—1996 гадоў нараджэння, Уладзіслаў Валюк — у катэгорыі малодшых юнакоў і Паліна Петрусёва — у самой малодшай групе дзяўчынак. Другімі фінішавалі Міхаіл Семянюк (самая малодшая ўзроставая ступень у хлопчыкаў), Марыя Міронава і Настасся Барышава (дзяўчынкі 1997—1999 і 1994—1996 г.н. адпаведна) і Дар'я Федаровіч (юніёркі).

ВЫШЭЙШАЯ ЛІГА

У ёй змагаліся 9 мацнейшых стаклетачнікаў рэспублікі. Ва ўпартай барацьбе чэмпіёнам краіны стаў міжнародны гросмайстар Сяргей Насевіч, віцэ-чэмпіёнам — двойчы чэмпіён свету сярод юнакоў Андрэй Толчыкаў, трэцім прызёрам — Віталь Варушыла, у чарговы раз перавыканаўшы норму міжнароднага майстра. Міжнародныя гросмайстры Аляксандр Булатаў і Яўген Ватуцін аказаліся толькі на чацвёртай і пятай прыступках турнірнай табліцы, захаваўшы за сабой права гуляць у галоўным эшалоне шашыстаў у будучым годзе.

РАШЭННІ

Калі ласка, праверце свае рашэнні ранейшых заданняў.

Аўтарскі-10/14 (В. Шульга, М. Грушэўскі): f6, f8, **f8:a3:g5**, f6, e3! (d4) c7, e3x.

Па-за конкурсам (М. Грушэўскі, В. Шульга): f2, f8, **f8:b4:g5**, f6, e3! (d4) c7, e3x.

Мемарыяльны конкурс (П. Шклудаў): **№ 3** — d8, a5, d2, c5, c3, c3x; **№ 4** — ed8, f4 (d4) h4, g1 (c3) b8 (b2) b6, a1x і **№ 5** — d8, f4 (d4A) a5, a1x. A(g5) a1, e5/h8x.

ЯК, ВЫ ЯШЧЭ НЕ БЕГАЛІ?

«Забег паўзункоў» сёлета змяніўся на «Заезд бегункоў»

У Мінску ўжо стала добрай традыцыяй ладзіць свята для малых і іх бацькоў — «Забег паўзункоў», у якім удзельнічаюць дзеткі ва ўзросце да аднаго года. Сёлета арганізатары аб'явілі вечар сустрэчы былых паўзункоў і прапанавалі паўдзельнічаць у новай забаве — «Заезд бегункоў». Гэта ўжо спаборніцтва малечы ва ўзросце з года да трох. Хлопчыкі і дзяўчынкі змаглі ўявіць сябе ў ролі сапраўдных гоншчыкаў, бо каталіся на яркіх машынках-джыпах. Адпіхваючыся ножкамі ад падлогі (а тыя, хто яшчэ да падлогі не дастае, маглі машынку каціць), юным «шумахерам» патрэбна было пераадолець трыццаць метраў. Самыя хуткія атрымалі ганаровыя званні пераможцаў і падарункі.

Марына БЕГУНКОВА. Фота аўтара.

Пераможца маленькі Егор РУТКЕВІЧ разам з мамай Галінай і сястрычкай Надзеяй.

Факт

Лятаюць самалёты вайны ў мініяцюры

Упершыню пад Віцебскам праходзіць міжнародны турнір па авіямадэльным спорце, у якім бяруць удзел прадстаўнікі Беларусі, Украіны, Эстоніі і іншых краін. Дакладныя копіі ваенных самалётаў Першай і Другой сусветных войнаў, якімі кіруюць па радыёсувязі, узносяцца ў нябёсы і ўдзельнічаюць у паветраных баталіях.

Спаборніцтвы праводзяцца на базе віцебскага аэраклуба **(4 і 5-га чэрвеня)**. Раней штогод рэспубліканскія спаборніцтвы «наземных авіятараў» праводзіліся ў Мінску. Сёлета вырашылі ў правінцыі арганізаваць цікавае свята. Віцебск выбраны для гэтага невыпадкова — у вобласці дзейнічаюць шмат клубаў авіямадэлізму. Школьнікі пад кіраўніцтвам настаўнікаў вырабляюць мадэлі судна, касмічных апаратаў... Акрамя гэтага, Віцебскі ДТСААФ славіцца сваімі традыцыямі арганізацыі спаборніцтваў верталётчыкаў, парашутыстаў. Апошніх, дарэчы, запрасілі на свяце паказаць сваё майстэрства.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Перакрыты канал кантрабанды наркотыкаў з Літвы

Супрацоўнікамі Камітэта дзяржбяспекі і байцамі спецпадраздзялення «Альфа» перакрыты канал кантрабанды буйных партый сінтэтычных наркотыкаў з Літвы ў Беларусь. Канал кантраляваўся ўдзельнікамі міжнароднай злачыннай групы, якая складалася з грамадзян абедзвюх краін.

У Мінску падчас спробы збыту наркотыкаў затрыманы кантрабандысты — грамадзяне Беларусі. Канфіскавана каля 500 грамаў парашку, у склад якога ўваходзіць асабліва небяспечнае псіхатропнае рэчыва парамецілэфедрон, а таксама 0,5 кг масы расліннага паходжання з утрыманнем псіхатропнага рэчыва JWH-018. Агульны кошт наркотыкаў перавышае 40 тысяч еўра.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Стрэліў у суседа

Беспрацоўны, які жыве па вул. Паркавай у Баранавічах, узяў пнеўматычную вінтоўку і са свайго балкона на 4-м паверсе пачаў шукаць цэль.

У гэты час унізе праходзіў сусед, і мужчына стрэліў у яго.

І хоць сусед атрымаў лёгкае пашкоджанне, якое не пагражае здароў'ю, цяпер следства будзе высвятляць, што прымусіла 43-гадовага хулігана пайсці на гэта.

Заведзена крымінальная справа, а пнеўматычная вінтоўка і пулькі да яе канфіскаваныя.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.43	21.34	16.51
Віцебск —	4.24	21.31	17.07
Магілёў —	4.33	21.24	16.51
Гомель —	4.38	21.12	16.34
Гродна —	4.59	21.47	16.48
Брэст —	5.08	21.39	16.31

Месяц

Апошняя квадра 5 чэрвеня. Месяц у сузор'і Рыбаў.

Імяніны

Пр. *Івана, Міхаіла, Уладзіміра.*

К. *Хэльгі, Эмы, Караля, Францішка.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

4 чэрвеня

Дзве даты

1836 год — адбылася закладка першага каменя Брэсцкай крэпасці — комплексу абарончых збудаванняў у Брэст-Літоўску. Крэпасць узводзілася па праекце, зацверджаным імператарам Мікалаем I у 1830 годзе. З першым каменем былі замураваны бронзавая дошка і шкатулка з манетамі.

1800 год — у Вашынгтоне завершана будаўніцтва Белага дома — афіцыйнай рэзідэнцыі прэзідэнтаў ЗША.

Цытата дня:

«Самыя спякотныя куткі ў пекле пакінуты для тых, хто ў часы найвялікшых маральных пераломаў захоўваў нейтралітэт».

Дантэ Аліг'еры (1265—1321), італьянскі паэт.

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

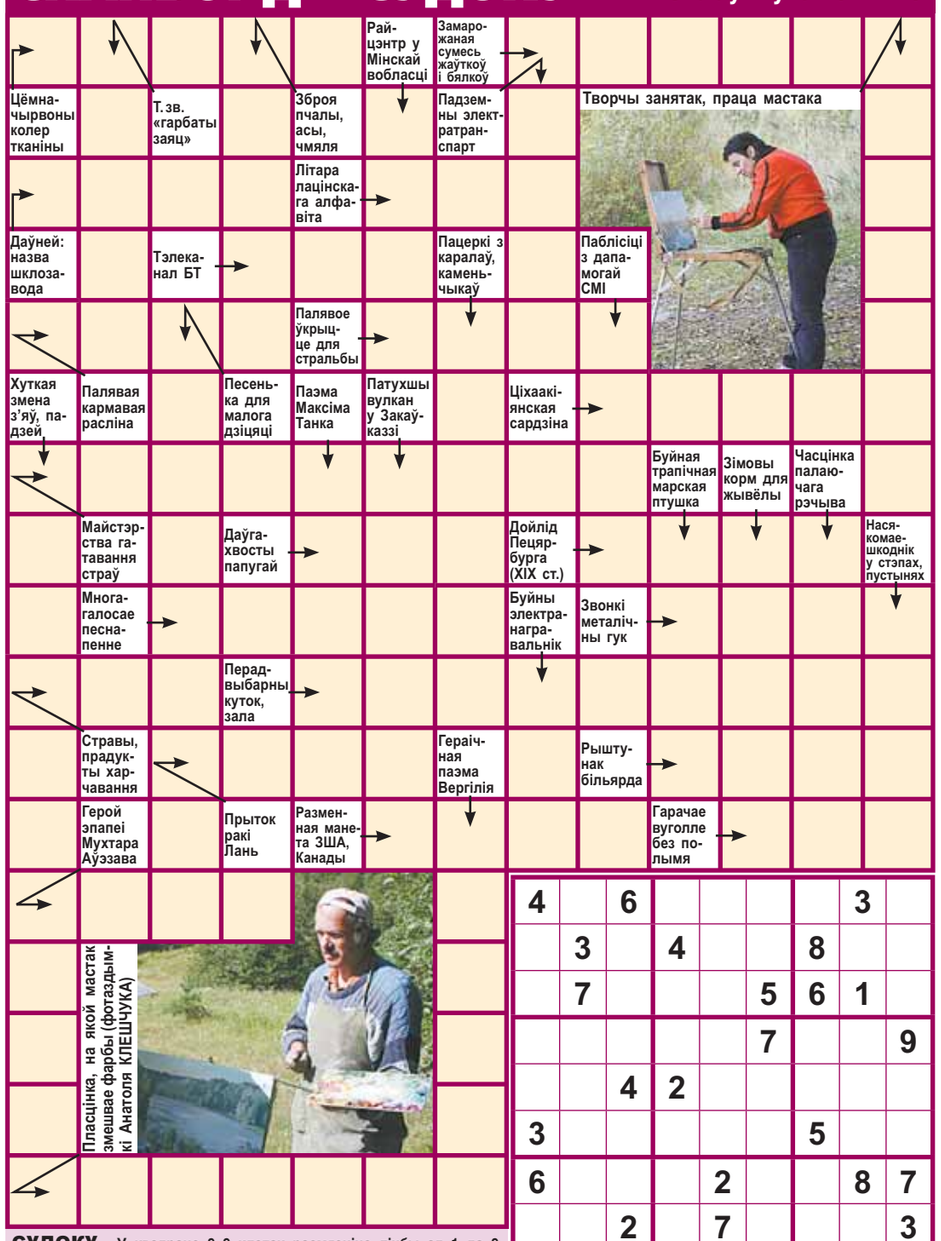

4		6					3	
	3		4			8		
	7				5	6	1	
					7			9
		4	2					
3						5		
6				2			8	7
		2		7				3
			5		3		9	

СУДОКУ. У квадраце 9×9 клетак размясціце лічбы ад 1 да 9 уключна такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3×3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтораў.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Сканворд (2 чэрвеня). На гарызанталі: Антраша. Заімка. Этап. Акр. Аул. Збан. Вёска. Прорва. Стапа. Аск. Хутар. Стаер. Ода. Нос. Каа. Смак. Туніка. Гарадок. Фен. Шулер. Цана. Агава. Пірат. Штаб. Швагер. «Лада». Санітар. Кенгуру. **На вертыкалі**: Жывапісец. Уфа. Горад. Снег. Міна. Зваротак. Вяршкі. Бас. Каша. Шнэк. Край. Шкала. Транс. Плот. Гар. Абед. Запалка. Граб. Рак. Вахлак. Амаці. Сутана. Дар. Вона. Рэшта. Рыса. Катманду.

Сканворд + судоку (1 чэрвеня). На гарызанталі: Шкода. Вятрак. Абза. Лёс. Фае. Жаба. Ясак. Ранец. Праталіна. Бот. Бакс. Зурна. Піва. Эра. Адрэналін. Луза. Кіно. Нуга. Мга. Нета. Пасажыр. **На вертыкалі**: Пітэкантрап. Кобра. Бранзалет. Драфа. Абраз. Алея. Лондан. Світар. Угавор. Выспа. Эрг. Краб. Апак. Кілім. Свінг. Кіроўца. Аноа. **Судоку**: адказы гл. у табліцы.

3	2	8	1	9	6	7	4	5
1	7	6	5	3	4	9	2	8
9	5	4	8	7	2	6	1	3
8	9	1	7	6	5	4	3	2
4	6	2	3	1	9	5	8	7
7	3	5	2	4	8	1	9	6
5	8	7	4	2	1	3	6	9
6	4	3	9	8	7	2	5	1
2	1	9	6	5	3	8	7	4

І хто яго ўсяму гэтаму навучыў?

На возеры Спораўскае ў Бярозаўскім раёне падчас забароны на лоўлю рыбы сеткамі яе здабываў навучэнец установы адукацыі «Белаазерскі электратэхнічны каледж».

Пры затрыманні работнікамі Бярозаўскай міжрайінспекцыі парушальнік не выканаў патрабавання спыніцца для высвятлення абставінаў здарэння, неаднаразова спрабаваў вырвацца і збегчы з месца парушэння. У затрыманага канфіскаваны прагумаваны рыбацкі касцюм, тры сеткі агульнай даўжынёй 150 метраў і 442 асобіны розных відаў рыбы. Матэрыялы накіраваныя ў міліцыю для разгляду пытання адносна завядзення крымінальнай справы. За непадпарадкаванне службовай асобе пры выкананні ёй службовых паўнамоцтваў на парушальніка складзены адміністрацыйны пратакол.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ТУРЫСТЫЧНАЕ АГЕНЦТВА
«ГІСТОРЫЯ-ТУР»
600-годдзю «Грунвальдскай Бітвы» прысвячаецца
Тур «Шлях на Грунвальд»
Лідзбарк Вармінскі — Ольштын — Мальбарк — Грунвальд **13—18.07.2010**
Цана: ад 120 еўра (усё ўключана)
(029) 677 00 46 WWW.H-T.BY
УНП 590883064. Ліц. № 02310/0531453 г. МСП выд. 21.09.2009 да 21.09.14

Увага!

ПАДАРУЙЦЕ ПТУШАНЯТАМ ШАНЦ НА ЖЫЦЦЁ — НЕ ЗАБІРАЙЦЕ ІХ ДАМОЎ!

Менавіта з такім заклікам звяртаюцца сёння да гараджан арнітолагі

СПРАВА ў тым, што вясной і летам дарослыя і дзеці па дабрыні душэўнай падбіраюць адзінокіх птушанят і спрабуюць выратаваць іх дома ці нясуць у грамадскую арганізацыю «Ахова птушак Бацькаўшчыны». Спецыяліст па экалагічнай адукацыі АПБ Руслан ШАЙКІН адзначае, што праблема гэта паўтараецца штогод. Аднак трэба нагадаць усім аматарам прыроды — у большасці выпадкаў такая людская дапамога заканчваецца гібеллю птушанят.

Так, калі на сцяжынцы жаласліва пішчыць адзінокае птушаня, то здаецца, што малое кліча менавіта нас. Птушаня забіраюць дадому. Аднак выкарміць яго даволі складана. Прыгожая «цацка» адмаўляецца есці крупы, хлеб і іншыя прадукты, якія ёй прапануюцца. Даволі хутка птушаня гіне, або «ратавальнікі» шукаюць спецыялістаў ці арганізацыю, дзе яго могуць трымаць. На жаль, спецыяльных устаноў па выкормліванні і часовым утрыманні дзікіх птушак у нашай краіне няма. А ў выніку малое і галоднае крылатае «дзіцятка» перадаецца з рук у рукі, пакуль не загіне.

Неабходна памятаць, што любое птушаня заўсёды знаходзіцца пад наглядам дарослых птушак, нават калі нам здаецца, што іх няма побач. Многія птушкі даволі рана пакідаюць гняздо, яшчэ не ўмеючы лятаць. Каб бацькі ведалі, дзе яны, птушаняты пастаянна падаюць голас.

«Дзіцё» шэрай вароны.

Калі вы заўважылі птушаня, то лепш пакінуць яго на гэтым месцы. З дарогі яго лепш перанесці ў бок, пасадзіць побач на куст ці галінку дрэва. Бацькі яго адшукаюць і накормяць. Вядома, там птушаня можа загінуць, аднак у вас дома яно загіне абавязкова. Частка птушанят у гарадах не дажывае да свайго «паўналецця» менавіта дзякуючы «добрым» людзям.

Калі так здарылася, што крылаты карапуз трапіў да вас і вярнуць яго да бацькоў ужо няма магчымасці — прыйдзецца яго выкормліваць. Трэба абавязкова даведацца ў спецыялістаў наконт корму для пэўнага віду птушанят. Аднак трэба разумець, што нават самы лепшы прафесійны арнітолаг не заменіць птушанятам бацькоў. Каб выгадаваць з малога дарослую птушку, неабходна аддаць ёй даволі шмат часу. Памятайце, што потым гэтая птушка назаўсёды застанецца вашым сябрам і ў большасці выпадкаў ужо не вернецца ў прыроду.

Сяргей КУРКАЧ.

Руслан ШАЙКІН выкормлівае птушаня сіняй сініцы.

СОРАК РУЧНІКОЎ, СОРАК ПАЯСОЎ

Безумоўна, у свядомасці кожнага беларуса ўніверсальны рытм 3 — 9 — 40 — 1 год перш за ўсё асацыюецца са смерцю чалавека і пахавальна-памінальным цыклам, у якім менавіта пазіцыя «сорак» лічылася ключавой.

● Шматлікія сустрэчы з дарослай аўдыторыяй і матэрыялы фальклорных экспедыцый сведчаць пра тое, што тэрмін працягласцю ў сорак дзён пасля смерці чалавека — гэта час выпрабаванняў не толькі для душы памерлага, але і для жывых. На Палессі вядомы звычай «подымаць воздух», «уздымаць воздух» — г.зн. на **саракавы** дзень пасля смерці ў храме памінаць памерлага: анучай, якая засталася пасля памерлага, махалі па паветры, а затым выкідвалі яе ў двор.

● Акрамя гэтага, у славянскай культуры вядомы і іншыя факты дзеяння саракадзённага тэрміну. Так, жонка пасля смерці мужа **сорак** дзён хадзіла, не заплятаючы валасы ў касу, а калі ўдава збіралася яшчэ раз замуж, то да **сарака** дзён не зашпіляла каўняра кашулі і не завязвала фартуха. Калі ў іх засталося шмат дзяцей, то і мужу, і жонцы дазвалялася ствараць новую сям'ю ўжо праз **сорак** дзён.

● Для аднавяскоўцаў, а яшчэ больш — для людзей з іншых вёсак на акне хаты, у якой памёр чалавек, **сорак** дзён вісеў белы ручнік як сімвал жалобы і перасцярогі для калядоўшчыкаў або валачобнікаў. Сані або калёсы, на якіх везлі нябожчыка, пасля пахавання перакульвалі каля вёскі, і там яны ляжалі **сорак** дзён. Посцілка або дыван, на якім стаяла труна, вяроўкі, на якіх труну апускалі ў магілу, забаранялася выкарыстоўваць у побыце таксама такі ж час — **сорак** дзён. У некаторых мясцінах пад кожны вугал труны клалі па дзесяць аднакапеечных манет, што складае колькасць **сорак**.

● Калі паміраў нехта з блізкіх сваякоў, то вяселле забаранялася спраўляць цэлы год. Калі ж гэта быў больш далёкі сваяк, то вяселле ладзілі праз **сорак** дзён. Але ў асяроддзі простага люду існавала патрабаванне да нявесты: яна павінна была выткаць **сорак** ручнікоў і сплесці **сорак** паясоў.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнемся!

У раз'юшанай жанчыны заўсёды ўсё пад рукой.

☺

— А ты і пры тату курыш?

— А што ён — балон з газам, каб пры ім не курыць?!

☺

Навучальны дапаможнік для мужчын у 20-ці лекцыях:

«Як атуліць жонку клопатам і ўвагай, не ўстаючы з канапы»

☺

Выпадак у маршрутцы. Чалавек адчыняе дзверы і кажа (заікаючыся і махаючы ўказальным пальцам):

— Паф-паф-паф...

Кіроўца:

— Ну ўсё, усіх перастраляў ужо, можаш садзіцца.

Пасажыр:

— Паф-паф-паф... Па Фрунзенскай едзеце?

☺

У джунглі прыйшла вялікая засуха. Учора адзначалі дзень нараджэння Маўглі.

☺

Дыялогі ў сеціве.

— Учора доўга спрабаваў растлумачыць бабулі, што працую праграмістам.

— Атрымалася?

— Карацей, сышліся на тым, што рамантую тэлевізары і разводжу мышэй...

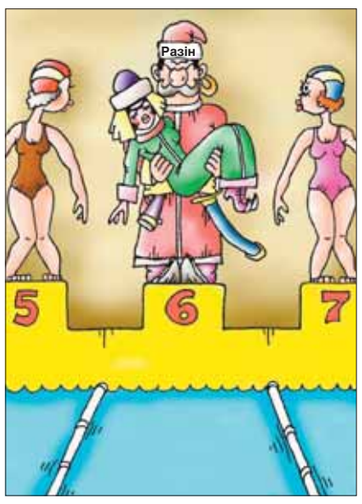

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значкам, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 2693. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12